

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการแผนงาน

การศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน
บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู๋ จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะที่ 1

โดย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กมลภา โสรัตน์ และคณะ

พฤษภาคม 2562

สัญญาเลขที่ RDG61T0083

รายงานวิจัยฉบับสมบูรณ์

โครงการแผนงาน

การศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู
จังหวัดอุดรดิตถ์ ระยะที่ 1

Logistics System Analysis for the Development of Border Town within the Immediate
Vicinity of Phudoo International Point of Entry, Phase I

คณะผู้วิจัย

สังกัด

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กฤตา โสรัตน์	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร
2. นางสาวปริญญ์ เมฆฉาย	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร
3. นายสุรฉัตร จันระวิงยศ	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร

สนับสนุนโดยสำนักงานกองทุนสนับสนุนการวิจัย (สกว.)

บทสรุปผู้บริหาร

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด่านพรมแดนภูฏาน (จุดผ่านแดนถาวรภูฏาน) จังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นจุดผ่านแดนถาวรที่เชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เวียดนาม เมียนมา และจีน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงทางด้านเศรษฐกิจ เนื่องจากจุดผ่านแดนถาวรภูฏานสามารถเป็นประตูสู่เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 เส้นทาง ได้แก่ ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (คุนหมิง ประเทศจีน-กรุงเทพฯ ประเทศไทย) ระยะทาง 1,800 กิโลเมตร ระเบียงเศรษฐกิจเชียงใหม่-เวียงจันทน์ (ด่านผาแก้ว) ระยะทาง 646 กิโลเมตร และ 3) ระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง (สปป.ลาว)-ตาก สุโขทัย อุตรดิตถ์ (ไทย)-เมะลาลาย (เมียนมา) (Luangprabang-Indochina-Mawlamyine Economic Corridor: LIMEC) ระยะทาง 888 กิโลเมตร โดย LIMEC นับเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังนครหลวงเวียงจันทน์และหลวงพระบาง สปป. ลาว ที่มีระยะทางที่สั้นและสะดวกที่สุด จุดผ่านแดนถาวรภูฏานจึงมีบทบาทที่สำคัญสำหรับการขนถ่ายเครื่องมือและอุปกรณ์ในการก่อสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าไซยะบูลี และสะพานข้ามแม่น้ำโขง ระหว่างเมืองปากลายและนครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว (ทางหลวงหมายเลข 4) รวมถึงกิจกรรมทางโลจิสติกส์ อาทิ คลังสินค้า จุดพักรถ ที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการ เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถขยายตลาดไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม พื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูฏาน จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์และองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ตั้งอยู่บนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมขนาด 1,500 ไร่ ของกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ไม่สามารถพัฒนาหรือใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จากการให้สัมภาษณ์ของภาคเอกชนในพื้นที่ พบว่า ด่านพรมแดนภูฏานเป็นด่านการค้าชายแดนที่มีการซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประเทศไทยและสปป. ลาว ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของจังหวัดอุตรดิตถ์ได้มีการผลักดันจนเป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 (สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์, 2556) แต่ยังคงมีอุปสรรคอีกหลายด้าน นายวิเชียร แสงวิวัฒน์เจริญ อดีตประธานหอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์ กล่าวว่า จากการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ครั้งที่ 2 เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เขตป่าสงวน (ที่เสื่อมโทรม) เพื่อพัฒนาด่านชายแดนห้วยโก๋นและภูฏานให้เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมด้านการค้าการลงทุน การบริการโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ซึ่งมีมติที่ประชุมเห็นชอบในหลักการ และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาเพื่อหาช่องทางในการอนุมัติการใช้พื้นที่ ดังนั้น เพื่อรองรับความต้องการของผู้ประกอบการ จากทั้งในและนอกพื้นที่ รวมถึงแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจ จึงควรดำเนินการศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน ทั้งในด้านระบบโลจิสติกส์เพื่อรองรับสินค้า บริการ และผู้ใช้ด่าน และการปรับและจัดผังเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมของพื้นที่ สอดคล้องตามนโยบายของภาครัฐที่ต้องการส่งเสริมธุรกิจ การค้าและบริการในพื้นที่เมืองชายแดน โดยพัฒนาประเภทธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองชายแดนที่มีการติดต่อกับประเทศ

เพื่อนบ้าน และใช้เป็นกลไกสำคัญทำให้การเชื่อมโยงทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านเกิดการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) และเอเชีย

โครงการศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุตรดิตถ์ (ระยะที่ 1) เลือกศึกษาตัวเมืองอำเภอบ้านโคก ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากจุดผ่านแดนถาวรภูคู้เป็นระยะทาง 5.4 กิโลเมตร โดยนำข้อมูลด้านความต้องการระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการ รวมถึงผู้ใช้บริการจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ (โครงการย่อยที่ 1) และด้านความสามารถในการรองรับของผู้ที่อยู่ในเมืองชายแดน (โครงการย่อยที่ 2) มาวิเคราะห์หาความสอดคล้องของข้อมูลทั้งสองด้าน ตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ต้องคำนึงถึงสมดุลของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของเมือง และนำไปใช้ประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของเมืองชายแดนที่เหมาะสม ต่อทั้งคนในพื้นที่เมืองชายแดนและผู้มาค้าขายสินค้าและบริการ โดยแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ส่วน ตามผู้นำไปใช้งาน ได้แก่ ภาครัฐ เพื่อออกนโยบายส่งเสริมจุดแข็งและลดอุปสรรค ภาคเอกชน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าของประเทศ ภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างมีความรู้ และเข้าใจ สามารถปรับตัวได้ตามโอกาสและข้อจำกัด รวมถึงสามารถทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี สร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน และภาควิชาการ เพื่อศึกษาวิจัย รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์หาแนวทางและข้อเท็จจริง ที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการนำไปใช้ประโยชน์และประกอบการตัดสินใจสอดคล้องตามหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนต่อไป

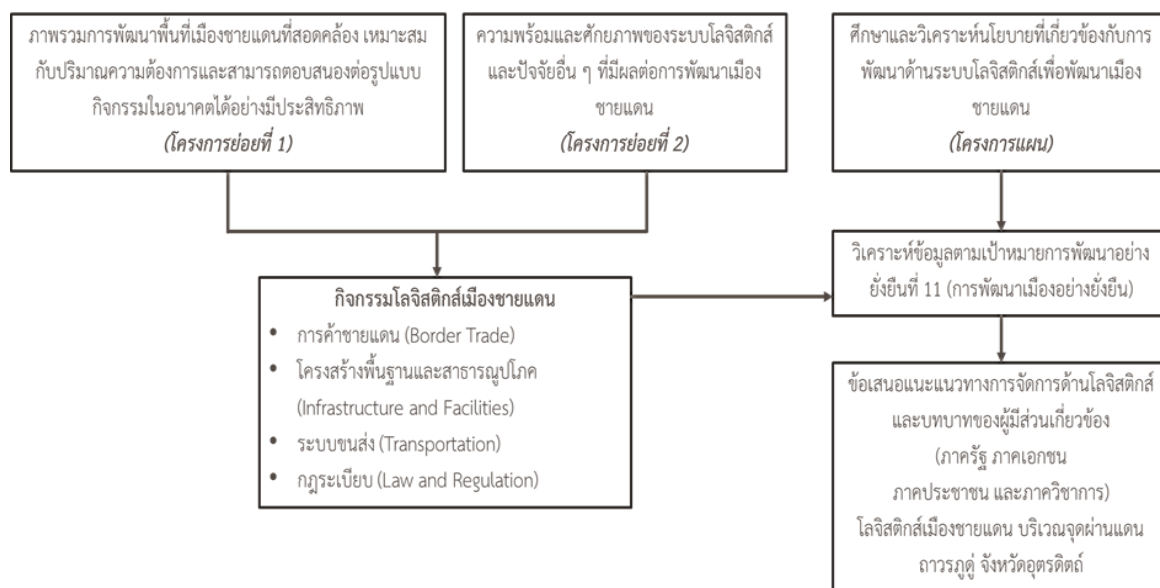
วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อวิเคราะห์นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดนตามกรอบความยั่งยืน (ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)
- 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการด้านโลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุตรดิตถ์

กรอบแนวคิดของงานวิจัย

กรอบแนวความคิดของแผนงานวิจัย (Conceptual framework) ประกอบด้วย นโยบายของการพัฒนาเมืองชายแดน รวมไปถึงนโยบายส่งเสริมธุรกิจการค้าและบริการในพื้นที่เมืองชายแดนของรัฐบาล โดยแผนงานวิจัยฯ จะดำเนินการวิเคราะห์นโยบายตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และดำเนินการพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากโครงการย่อยที่ 1 ข้อมูลด้านความต้องการของระบบโลจิสติกส์ และโครงการย่อยที่ 2 ข้อมูลความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่เมืองชายแดน เพื่อหาความสอดคล้องของข้อมูลกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดน ตามกรอบความยั่งยืน และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายตามกรอบทฤษฎีการพัฒนาเมืองชายแดนด้านระบบโลจิสติกส์ และผู้ใช้บริการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะจะถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน สำหรับผู้นำไปใช้งานแต่ละภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการระบบโลจิสติกส์ กล่าวคือ การบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสินค้า

บริการ และผู้ให้บริการได้อย่างถูกต้องด้านคุณภาพ ปริมาณ ราคา เวลา และสถานที่ รวมถึงสามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย กรอบแนวคิดของงานวิจัย

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย

ขั้นตอนการดำเนินงาน

1) การพัฒนาแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

คณะที่ปรึกษาพัฒนาแบบสัมภาษณ์เชิงลึกขึ้น ตามเป้าหมายการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (SDG 11) และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ของอำเภอบ้านโคก ทั้งภาครัฐ เอกชน การศึกษา และประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์ภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานจังหวัดอุดรดิตรดิ์ พาณิษย์จังหวัด สำนักงานป่าไม้ สำนักงานโยธาธิการจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ที่ว่าการอำเภอบ้านโคก พัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโคก ภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้ประกอบการธุรกิจ ภาคการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุดรดิตรดิ์ และภาคประชาชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงทิศทางและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของอำเภอบ้านโคกในปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกดังกล่าว คณะที่ปรึกษาจะดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อสะท้อนนโยบายที่สอดคล้องด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

2) การเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดนและโลจิสติกส์อำเภอบ้านโคก ด้วยการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ประยุกต์มาจากแนวคิด SDG 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน ตามหลักเกณฑ์เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพการจัดการด้านวิถีท้องถิ่น สังคม เศรษฐกิจ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาที่มีคุณค่าและความยั่งยืนของพื้นที่ โดยการเก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ดำเนินการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือ ลักษณะการประกอบ

อาชีพ การพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรและการเพิ่มคุณค่าด้วยการแปรรูป การมีส่วนร่วมการค้าชายแดนในปัจจุบัน และการวางแผนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการขยายตัวของการค้าชายแดนในอนาคต แนวทางการส่งเสริมศักยภาพด้านการค้าและโลจิสติกส์เมืองชายแดน และแผนโครงการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงปัญหาและอุปสรรค การเก็บข้อมูลด้านสังคม ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ จำนวนประชากร อัตราการเพิ่มและลดของประชากร อายุและเพศ สัญชาติและการขึ้นทะเบียนราษฎรของผู้พวยพมาอยู่ในพื้นที่ ระดับการศึกษา ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน เส้นทางคมนาคม การเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะ ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบสัญญาณโทรคมนาคม แหล่งบริการด้านสุขภาพอนามัย และสถานศึกษา เป็นต้น รวมไปถึง ข้อมูลด้านแนวคิด ความขัดแย้งหรือความสามัคคี การรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือกิจกรรมต่าง ๆ และความรู้ความเข้าใจในผลที่กระทบหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นของคนในชุมชน การทำงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ เมื่อมีโครงการส่งเสริมการค้าชายแดนและเมืองโลจิสติกส์ ที่จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก รวมไปถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมและอนุรักษ์ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนและความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้าน และแผนโครงการพัฒนาที่มีอยู่ในปัจจุบัน การเก็บข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้ ได้แก่ แหล่งน้ำและไฟฟ้า เป็นต้น การจัดการขยะในชุมชน รวมถึงการป้องกันของเสียและมลพิษที่เกิดจากอุตสาหกรรมในชุมชน และกิจกรรมการขนส่งสินค้า ที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ดิน และอากาศ การวางแผนการใช้พื้นที่ป่าที่ได้รับอนุญาตให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด และการปลูกป่าทดแทน แผนและโครงการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปัจจุบัน

3) การวิเคราะห์ข้อมูล

● การวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การค้าชายแดน โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การขนส่ง และกฎระเบียบและนโยบาย จากการจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน และการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจาก โครงการย่อยที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลด้านระบบโลจิสติกส์ของคน สินค้า และบริการ จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ และ โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการรวมถึงความพร้อมของคนในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อหาความสอดคล้องตามองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน ทั้ง 4 ด้าน

- **การวิเคราะห์เป้าประสงค์และตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน**

การวิเคราะห์ข้อมูลตามเป้าประสงค์ และตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการในปัจจุบันมีการบริหารจัดการเมืองชายแดนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 หรือไม่ โดยมีเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 11

- **การจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการด้านโลจิสติกส์และบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง**

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามเป้าประสงค์ และตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน แล้วนั้น ในขั้นตอนต่อไปจะเป็นการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของเมืองชายแดนที่เหมาะสมต่อทั้งคนในพื้นที่เมืองชายแดนและผู้นำใช้สินค้าและบริการ โดยแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ

ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน และแนวทางในการพัฒนาที่ยั่งยืน และสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11

จากการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ด้านโลจิสติกส์เมืองชายแดนของอำเภอบ้านโคก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลม่วงเจ็ดต้น และตำบลบ้านโคก โดยตำบลม่วงเจ็ดต้น เป็นที่ตั้งของจุดผ่านแดนถาวรภูู อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น และตำบลบ้านโคก ซึ่งมีพื้นที่เชื่อมต่อกัน เป็นศูนย์กลางการปกครองของอำเภอบ้านโคกที่มีหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐตั้งอยู่ เช่น ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเกษตร โรงพยาบาล รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ซึ่งเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบ

โลจิสติกส์เมืองชายแดน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การค้าชายแดน (Border Trade) 2) การขนส่ง (Transportation) 3) โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities) และ 4) กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Laws and regulations) และโครงการในการพัฒนาพื้นที่ของแต่ละภาคส่วน ได้จากการรวบรวมข้อมูลพื้นฐานจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของทั้งโครงการแผนและโครงการย่อย และวิเคราะห์ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดนจุดผ่านแดนถาวรภููตามองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน รวมถึงผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาทั้งด้านบวกและด้านลบ และเสนอแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนอำเภอบ้านโคกอย่างยั่งยืน ซึ่งสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 การพัฒนาเมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน มีรายละเอียด

- **การค้าชายแดน (Border Trade)**

ลักษณะการค้าชายแดนอำเภอบ้านโคก ผ่านจุดผ่านแดนถาวรภูู ซึ่งมีกิจกรรมการค้าขายและแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างไทย-ลาวในบริเวณดังกล่าว ตั้งแต่ที่ยังเป็นจุดผ่อนปรนช่องภูู มีพื้นที่ค้าขายอยู่

บริเวณหน้าด่านฝั่งไทย โดยจะเปิดตลาดการค้าชายแดนทุกวันศุกร์และเสาร์ เป็นลักษณะการค้าท้องถิ่น ระหว่างประชาชนในอำเภอบ้านโคกและเมืองไชยะบูลี สปป.ลาว โดยสามารถใช้พาหนะส่วนบุคคลเดินทางมา ได้สะดวก เนื่องจากไม่มีกฎระเบียบการผ่านเข้า - ออกที่ซับซ้อน รวมถึงไม่มีการจัดเก็บภาษีตามพิธีการศุลกากรที่เป็นระบบ ทำให้การค้าบริเวณดังกล่าวเป็นไปอย่างคึกคัก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่อำเภอบ้านโคก และบางส่วนมาจากอำเภอเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์ สินค้าที่มีจำหน่ายและได้รับความนิยม ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารสด เช่น เนื้อหมู เนื้อไก่ อาหารทะเล อาหารแปรรูป อาหารแห้ง และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น หลังจากจุดผ่อนปรนช่องภูตู ได้รับการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรภูตู สังกัดด่านศุลกากรทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 มีระบบการเข้า - ออกของคนและสินค้าที่เป็นไปตามมาตรฐาน (Customs Immigration Quarantine : CIQ) ทำให้มีผู้ประกอบการรายใหญ่ เลือกใช้เส้นทางนี้ในการนำเข้าและส่งออกสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จุดผ่านแดนถาวรภูตู เป็นด่านชายแดนที่มีระยะทางใกล้กับเมืองไชยะบูลี จึงเป็นเส้นทางส่งออกสินค้าวัสดุก่อสร้างที่สำคัญ เช่น ปูนซีเมนต์ และถั่วลันเตา รวมถึงสินค้าอื่น ๆ ที่ส่งออกเพื่อกระจายเข้าสู่พื้นที่ต่าง ๆ ใน สปป.ลาว โดยเฉพาะที่แขวงไชยะบูลีและแขวงหลวงพระบาง ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงสุดในปี พ.ศ.2560 มูลค่า 254,795,531 บาท สินค้าที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม เช่น รถแทรกเตอร์ และอาหารสัตว์ สินค้าบริโภค เช่น นมถั่วเหลือง ไข่ไก่ น้ำมันมะม่วง และขนม มีมูลค่าการส่งออกปี พ.ศ. 2560 ของสินค้าลำดับแรก รวมมูลค่า 464,303,484.60 บาท อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่า สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากถิ่นอื่น ไม่ใช่สินค้าภายในท้องถิ่นหรือในจังหวัดอุตรดิตถ์ สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจาก สปป.ลาว โดยส่วนใหญ่ เป็นสินค้าผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 เป็นสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด มูลค่า 33,426,302.91 บาท ถั่วลิสงมีเปลือก เมล็ดกาแฟดิบ และมันสำปะหลัง เป็นต้น รวมถึงสินค้าอื่น ๆ ได้แก่ ไม้สักท่อนลาว เศษกระดาก ชั่งข้าวโพด ผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น ตะเกียบไม้ไผ่ ไม้เสียบทำจากไม้ไผ่ และผ้าฝ้ายทอ โดยมีมูลค่าการนำเข้าของสินค้าลำดับแรกในปี พ.ศ. 2559 คิดเป็นมูลค่า 40,631,335.52 บาท รายละเอียด เมื่อเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าจุดผ่านแดนถาวรภูตู พบว่า ประเทศไทยได้ดุลการค้ามากกว่า สปป.ลาว ถึง 423,672,148 บาท อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่จุดผ่านแดนช่องภูตูกยกระดับเป็นด่านชายแดนสากล มีระบบพิธีการศุลกากรนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่เป็นมาตรฐาน ส่งผลให้ตลาดการค้าชายแดนท้องถิ่นซบเซาลงอย่างมาก เนื่องจากการเดินทางเข้ามาเพื่อเลือกซื้อสินค้าของประชาชนจาก สปป.ลาว ไม่สะดวก เนื่องจากกฎระเบียบข้อบังคับของด่านชายแดนทั้งสองประเทศ และการเสียภาษีนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาว ที่สูง ทำให้ลูกค้าจาก สปป.ลาว เปลี่ยนไปจับจ่ายเลือกซื้อสินค้าจากจุดผ่อนปรนช่องอื่น เช่น จุดผ่อนปรนช่องมหาราช เป็นต้น

- การขนส่ง (Transportation)

จุดผ่านแดนถาวรภูตู เป็นประตูชายแดนระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว ตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง-อินโดจีน-เมอหลาย (Luangprabang -Indochina-Mawlamyine Economic Corridor : LIMEC) ฝั่งทิศตะวันออกสามารถเชื่อมต่อไปยังแขวงไชยะบูลี แขวงหลวงพระบาง และนครหลวงเวียงจันทน์ โดยใช้สะพานข้ามแม่น้ำโขงที่เมืองปากลาย สปป.ลาว ด้านทิศตะวันตก เชื่อมต่อไปประเทศเมียน

มา ที่ด่านพรมแดนแม่สอด ไปยังเมืองเมียวดี เมืองพะอาน และเมืองเมะล่าย ปัจจุบันมีพาหนะผ่านเข้า-ออก บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีพาหนะเข้า จำนวน 12,924 คัน และ 11,800 คัน ตามลำดับ พาหนะขาออก จำนวน 13,264 คัน และ 11,822 คัน ตามลำดับ (สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์, 2561)

การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ มีรถโดยสารประจำทาง (พัดลม) และรถโดยสารขนาดเล็ก (รถสองแถว) ให้บริการบนเส้นทางอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ – อำเภอบ้านโคก มีเวลาไม่แน่นอน จำนวนเที่ยววิ่งต่อวันไม่สม่ำเสมอ ใช้ระยะเวลาในการเดินทางนาน เนื่องจากต้องจอดแวะรับผู้โดยสารระหว่างเส้นทาง มีผู้ใช้บริการน้อย ไม่สะดวกสบาย และไม่มียระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมต่อไปยัง สปป.ลาว

การเดินทางด้วยพาหนะส่วนบุคคล ช่างจราจรโดยทั่วไป เป็นถนน 2 ช่องจราจร เริ่มต้นจากอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ จากเส้นทางหลวงสายหลักหมายเลข 11 แบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ 1 จากทางหลวงหมายเลข 1045 จุดทางแยกวงสี่สูบไปทาง อำเภอท่าปลา ผ่านเขื่อนสิริกิติ์ อำเภอน้ำป่าด อำเภอฟากท่า อำเภอบ้านโคก ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร ลักษณะเป็นทางลาดยาง 2 ช่องทาง ส่วนใหญ่เป็นทางโค้งขึ้นไปตามภูเขา ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง และเส้นทางที่ 2 เริ่มต้นจากทางหลวงหมายเลข 1047 จากทางแยกป่าขนุน ผ่านอำเภอทองแสนขัน มาบรรจบที่อำเภอน้ำป่าด สู่อำเภอบ้านโคก มีระยะทางรวม 165 กิโลเมตร ลักษณะเป็นทางลาดยาง 2 ช่องทาง เป็นทางราบและทางโค้งขึ้นไปตามภูเขา ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง ถึงจุดผ่านแดนถาวรภูตู

การขนส่งสินค้าจากจุดผ่านแดนภูตูไปยัง แขวงหลวงพระบางและแขวงไซยะบูลี สปป.ลาว สามารถข้ามไปถึงจุดผ่านแดนพุดู สปป.ลาว ซึ่งมีระยะทางห่างจากด่านไทย 2 กิโลเมตร เส้นมีสภาพทางชำรุด ไม่มีการซ่อมแซม รถยนต์ขนาดเล็กต้องระมัดระวังในการใช้เส้นทาง เดินทางต่อไปยังเมืองปากลาย ระยะทาง 38 กิโลเมตร ถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร เป็นทางโค้งลาดชัน ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 40 นาที บริเวณจุดนี้สามารถข้ามสะพานแม่น้ำโขงไปยังนครหลวงเวียงจันทน์ได้ ระยะทางประมาณ 200 กิโลเมตร จากเมืองปากลาย ถึงแขวงไซยะบูลี ระยะทาง 150 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง 2 ช่องจราจร สภาพผิวจราจรมีชำรุดเป็นบางจุด และมีความลาดชันในบางช่วง ตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขา ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง โดยเส้นทางดังกล่าวเชื่อมต่อไปถึงเมืองหลวงพระบาง ในระยะทางอีก 110 กิโลเมตร ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง และการขนส่งสินค้าไปยังประเทศเมียนมา สามารถเชื่อมต่อทางหลวงหมายเลข 11 จากอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ ไปยังจังหวัดพิษณุโลก เป็นถนนลาดยาง 4 ช่องจราจร ระยะทางประมาณ 100 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 12 มุ่งหน้าสู่ด่านพรมแดนแม่สอด จังหวัดตาก ลักษณะเส้นทางเป็นถนนลาดยาง 4 ช่องจราจร ระยะทางประมาณ 235 กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังสามารถเชื่อมต่อกับระบบขนส่งทางรางได้ที่สถานีรถไฟศิลาอาสน์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งบริเวณสถานีรถไฟดังกล่าวสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า เพื่อเชื่อมต่อการขนส่งหลายรูปแบบจากการขนส่งทางถนนสู่การขนส่งทางรางได้

- โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities)

โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี ได้ทำงานวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่การค้าชายแดน สาธารณูปโภค สาธารณสุข และระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐานของอำเภอบ้านโคก ในส่วนของพื้นที่การค้าชายแดน มีอาคารจำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่เปิดโล่งมีหลังคา รองรับร้านค้าได้ 50 ร้าน อาคารขนาดเล็กแบ่งเป็นห้องมีประตูปิดถาวรจำนวน 30 ห้อง และมีอาคารศูนย์การกระจายสินค้า คัดแยก ดัดสลากรบรรจุภัณฑ์ ในคลังสินค้า ซึ่งไม่เปิดให้ใช้การ มีสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องน้ำสาธารณะแยกชาย/หญิง จำนวน 8 ห้อง และมีสำนักงานที่ทำการจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ (เปิดทำการ 06.00-20.00 น. ของทุกวัน) ด้านศุลกากร และด่านกักกันสัตว์ เป็นต้น รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกการค้าชายแดน มีการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์การตรวจปล่อยสินค้า หรือ E – Tracking ไม่มีอาคารสำนักงานถาวรสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการตรวจปล่อยสินค้า ไม่มีเครื่อง X-ray มีเครื่องชั่งน้ำหนักบรรทุก แต่ไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากติดปัญหาเรื่องข้อระเบียบการใช้พื้นที่

ด้านสาธารณูปโภคปัจจุบันมีปัญหาไฟฟ้าดับบ่อยครั้งในช่วงที่มีฝนตกหนัก และปัญหาด้านระบบไฟฟ้ายังไม่เสถียร ระบบน้ำประปาหรือน้ำบาดาล มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่งที่เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ของคนในพื้นที่ มีระบบผลิตน้ำประปาจำนวน 2 ระบบ คือ ระบบประปาหมู่บ้านและระบบประปาภูเขา ปัจจุบันปริมาณการผลิตน้ำประปาถือว่าไม่เพียงพอต่อการใช้น้ำของประชากรในพื้นที่สัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์ให้บริการครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ และในบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ใช้ได้เป็นบางเครือข่ายเท่านั้น

ด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาลอำเภอบ้านโคก สาธารณสุขอำเภอบ้านโคก ในปัจจุบันโรงพยาบาลบ้านโคกประสบปัญหาค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยจาก สปป.ลาว และผู้ป่วยที่ไม่ได้รับสิทธิโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรธานีจึงมีแนวคิดเรื่องการจัดทำโครงการกองทุนสุขภาพชาวต่างชาติ เพื่อรองรับและช่วยเหลือผู้ป่วยจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ในอำเภอบ้านโคกไม่มีระบบการจัดการขยะ ไม่มีกาคัดแยกขยะ และระบบการจัดการของเสีย รวมถึงไม่มีพื้นที่สำหรับสร้างหลุมฝังกลบขยะที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐาน ซึ่งอนาคตปริมาณขยะที่มีมากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน หากมีการจัดสรรพื้นที่สำหรับสร้างหลุมขยะที่ชัดเจนจะสามารถแก้ไขปัญหาขยะที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

- กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Law and regulation)

นโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญของการพัฒนาการค้าชายแดน การสร้างโอกาสความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ความต้องการที่จะจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ มีการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ซึ่งเป็นด่านสากลของทั้งสองประเทศ แนวโน้มการค้าชายแดนมีปริมาณลดลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากความซับซ้อนของเงื่อนไขและขั้นตอนทางพิธีการศุลกากร รวมถึงการประเมินภาษีสินค้าขาเข้าของด่าน สปป.ลาว ที่มีมาตรฐานการจัดเก็บที่ไม่ชัดเจนและมีอัตราค่าภาษีอากรสูง ส่งผลกระทบต่อ

ผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาว ทำให้คู่ค้าจาก สปป.ลาว เลือกใช้ช่องทางการค้าอื่น เช่น จุดผ่อนปรนการค้าช่องทางต่าง ด้านประเพณีช่องทางราชการหรือช่องทางหลวง และด้านประเพณีห้วยพร้าว ทางภาครัฐเองได้มีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์/ความร่วมมือระหว่างไทย - สปป.ลาว ในระดับท้องถิ่น การสนับสนุนให้จังหวัดอุดรธานีมีการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ (MOU) ระหว่างจังหวัดอุดรธานีกับแขวงไซยะบูลี สปป.ลาว ผ่านกระทรวงต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อตกลงในความร่วมมือในด้านต่างๆ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระดับประชาชนในพื้นที่อำเภอชายแดน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดนในปัจจุบัน พบว่าในแต่ละด้านยังมีปัญหาและความไม่พร้อมในการรองรับการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน อาทิ ด้านการค้าชายแดน ตลาดการค้าชายแดนท้องถิ่นซบเซาลงอย่างมาก เนื่องจากกฎระเบียบข้อบังคับของด่านชายแดนทั้งสองประเทศ และมีการเสียภาษีการนำเข้าสินค้าที่ต้นทุนสูง ด้านการขนส่ง พื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมขนาดใหญ่ การสัญจรผ่านเป็นไปด้วยความยากลำบาก การเกิดฝุ่นละอองจากรถบรรทุก ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ความพร้อมในด้านนี้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบัน อาทิ ปัญหาเรื่องข้อระเบียบการใช้พื้นที่ ปัญหาไฟฟ้าดับ น้ำอุปโภคไม่เพียงพอ ไม่มีระบบการจัดการขยะที่เหมาะสม และด้านกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก กฎระเบียบข้อบังคับของด่านชายแดนทั้งสองประเทศส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออกในพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งทางภาครัฐได้มีการกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ทางผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลกระทบและเสนอแนวทางในการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 ดังตาราง 1-4 จากข้อเสนอแนะทั้ง 4 องค์ประกอบ ยังไม่ครอบคลุมทั้ง 10 เป้าประสงค์ ขาดเป้าประสงค์ข้อที่ 5. ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ และลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573 และข้อ b. ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิทัศน์ทางต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตาม ในพื้นที่ที่ยังไม่พบปัญหาจากการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ หากมีการดำเนินโครงการหรือการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนอย่างยั่งยืนในแต่ละด้านก็มีส่วนช่วยในการป้องกันการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ เนื่องจากเป็นการพัฒนาตามหลักความยั่งยืน (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)

ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุดรธานี **ด้านระบบโลจิสติกส์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง**

การพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรธานี โดยการดำเนินโครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการไหลของกิจกรรมการค้า การขนส่ง และการบริการที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อการพัฒนาในบริบทของพื้นที่ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อภาพรวมขนาดเล็กของพื้นที่ และภาพรวมขนาดใหญ่

ดังนั้น จึงควรมีการบูรณาการองค์กรและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันนำเสนอและขับเคลื่อนการพัฒนาให้มีแนวทางที่สอดคล้องกัน ซึ่งประกอบด้วย 4 ภาคส่วน ดังนี้

ภาครัฐ เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทและเป็นองค์กรส่วนกลางการเชื่อมโยงทุกภาคส่วน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการและเสนอแนวทางของรูปแบบการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูให้เกิดความยั่งยืน ทั้งในด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรมชุมชน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ จัดทำโครงการรับฟังข้อคิดเห็นและความต้องการของประชากรในพื้นที่ เช่น การจัดประชาพิจารณ์ หรือการผานงานร่วมกับองค์กรส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน เป็นต้น จัดตั้งหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการรับ-ส่งข้อมูล สนับสนุนการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยสิ่งเหล่านั้นชุมชนจะต้องได้ใช้ประโยชน์ร่วมกับการพัฒนาเพื่ออุตสาหกรรมการค้าเมืองชายแดน การขอใช้พื้นที่ในเขตป่าไม้และที่ดินทำกินบางส่วนของคนในพื้นที่ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือแผนผังโครงการที่ชัดเจน โดยจัดสรรที่ดินให้แก่หน่วยงานที่ต้องการใช้พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และชดเชยหรือจัดหาที่ดินทำกินแห่งใหม่ให้แก่ประชากรที่ถูกเวนคืนที่ดิน ทั้งนี้ ภาครัฐจะต้องดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่ปลูกป่าทดแทนและฟื้นฟูสภาพป่าไม้ที่เสื่อมโทรม เพื่อชดเชยการใช้ป่าไม้บริเวณที่ตั้งของเขตโลจิสติกส์เมืองชายแดน ตามนโยบายและเงื่อนไขของกรมป่าไม้วาดด้วยการขอใช้พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานใน สปป.ลาว จัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเข้า-ออกของประชากรทั้งสองประเทศ และการจัดเก็บภาษีสินค้าที่เป็นมาตรฐาน พัฒนาทรัพยากรบุคคลในหน่วยงานให้มีวิสัยทัศน์และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จะต้องมึนโยบายหรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การคัดแยกขยะ และการจัดการของเสียก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม

ภาคเอกชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในเขตเมืองโลจิสติกส์ชายแดน พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ อาคารพื้นที่ใช้สอยในการประกอบกิจการ ระบบสาธารณูปโภค การจัดหาบริการต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์ร่วมกัน การรับจ้างหรือสัมปทานเพื่อทำภารกิจต่าง ๆ แทนหน่วยงานภาครัฐและการส่งเสริมการลงทุน เช่น ระบบขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ผู้ให้บริการด้านการขนส่ง คลังสินค้าและศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จะต้องทำคานึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดกับผู้ประกอบการรายย่อยหรือผู้ประกอบการท้องถิ่น ที่เสียเปรียบการแข่งขันทางธุรกิจกับผู้ประกอบการรายใหญ่จากต่างพื้นที่ ทำให้ไม่เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจของชุมชนที่ดี และสร้างการจ้างงานให้แก่ประชากรในพื้นที่

ภาคประชาชน ควรให้ความสำคัญและสร้างความเข้าใจต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในพื้นที่ ผู้นำชุมชนมีการจัดเวทีเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นได้รับทราบข่าวสาร มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและแนวทางในการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน เช่น ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการเวนคืนที่ดินของรัฐ ปัญหาความปลอดภัยในการใช้ถนนของรถบรรทุกสินค้าที่เพิ่มขึ้น การเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกและราคาเหมาะสม เป็นต้น นอกจากนี้ ภาคประชาชนควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือสินค้าชุมชนให้เกิดการเพิ่มคุณค่า หรือจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งเพื่อผลิตและแปรรูปสินค้าจากวัตถุดิบท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ การสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว

นำเสนอรูปแบบวิถีชีวิต ประเพณี และภูมิปัญญา การจัดตั้งที่พักที่มีมาตรฐานเพื่อสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ ร้านอาหาร ของที่ระลึกท้องถิ่น การเดินทางและรูปแบบเส้นทางการเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวอำเภอบ้านโคก เป็นต้น

ภาควิชาการ ควรมีบทบาทในการเป็นศูนย์การรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ เพื่อนำเสนอให้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูล ทั้งนี้ สามารถจัดทำฐานข้อมูลไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สามารถใช้งานได้ง่าย โรงเรียนและสถานศึกษาภายในท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมเป็นองค์ความรู้ในการสร้างความเข้าใจให้แก่ชุมชน เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน ให้รับทราบถึงแนวทาง ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ควรปลูกจิตสำนึกแก่นักเรียนให้รู้ถึงคุณค่าวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ให้มีคุณภาพ ให้มีบทบาทในการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

บทคัดย่อ

จุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์ ตั้งอยู่ในพื้นที่ที่เหมาะสมแก่การพัฒนาให้เป็นจุดศูนย์กลางด้านการค้าชายแดน กิจกรรมโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยว โดยเป็นจุดผ่านแดนถาวรของประเทศไทยที่เชื่อมต่อกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) และสามารถเชื่อมต่อไปยังประเทศเวียดนาม ประเทศจีนฝั่งตะวันออก และประเทศเมียนมาฝั่งตะวันตก ที่ตั้งอยู่บนระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 ระเบียง ได้แก่ ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (คุนหมิง ประเทศจีน-กรุงเทพฯ ประเทศไทย) ระเบียงเศรษฐกิจเชียงใหม่-เวียงจันทน์ (ด้านผาแก้ว) และระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง (สปป.ลาว)-ภาคเหนือตอนล่าง (ไทย)-เมะล่าย (เมียนมา) (Luangprabang-Indochina-Mawlamyine Economic Corridor: LIMEC) โดย LIMEC เป็นเส้นทางการขนส่งจากประเทศไทยไปยังแขวงหลวงพระบาง สปป. ลาว ที่มีระยะทางที่สั้นและสะดวกที่สุด ส่งผลให้หน่วยงานจากหลายภาคส่วนร่วมกันผลักดัน เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคต่าง ๆ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู ให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและอุตสาหกรรมของภูมิภาคอินโดจีน เพื่อให้เกิดกิจกรรมการให้บริการโลจิสติกส์แบบครบวงจร อย่างไรก็ตาม การพัฒนาควรเกิดขึ้นทั้งบริเวณจุดผ่านแดนและเมืองชายแดน สอดคล้องตามบริบทและความต้องการของชุมชนในพื้นที่ เป็นไปตามกรอบความยั่งยืน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ดังนั้น คณะนักวิจัยจึงดำเนินการศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์ มีเป้าหมายเพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการระบบโลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู ได้แก่ อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยนำข้อมูลด้านความต้องการระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการ รวมถึงผู้ที่ใช้บริการจุดผ่านแดนถาวรภูตู (โครงการย่อยที่ 1) และด้านความสามารถในการรองรับของผู้ที่อยู่ในเมืองชายแดน (โครงการย่อยที่ 2) มาวิเคราะห์ตามองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน 4 ด้าน ได้แก่ การค้าชายแดน การขนส่ง โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค และกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก เพื่อตอบสนองความต้องการของชุมชนและสอดคล้องตามการพัฒนาอย่างยั่งยืน

ผลการวิจัย เมื่อพิจารณาตามแต่ละองค์ประกอบโลจิสติกส์ แสดงให้เห็นว่า พื้นที่เมืองชายแดนจุดผ่านแดนถาวรภูตู ประสบกับปัญหาตลาดการค้าชายแดนท้องถิ่นที่ซบเซาลง เนื่องจากกฎ ระเบียบ ข้อบังคับของด่านชายแดนของทั้งสองประเทศและการเสียภาษีนำเข้าสินค้าที่สูง พื้นผิวถนนที่ขรุขระ ส่งผลให้การสัญจรเป็นไปด้วยความยากลำบากและเกิดฝุ่นละออง สาธารณูปโภคพื้นฐาน ได้แก่ น้ำประปาและไฟฟ้า ที่ไม่เพียงพอ และขาดการจัดการขยะที่เหมาะสม และการกำหนดนโยบายการค้าการส่งออกที่ยังไม่บรรลุข้อตกลงร่วมกัน เมื่อวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์จนทราบถึงประเด็นปัญหาแล้ว จึงจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดนตามกรอบความยั่งยืนและเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 การพัฒนาเมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน อาทิ การลงนามความร่วมมือเรื่องค่าธรรมเนียมและภาษี รวมถึงสิทธิประโยชน์ทางการค้าอื่น ๆ การพัฒนาและขยายเส้นทางจราจรที่เหมาะสม กระตุ้นเศรษฐกิจ แต่ส่งผลกระทบต่อชุมชนและสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด อย่างไรก็ตาม หลายภาคส่วนมีความเห็นตรงกันว่า หนึ่งในรากฐานของปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น คือ การขออนุมัติและเวนคืนพื้นที่จากกรมป่าไม้ เพื่อให้สามารถใช้ประโยชน์ที่ดินได้อย่างถูกต้องตามกฎหมาย เกิดการใช้ทรัพยากรอย่างคุ้มค่า

Abstract

Phudoo international point of entry, Uttaradit Province, is located in an appropriate area for the development of border trade, logistics activities and tourism. Phudoo international point of entry of Thailand is a border between Thailand and Laos, and can be connected to Vietnam, East of China and West of Myanmar. Also, Phudoo international point of entry is situated on 3 important economic corridors, which are North-South Economic Corridor, Chiang Mai-Vientiane Economic Corridor and Luangprabang-Indochina-Mawlamyine Economic Corridor (LIMEC). LIMEC is the shortest and the most convenient transportation route between Thailand and Luangprabang, Laos. Therefore, several organizations are supporting the development of infrastructures and facilities of the point of entry to become production and industrial center of Indochina for a complete logistics service. However, the development should occur at the point of entry area and immediate vicinity in accordance with circumstance of the border town, the need of the locals and sustainability, economic, society and environment. Thus, this study on logistics system analysis for the development of border town within the immediate vicinity of Phudoo International Point of Entry was conducted. Goal of this study was to provide recommendations on the development of logistics system management for immediate vicinity, Amphor Ban Khok, Uttaradit Province. Information on logistics system demand for goods, service and users of the point of entry (from Sub-project 1) and information on the supply capacity of the locals and communities (from Sub-project 2) were analyzed. Each of the 4 logistics components of border town, which were border trade, transportation, infrastructure and public utilities and laws, regulations and policies on trade and export, were analyzed to sustainably serve the need of communities.

Based on the assessment on each border town logistics component, the results indicated that the immediate vicinity of Phudoo International Point of Entry is confronting with several issues. Market and trade at the border is slow due to the borders laws, rules and regulations of both countries and a high import tax on merchandises. A rough road condition has resulted in difficulty in transportation and dust. Inadequate public utilities such as electricity and tap water and an absent of proper waste management. In addition, there is an unsettled agreement on trade and export of merchandises policies. After the assessment of each border town logistics component for related issues, recommendations on logistics system for the development of immediate vicinity of Phudoo International Point of Entry were developed. The recommendations were developed under sustainability framework and objectives of sustainable development goal 11 (SDG 11) on sustainable cities and

communities. Recommendations are, for example, agreement on tax and fee and trade preferences, development and expansion of suitable road condition that boost the economy with limited impacts on community and environment. However, several stakeholders agreed upon the major problem of all the issues is the land permit and land expropriation from the Royal Forest Department to lawfully utilize the land and effectively use resources.

สารบัญ

	หน้า
บทสรุปผู้บริหาร.....	ก
บทคัดย่อ.....	ฉ
Abstract	ฐ
สารบัญ	ฅ
สารบัญภาพ	ด
สารบัญตาราง	ถ
บทที่ 1	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา	1
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ.....	2
1.3 กรอบแนวคิดของงานวิจัย.....	2
1.4 แผนการดำเนินงานและขั้นตอนตลอดงานวิจัย.....	3
1.5 ระยะเวลา และสถานที่ทำการวิจัย.....	5
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	5
บทที่ 2.....	6
2.1 จุดผ่านแดนถาวรภูคู้.....	6
2.1.1. คำจำกัดความ.....	6
2.1.2. ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้.....	7
2.2 อำเภอบ้านโคก	9
2.2.1 ความเป็นมา.....	9
2.2.2 นโยบายการพัฒนาของพื้นที่อำเภอบ้านโคก.....	11
2.2.3 ศักยภาพของพื้นที่อำเภอบ้านโคก	12
2.3 จังหวัดอุดรธานี.....	14
2.4 ระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน.....	17
2.5 การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน	19

สารบัญ (ต่อ)

2.5.1	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน.....	19
2.5.2	การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน.....	20
2.5.3	การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน	21
2.6	นโยบายที่เกี่ยวข้อง.....	23
2.6.1	แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 ปี 2560-(2564).....	23
2.6.2	แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ พ.ศ. 2560-2564 3	26
2.6.3	การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดอุดรธานี	27
2.6.4	กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตใช้พื้นที่.....	30
2.7	ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการ ของเมืองชายแดน	34
บทที่ 3		38
3.1	การพัฒนาแบบสัมภาษณ์เชิงลึก.....	38
3.2	การเก็บข้อมูล	38
3.3	การวิเคราะห์ข้อมูล	39
3.4	การจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการด้านโลจิสติกส์และบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง.....	42
บทที่ 4		43
4.1	นโยบายการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู (อำเภอบ้านโคก) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก	43
4.1.1	ตัวแทนภาครัฐ.....	43
4.1.2	ตัวแทนภาคเอกชน	52
4.1.3	ตัวแทนภาควิชาการ	54
4.1.4	ตัวแทนภาคประชาชน	55
4.2	นโยบายการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู (อำเภอบ้านโคก) ตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน	56

สารบัญ (ต่อ)

4.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน และแนวทางในการพัฒนาอย่างยั่งยืนและ สอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11.....	58
4.3.1 การค้าชายแดน (Border Trade).....	59
4.3.2 การขนส่ง (Transportation).....	64
4.3.3 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities)	68
4.3.4 กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Law and regulation).....	74
บทที่ 5	78
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	78
5.1.1. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุดรธานี ด้านระบบโลจิสติกส์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง.....	78
5.1.2. การขอใช้พื้นที่และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุดรธานี	79
5.2 ข้อเสนอแนะ.....	80
บรรณานุกรม	81
ภาคผนวก	82
แบบสัมภาษณ์เชิงลึก	82
แผนที่การขอใช้พื้นที่ป่าไม้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคสำหรับรองรับโลจิสติกส์เมือง ชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูคู้.....	84
การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น	85

สารบัญภาพ

หน้า

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย	3
ภาพ 2 จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์.....	8
ภาพ 3 ด่านกักกันสัตว์ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์	8
ภาพ 4 ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ..	8
ภาพ 5 สำนักงานด้านตรวจพืชชั่วคราว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์.....	8
ภาพ 6 สำนักงานศุลกากรชั่วคราว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์	8
ภาพ 7 ตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์	9
ภาพ 8 อาณาเขตของจังหวัดอุตรดิตถ์ติดต่อกับอำเภอข้างเคียงและประเทศเพื่อนบ้าน.....	10
ภาพ 9 แผนที่จังหวัดอุตรดิตถ์.....	14
ภาพ 10 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs).....	20
ภาพ 11 ขั้นตอนการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการตามหลักโซ่อุปทานสีเขียว	22
ภาพ 12 การจัดการโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน	23
ภาพ 13 สัมภาษณ์ คุณสมิตร เกิดกล้า	43
ภาพ 14 สัมภาษณ์ คุณสมภพ คำไม้	44
ภาพ 15 สัมภาษณ์ คุณโสพิทย์ ฤทธิศรี	45
ภาพ 16 สัมภาษณ์ คุณเย็น ปานทอง รองนายก อบต. ม่วงเจ็ดต้น จังหวัดอุตรดิตถ์	46
ภาพ 17 สัมภาษณ์ คุณร่วมศักดิ์ ยะไหมม่วง ปลัดอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์	47
ภาพ 18 สัมภาษณ์ คุณสุริยา ธนสัมพันธ์ คุณอดุลย์ ชัยคุณสมบัติ และคุณสุภาณี สุขชนะรินทร์	48
ภาพ 19 สัมภาษณ์คุณวรวิภา โลราช นักวิชาการศุลกากรด่านภูตู.....	49
ภาพ 20 สัมภาษณ์ คุณนันทศักดิ์ ครอบราชย์ รองผู้อำนวยการ แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ 2 ฝ่ายวิศวกรรม	50
ภาพ 21 สัมภาษณ์คุณรังสฤษฎ์ ศรีเมือง นักวิเคราะห์ผังเมืองชำนาญพิเศษ	52
ภาพ 22 สัมภาษณ์ คุณเพชรเกษม ส่งศิริ	52
ภาพ 23 สัมภาษณ์ คุณรัชฎาภรณ์ มังคละเกษม	53
ภาพ 24 สัมภาษณ์ ผศ. ศรีไพร สุกุลพันธ์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	54
ภาพ 25 สัมภาษณ์ คุณชยพล เอ็มมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม	55
ภาพ 26 สัมภาษณ์ กำนันคำหล้า ดวงสุภา ผู้ใหญ่บ้าน และสารวัตกำนัน ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก	55

สารบัญตาราง

หน้า

ตาราง 1 แผนการดำเนินงานและขั้นตอนตลอดงานวิจัย การศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณรอบจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิตรั ระยะที่ 1	4
ตาราง 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาพปัจจุบัน และประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอบ้านโคก. 12	
ตาราง 3 บทบาทของโลจิสติกส์ที่มีต่อแต่ละภาคส่วน	18
ตาราง 4 เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ 9	24
ตาราง 5 เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทานและยั่งยืน	40
ตาราง 6 ภารกิจของคณะกรรมการบริหารจัดการตลาดชายแดนภูู่และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ในการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูู่.....	51
ตาราง 7 สถิติมูลค่าสินค้าส่งออก จุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิตรั ปีงบประมาณ 2559.....	59
ตาราง 8 สถิติมูลค่าสินค้านำเข้า จุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิตรั ปีงบประมาณ 2559.....	60
ตาราง 9 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านการค้าชายแดน	62
ตาราง 10 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านการขนส่ง	66
ตาราง 11 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทาง การพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านโครงสร้างพื้นฐานแลสาธารณูปโภค	69
ตาราง 12 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนา ขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก.....	75
ตาราง 13 ข้อมูลองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน และโครงการการพัฒนาพื้นที่ในปัจจุบัน	85
ตาราง 14 ข้อมูลที่สอดคล้องตามตัวชี้วัด (เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความ ครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทานและยั่งยืน).....	88

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ด่านพรมแดนภูู่ (จุดผ่านแดนถาวรภูู่) จังหวัดอุดรดิษฐ์ เป็นจุดผ่านแดนถาวรที่เชื่อมโยงประเทศไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป. ลาว) เวียดนาม เมียนมา และจีน โดยเฉพาะการเชื่อมโยงทางด้านการเศรษฐกิจ เนื่องจากจุดผ่านแดนถาวรภูู่สามารถเป็นประตูสู่เส้นทางระเบียงเศรษฐกิจที่สำคัญ 3 เส้นทาง ได้แก่ ระเบียงเศรษฐกิจเหนือ-ใต้ (คุนหมิง ประเทศจีน-กรุงเทพฯ ประเทศไทย) ระยะทาง 1,800 กิโลเมตร ระเบียงเศรษฐกิจเชียงใหม่-เวียงจันทน์ (ด่านผาแก้ว) ระยะทาง 646 กิโลเมตร และ 3) ระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง (สปป.ลาว)-ตาก สุโขทัย อุดรดิษฐ์ (ไทย)-เมะล่าย (เมียนมา) (Luangprabang-Indochina-Mawlamyine Economic Corridor: LIMEC) ระยะทาง 888 กิโลเมตร โดย LIMEC นับเป็นเส้นทางขนส่งสินค้าจากประเทศไทยไปยังนครหลวงเวียงจันทน์และหลวงพระบาง สปป. ลาว ที่มีระยะทางที่สั้นและสะดวกที่สุด จุดผ่านแดนถาวรภูู่จึงมีบทบาทที่สำคัญสำหรับการขนถ่ายเครื่องมือและอุปกรณ์ในการก่อสร้างเขื่อนผลิตกระแสไฟฟ้าไซยะบูลี และสะพานข้ามแม่น้ำโขง ระหว่างเมืองปากลายและนครหลวงเวียงจันทน์ สปป. ลาว (ทางหลวงหมายเลข 4) รวมถึงกิจกรรมทางโลจิสติกส์ อาทิ คลังสินค้า จุดพักรถ ที่พัก ร้านอาหาร และสิ่งอำนวยความสะดวกต่าง ๆ แก่ผู้ประกอบการ เป็นต้น ส่งผลให้ผู้ประกอบการไทยสามารถขยายตลาดไปสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนได้อย่างสะดวกและรวดเร็ว

อย่างไรก็ตาม พื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิษฐ์ ซึ่งอยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดอุดรดิษฐ์และองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ตั้งอยู่บนพื้นที่ป่าเสื่อมโทรมขนาด 1,500 ไร่ ของกรมป่าไม้ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ทำให้ไม่สามารถพัฒนาหรือใช้ประโยชน์จากที่ดินได้อย่างเต็มประสิทธิภาพ จากการให้สัมภาษณ์ของภาคเอกชนในพื้นที่ พบว่า ด่านพรมแดนภูู่เป็นด่านการค้าชายแดนที่มีการซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประเทศไทยและสปป. ลาว ซึ่งหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชนของจังหวัดอุดรดิษฐ์ได้มีการผลักดันจนเป็นจุดผ่านแดนถาวร เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 (สำนักงานจังหวัดอุดรดิษฐ์, 2556) แต่ยังคงมีอุปสรรคอีกหลายด้าน นายวิเชียร แสงวิวัฒน์เจริญ อดีตประธานหอการค้าจังหวัดอุดรดิษฐ์ กล่าวว่า จากการประชุมคณะกรรมการร่วมภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจ (กรอ.) ครั้งที่ 2 เรื่อง การขอใช้ประโยชน์ที่ดินในพื้นที่เขตป่าสงวน (ที่เสื่อมโทรม) เพื่อพัฒนาด่านชายแดนห้วยโก๋นและภูู่ ให้เป็นศูนย์กลางการแลกเปลี่ยนและส่งเสริมด้านการค้าการลงทุน การบริการโลจิสติกส์ และการท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานสากล ซึ่งมีมติที่ประชุมเห็นชอบในหลักการ และมอบหมายให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องรับไปพิจารณาเพื่อหาช่องทางในการอนุมัติการใช้พื้นที่ ดังนั้น เพื่อรองรับความต้องการของผู้ประกอบการ จากทั้งในและนอกพื้นที่ รวมถึงแนวโน้มการเติบโตทางเศรษฐกิจ คาดการณ์จากโครงการกำหนดเขตเศรษฐกิจพิเศษไซยะบูลี เพื่อพัฒนาด่านพู่เมืองปากลาย สปป. ลาว ซึ่งอยู่ติดกับจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิษฐ์ เป็นศูนย์กลางการเชื่อมต่อระหว่าง

พื้นที่ชั้นในของภาคตะวันออกเฉียงและภาคตะวันตก สปป. ลาว กับประเทศไทย โดย สปป. ลาว จะนำการดำเนินการของด่านแดนสวรรค์ สปป. ลาว กับด่านลาวบาว เวียดนาม ซึ่งเป็นด่านสากลแห่งแรกของ สปป. ลาวและเวียดนาม มาเป็นต้นแบบให้กับด่านพู่ เมืองปากลาย และโครงการเปิดเส้นทางเดินรถโดยสารประจำทางระหว่างประเทศ จากจังหวัดพิษณุโลก ไปยังอุตรดิตถ์และหลวงพระบาง จึงควรดำเนินการศึกษาเพื่อกำหนดทิศทางและแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน ทั้งในด้านระบบโลจิสติกส์เพื่อรองรับสินค้า บริการ และผู้ที่ใช้ด่าน และการปรับและจัดผังเมืองเพื่อให้สอดคล้องกับกิจกรรมของพื้นที่ สอดคล้องตามนโยบายของภาครัฐที่ต้องการส่งเสริมธุรกิจ การค้าและบริการในพื้นที่เมืองชายแดน โดยพัฒนาประเภทธุรกิจและกิจกรรมทางเศรษฐกิจในพื้นที่เมืองชายแดนที่มีการติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน และใช้เป็นกลไกสำคัญทำให้การเชื่อมโยงทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้านเกิดการกระจายผลประโยชน์อย่างเป็นธรรม และลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจระหว่างกลุ่มประเทศในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (Greater Mekong Sub-region: GMS) และเอเชีย

โครงการศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุตรดิตถ์ (ระยะที่ 1) เลือกศึกษาตัวเมืองอำเภอบ้านโคก ซึ่งตั้งอยู่ห่างจากจุดผ่านแดนถาวรภูู่เป็นระยะทาง 5.4 กิโลเมตร โดยนำข้อมูลด้านความต้องการระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการ รวมถึงผู้ที่ใช้บริการจุดผ่านแดนถาวรภูู่ (โครงการย่อยที่ 1) และด้านความสามารถในการรองรับของผู้ที่อยู่ในเมืองชายแดน (โครงการย่อยที่ 2) มาวิเคราะห์หาความสอดคล้องของข้อมูลทั้งสองด้าน ตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ที่ต้องคำนึงถึงความสมดุลของเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมของเมือง และนำไปใช้ประกอบการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการพัฒนาและเพิ่มศักยภาพของเมืองชายแดนที่เหมาะสม ต่อทั้งคนในพื้นที่เมืองชายแดนและผู้มาใช้สินค้าและบริการ โดยแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ส่วน ตามผู้นำไปใช้งาน ได้แก่ ภาครัฐ เพื่อก่อนนโยบายส่งเสริมจุดแข็งและลดอุปสรรค ภาคเอกชน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจการค้าของประเทศ ภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างมีความรู้ และเข้าใจ สามารถปรับตัวได้ตามโอกาสและข้อจำกัด รวมถึงสามารถทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี สร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน และภาควิชาการ เพื่อศึกษาวิจัย รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์หาแนวทางและข้อเท็จจริง ที่เป็นประโยชน์แก่ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการนำไปใช้ประโยชน์และประกอบการตัดสินใจสอดคล้องตามหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนต่อไป

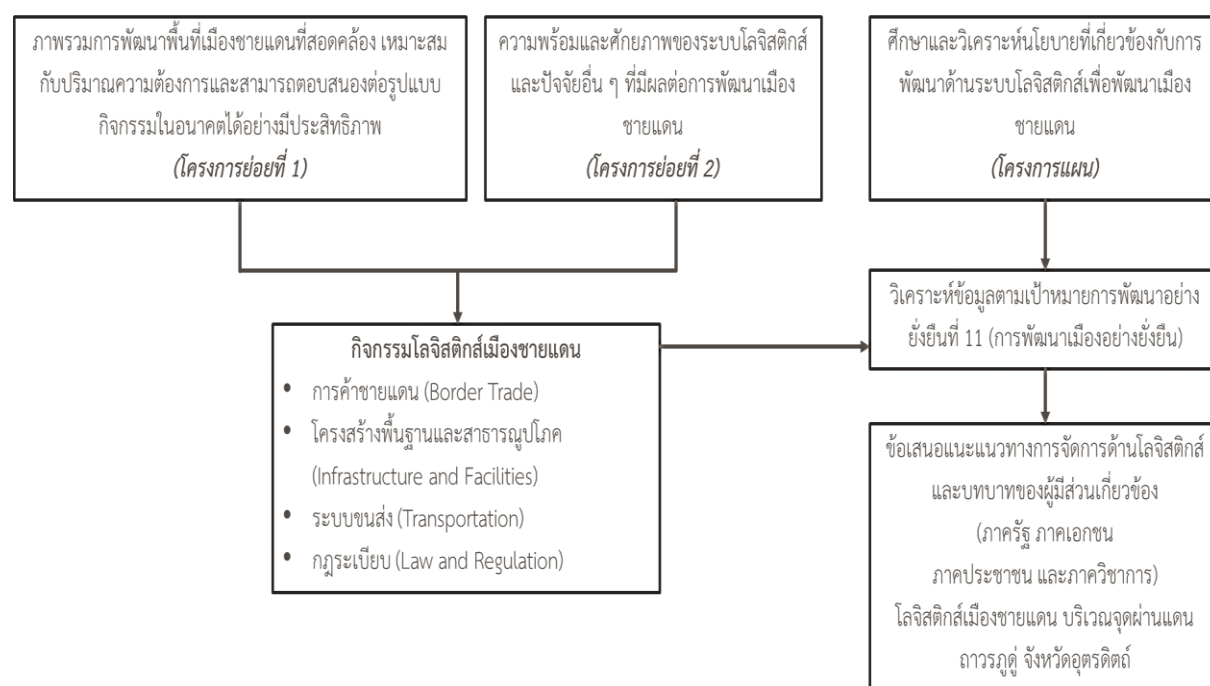
1.2 วัตถุประสงค์ของโครงการ

- 1) เพื่อวิเคราะห์นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดนตามกรอบความยั่งยืน (ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)
- 2) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการด้านโลจิสติกส์ เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุตรดิตถ์

1.3 กรอบแนวคิดของงานวิจัย

กรอบแนวความคิดของแผนงานวิจัย (Conceptual framework) ประกอบด้วย นโยบายของการพัฒนาเมืองชายแดน รวมไปถึงนโยบายส่งเสริมธุรกิจการค้าและบริการในพื้นที่เมืองชายแดนของรัฐบาล โดยแผนงานวิจัยฯ จะดำเนินการวิเคราะห์นโยบายตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และ

สิ่งแวดล้อม และดำเนินการพิจารณาและวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้รับจากโครงการย่อยที่ 1 ข้อมูลด้านความต้องการของระบบโลจิสติกส์ และโครงการย่อยที่ 2 ข้อมูลความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่เมืองชายแดน เพื่อหาความสอดคล้องของข้อมูลกับนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดน ตามกรอบความยั่งยืน และจัดทำข้อเสนอแนะนโยบายตามกรอบทฤษฎีการพัฒนาเมืองชายแดนด้านระบบโลจิสติกส์ และผู้ใช้บริการที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ข้อเสนอแนะจะถูกแบ่งออกเป็น 4 ส่วน สำหรับผู้นำไปใช้งานแต่ละภาคส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของการจัดการระบบโลจิสติกส์ กล่าวคือ การบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์เพื่อให้สามารถตอบสนองความต้องการด้านสินค้าบริการ และผู้ใช้บริการได้อย่างถูกต้องด้านคุณภาพ ปริมาณ ราคา เวลา และสถานที่ รวมถึงสามารถสร้างโอกาสทางธุรกิจให้แก่ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องด้วย กรอบแนวคิดของงานวิจัย ดังแสดงในภาพ 1

ภาพ 1 กรอบแนวคิดของแผนงานวิจัย

1.4 แผนการดำเนินงานและขั้นตอนทดลองงานวิจัย

แผนงานวิจัยฯ จะดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูล สัมภาษณ์เชิงลึก และวิเคราะห์ตามหลักวิชาการ อาทิ Life cycle approach ซึ่งเป็นหนึ่งในหลักการบริหารจัดการโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน ซึ่งสามารถนำมาประยุกต์ใช้ร่วมกับ Sustainable Development Goal 11 (SDG 11) เพื่อให้ทราบถึงความสอดคล้องของกิจกรรมโลจิสติกส์และนโยบายที่มีอยู่ โดยมีเป้าหมายเพื่อการพัฒนาเมืองชายแดนด้านระบบโลจิสติกส์ สำหรับสินค้าบริการ และคน ทั้งผู้ใช้บริการด้านและคนที่อาศัยอยู่ในพื้นที่ โดยนำข้อมูลการศึกษาความต้องการและข้อมูลต่าง ๆ ด้านระบบโลจิสติกส์ที่เกี่ยวข้องของผู้ใช้บริการจุดผ่านแดนถาวรภูู่ (โครงการย่อยที่ 1) และข้อมูลการศึกษาความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์ของพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ ในการเป็นพัฒนาเมืองชายแดน (โครงการย่อยที่ 2) มาสังเคราะห์และวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องกับกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม เพื่อการพัฒนาเมืองชายแดนด้านระบบ

โลจิสติกส์ฯ นำไปสู่ผลสำเร็จของแผนงานวิจัยที่เป็นรูปธรรม ได้แก่ ข้อเสนอแนะแนวทางการกำหนดนโยบาย เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนด้านระบบโลจิสติกส์ฯ แผนการดำเนินงานและขั้นตอนตลอดงานวิจัย “การศึกษา วิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณรอบจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะที่ 1” ดังตาราง 1

ตาราง 1 แผนการดำเนินงานและขั้นตอนตลอดงานวิจัย การศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณรอบจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะที่ 1

กิจกรรม	เดือนที่											
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1. รวบรวมข้อมูลด้านนโยบายการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ ของเมืองชายแดน												
2. จัดทำรายงานความก้าวหน้า 2 เดือน		*										
3. ลงพื้นที่เพื่อเก็บข้อมูลด้านนโยบายการพัฒนาเมืองชายแดนจากผู้เกี่ยวข้องของพื้นที่เมืองชายแดน โดยการสัมภาษณ์เชิงลึก												
4. วิเคราะห์ข้อมูล ตามกรอบการพัฒนาย่างยั่งยืน ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม												
5. จัดทำรายงานความก้าวหน้า 6 เดือน					*							
6. นำข้อมูลจากโครงการย่อยที่ 1 และ 2 มาวิเคราะห์เพื่อหาความสอดคล้องกับนโยบายการพัฒนาเมืองชายแดน												
7. จัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายตามกรอบการพัฒนาย่างยั่งยืน												
8. จัดประชุมหารือเพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการวิเคราะห์ที่ได้จากการดำเนินการ ข้อที่ 7												
9. จัดทำรายงานฉบับสมบูรณ์												*

1.5 ระยะเวลา และสถานที่ทำการวิจัย

1.5.1 ระยะเวลา: 1 ปี

1.5.2 สถานที่ทำการวิจัย: วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร

1.5.3 สถานที่ทำการศึกษา: เมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู ตำบลเมืองเก่าบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1.6.1 ทราบนโยบายของภาครัฐในการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของเมืองชายแดน บริเวณรอบจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์

1.6.2 แนวทางการกำหนดนโยบายตามกรอบการพัฒนายั่งยืน และแนวทางการกำหนดบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ) ของการพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณรอบจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์

บทที่ 2

ทบทวนเอกสาร และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง

2.1 จุดผ่านแดนถาวรภูคู้

2.1.1. คำจำกัดความ

การค้าชายแดน หมายถึง การค้าที่เกิดขึ้นในรูปแบบต่าง ๆ ของประชาชนหรือผู้ประกอบการ ที่มีภูมิลำเนาอยู่ในจังหวัด อำเภอ หมู่บ้าน ที่มีพรมแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน การซื้อ-ขายแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างประชาชนที่อาศัยอยู่บริเวณชายแดนของทั้งสองฝ่าย โดยมีมูลค่าครั้งละไม่มากนัก ส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีความจำเป็นต่อชีวิตประจำวัน เช่น สินค้าอุปโภคบริโภค สินค้าเกษตรบางชนิด และสินค้าที่หาได้จากธรรมชาติ ได้แก่ ของป่า และซากสัตว์ เป็นต้น เป็นการค้าที่มีกรรมวิธีไม่ยุ่งยากและมีความสะดวกรวดเร็ว การค้าชายแดนที่ถูกต้องตามกฎหมายผ่านด่านศุลกากร ปัจจุบันนี้ช่องทางการค้าที่ราชการได้กำหนดไว้ให้สามารถทำการค้าขายได้ตามกฎหมาย สามารถจำแนกออกได้เป็น 4 ประเภท ซึ่งช่องทางในแต่ละประเภทมีลักษณะการค้าขายที่แตกต่างกัน (สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย, 2553)

1) จุดผ่านแดนถาวร (Border Checkpoint) หมายถึง ช่องทางเข้า-ออก ที่รัฐบาลทั้งสองประเทศเปิดเพื่ออนุญาตให้ประชาชนทั้งสองประเทศ นักท่องเที่ยว และยานพาหนะ สามารถสัญจรไป-มา เพื่อการค้า การท่องเที่ยว และอื่น ๆ มีการดำเนินการเรื่องพิธีการตรวจคนเข้าเมืองและพิธีการศุลกากรตามกฎหมายของทั้งสองประเทศ โดยคำนึงถึงความพร้อมในด้านต่าง ๆ ของทั้งสองประเทศ ในส่วนของประเทศไทย จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะรัฐมนตรีและรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทย

2) จุดผ่านแดนชั่วคราว (Temporary Checkpoint) หมายถึง ช่องทางเข้า-ออก ที่เปิดเพื่อผ่อนผันให้มีการผ่านแดนสำหรับวัตถุประสงค์เฉพาะ ภายในเวลาที่กำหนดไว้แน่นอน เพื่อประโยชน์ทางเศรษฐกิจ หรือกิจกรรมใดกิจกรรมหนึ่งที่เป็นความร่วมมือระหว่างประเทศ ไม่เกี่ยวข้องกับเศรษฐกิจการค้าในบริเวณนั้นหรือพื้นที่ใกล้เคียง มิได้อนุญาตให้บุคคลที่ไม่มีส่วนเกี่ยวข้องกับกิจกรรมนั้นผ่านเข้า-ออก เมื่อครบกำหนดหรือบรรลุวัตถุประสงค์เฉพาะแล้วจะปิดจุดผ่านแดนชั่วคราวทันที อาทิ การสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขง การส่งผู้อพยพกลับประเทศ เป็นต้น (สำนักยุทธศาสตร์และการวางแผนพัฒนาพื้นที่, 2559)

3) จุดผ่อนปรนเพื่อการค้า (Checkpoint for Border Trade) หมายถึง ช่องทางที่รัฐบาลไทยเปิดเพื่อช่วยเหลือประเทศเพื่อนบ้านในด้านมนุษยธรรม และส่งเสริมความสัมพันธ์ของประชาชนในระดับท้องถิ่น โดยการผ่อนปรนให้มีการค้าขายสินค้าอุปโภค-บริโภคที่จำเป็น ทั้งนี้ เพื่อผลทางด้านจิตวิทยา จุดผ่อนปรนทางการค้าถือเป็นการเปิดฝ่ายเดียว โดยคณะอนุกรรมการพิจารณาการเปิดจุดผ่านแดน มอบหมายให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาความเหมาะสมในทางปฏิบัติ จังหวัดจะเสนอขอเปิดจุดผ่อนปรนทางการค้ามายังกระทรวงมหาดไทย เมื่อรัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยให้ความเห็นชอบแล้ว จึงมอบหมายให้จังหวัดจัดทำประกาศเปิดจุดผ่อนปรนเพื่อการค้า โดยจะกำหนดรายละเอียดที่เกี่ยวข้องกับบริเวณจุดผ่อนปรน มาตรการ

การควบคุมดูแลการผ่านเข้า-ออกจุดผ่อนปรนของประชาชนจากประเทศเพื่อนบ้าน ตลอดจนสินค้าบางประเภทที่ไม่อนุญาตให้ค้าขาย ณ จุดผ่อนปรนทางการค้า

4) ช่องทางธรรมชาติหรือช่องประเพณี (Natural Border Path) หมายถึง ช่องทางบริเวณชายแดนเพื่อการเดินทางเข้า-ออกของประชาชนที่เดินทางไปมาหาสู่กัน ซึ่งไม่มีการประกาศเป็นจุดผ่านแดนใด ๆ หรืออาจเคยประกาศเป็นจุดผ่านแดนชั่วคราวหรือจุดผ่อนปรนเพื่อการค้าที่ประกาศยกเลิกไปแล้ว แต่ยังคงมีการเดินทางเข้า-ออกของประชาชนอยู่

2.1.2. ความเป็นมา สภาพปัจจุบัน และสิ่งอำนวยความสะดวกพื้นฐาน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูฏู

ช่องภูฏู เป็นด้านการค้าเก่าแก่ ในอดีตเคยเป็นเส้นทางคมนาคมระหว่างกรุงสุโขทัย (ราชธานีแห่งแรกของไทย) กับกรุงศรีสัตนาคนหุต (กรุงเวียงจันทน์ สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว) โดยการเดินทางได้ปรากฏในศิลาจารึกหลักที่ 1 ที่มีตัวอักษรจารึกไว้ว่า "การเดินทางไปยังอาณาจักรล้านช้างจักต้องใช้เมืองสวางคบุรีเป็นทางผ่านในการขนส่งสินค้าจากกรุงสุโขทัยไปยังล้านช้าง" ซึ่งจากคำจารึกนี้ สามารถบอกได้ว่าอุตรดิตถ์นั้นเดิมเป็นทางเดินผ่านจากกรุงสุโขทัยไปยังล้านช้าง โดยการเดินทางไปยังสปป. ลาวต้องใช้เส้นทางนี้ผ่านช่องภูฏูไปยังล้านช้าง (ไพศาล มะระพะกุลสุวรรณ, 2556)

จุดผ่านแดนถาวรภูฏู (Phu Doo International Point of Entry) ดังภาพ 2 เป็นด้านการค้าชายแดนถาวร สังกัดด่านศุลกากรทุ่งช้าง จุดผ่านแดนถาวรภูฏูถือเป็นจุดผ่านแดนถาวรไทย-ลาว แห่งที่ 3 ของประเทศไทยที่เชื่อมต่อกับแขวงไชยบูลี สปป. ลาว ในปัจจุบันจังหวัดอุตรดิตถ์มีพรมแดนติดต่อกับสปป.ลาว เป็นระยะทางทั้งสิ้น ประมาณ 135 กิโลเมตร อยู่ในพื้นที่อำเภอบ้านโคก เป็นระยะทางประมาณ 115 กิโลเมตร และอำเภอน้ำปาด เป็นระยะทางประมาณ 20 กิโลเมตร มีช่องทางค้าขายตามแนวชายแดน 15 ช่องทาง เป็นช่องทางที่รถยนต์สามารถผ่านเข้า-ออกได้ 6 ช่องทาง ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโคก โดยประกาศเป็นจุดค้าขายแลกเปลี่ยนสินค้า จำนวน 4 แห่ง ได้แก่

1) จุดผ่านแดนถาวร จำนวน 1 แห่ง คือ ช่องภูฏู หมู่ที่ 2 ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก เปิดทำการทุกวัน ตั้งแต่เวลา 06.00-20.00 น. โดยในวันศุกร์และวันเสาร์จะมีตลาดนัดแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างชาวไทยและชาวลาว

2) จุดผ่อนปรน จำนวน 1 แห่ง คือ ช่องห้วยต่าง หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก เปิดค้าขายสัปดาห์ละ 1 วัน คือ วันพุธ อยู่ตรงข้ามกับเมืองบ่อแต่น แขวงไชยบูลี

3) ช่องประเพณี จำนวน 2 แห่ง คือ ช่องบ่อเบี้ย (ช่องมหาราช) บ้านบ่อเบี้ย หมู่ที่ 1 ตำบลบ่อเบี้ย อำเภอบ้านโคก ติดต่อกับเมืองหุ่มมีชัย แขวงไชยบูลี สปป. ลาว ระยะห่างจากเมืองปากลาย 45 กิโลเมตร เปิดทำการค้าขายสัปดาห์ละ 1 วัน คือ วันอาทิตย์ และช่องห้วยพร้าว หมู่ที่ 4 ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำปาด ติดต่อกับบ้านหนองปาจิด เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบูลี สปป.ลาว เปิดทำการค้าขายสัปดาห์ละ 1 วัน คือ วันอาทิตย์

สภาพปัจจุบัน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูฏูมีหน่วยงานให้บริการประชาชน ได้แก่ สำนักงานด่านศุลกากรชั่วคราว ด่านตรวจคนเข้าเมือง ด่านกักกันสัตว์ ด้านควบคุมโรคติดต่อ และสำนักงานด่านตรวจพืช

ชั่วคราว (แสดงในภาพ 2-6) และมีโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ได้แก่ ตลาดการค้าชายแดน อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ซึ่งการบริหารจัดการตลาดยังไม่มีการพัฒนาเท่าที่ควร เนื่องจากขาดงบประมาณที่จะใช้ในการบริหารจัดการ ดังภาพ 7 เป็นต้น นอกจากนี้ ยังมีบริการห้องน้ำสาธารณะ ลานจอดรถ และลานตรวจปล่อยสินค้า

ภาพ 2 จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพ 3 ด่านกักกันสัตว์ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู
อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพ 4 ด้านควบคุมโรคติดต่อระหว่างประเทศ
บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก
จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพ 5 สำนักงานด่านตรวจพืชชั่วคราว บริเวณจุด
ผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพ 6 สำนักงานศุลกากรชั่วคราว บริเวณจุดผ่าน
แดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพ 7 ตลาดการค้าชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

2.2 อำเภอบ้านโคก

2.2.1 ความเป็นมา

อำเภอบ้านโคก ในอดีตนั้นเป็นชุมชนขนาดเล็ก ตั้งอยู่ห่างไกลจากอำเภอฟากท่า ต้องเดินเท้าข้ามภูเขา ใช้ระยะเวลาประมาณ 2 วัน ไม่มีเจ้าหน้าที่บ้านเมืองเข้ามาตรวจตราดูแลให้การสนับสนุน ต่อมาเกิดกรณีที่ทหารฝรั่งเศสเข้ามาปล้นชิงทรัพย์ จึงได้จัดกำลังตำรวจตระเวนชายแดนเข้ามาประจำอยู่บ้าง และมีเจ้าหน้าที่ออกตรวจท้องที่บ่อยขึ้น ในเวลาต่อมา ได้มีการก่อสร้างอาคารเรียนและตัดถนนในหมู่บ้านเป็นทางเกวียนซึ่งพออาศัยอยู่ได้ และเมื่อปี พ.ศ. 2507 หน่วยพัฒนาการจังหวัดอุตรดิตถ์ (กรป.กลาง) ได้เข้ามาตั้งหมู่บ้าน (บ้านโคก) เป็นหมู่บ้านตัวอย่าง ได้มีการนำเครื่องจักรกลมาตัดถนน เกิดความเจริญเพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ ตามลำดับ กระทรวงมหาดไทยได้แบ่งท้องที่อำเภอฟากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ ตั้งเป็นกิ่งอำเภอขึ้น 1 แห่ง เรียกชื่อว่า กิ่งอำเภอบ้านโคก มีเขตการปกครอง 2 ตำบล คือ ตำบลบ้านโคก และตำบลม่วงเจ็ดต้น มีผลตั้งแต่วันที่ 1 กรกฎาคม พ.ศ. 2520 เป็นต้นมา ต่อมาได้มีการก่อสร้างอาคารที่ว่าการอำเภอตามแบบแปลนของกรมโยธาธิการและผังเมืองขึ้น เพื่อเป็นศูนย์กลางในการบริหารราชการในพื้นที่ จังหวัดอุตรดิตถ์จึงได้จัดให้มีเจ้าหน้าที่ของหน่วยราชการต่าง ๆ มาปฏิบัติราชการ เพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่ประชาชนผู้มาติดต่อ และต่อมาได้มีพระราชกฤษฎีกายกฐานะ กิ่งอำเภอบ้านโคก เป็นอำเภอบ้านโคก ในวันที่ 12 สิงหาคม พ.ศ. 2530 โดยอำเภอบ้านโคก มีผู้ดำรงตำแหน่งปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอและนายอำเภอบ้านโคกมาแล้วรวมทั้งสิ้น จำนวน 21 คน โดยมีนายสุทัศน์ วงษ์ทับทิม ดำรงตำแหน่งนายอำเภอบ้านโคกคนปัจจุบัน (ณ วันที่ 20 มิถุนายน พ.ศ. 2561)

ที่ตั้งและอาณาเขต

อำเภอบ้านโคก เป็น 1 ใน 9 อำเภอของจังหวัดอุตรดิตถ์ ตั้งอยู่ทางทิศตะวันออกเฉียงเหนือของจังหวัดอุตรดิตถ์ มีที่ว่าการอำเภอตั้งอยู่ที่ หมู่ที่ 3 ตำบลบ้านโคก โดยอยู่ห่างจากตัวจังหวัดอุตรดิตถ์เป็นระยะทาง ประมาณ 180 กิโลเมตร ใช้เส้นทางรถยนต์เป็นหลักในการคมนาคมขนส่ง มีอาณาเขตติดต่อกับอำเภอข้างเคียงและประเทศเพื่อนบ้าน ดังนี้

ทิศเหนือ ติดต่อกับ อำเภอนาน้อย จังหวัดน่าน และเป็นชายแดนติดต่อกับบ้านนาฝาย เมืองปากลาย แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแนวสันเขาเป็นแนวแบ่งเขต

ทิศใต้ ติดต่อกับ บ้านโป่งพาน หมู่ที่ 5 ตำบลห้วยมุ่น อำเภอน้ำปาด จังหวัดอุตรดิตถ์

ทิศตะวันออก ติดต่อกับ บ้านผาแก้ว เมืองปากลาย บ้านห้วยบุษ และบ้านวังปา เมืองแก่นท้าว บ้านขอนแก่น เมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว โดยมีแนวสันเขาเป็นแนวแบ่งเขต

ทิศตะวันตก ติดต่อกับ บ้านห้วยก้านเหลือง หมู่ที่ 5 ตำบลปากท่า อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยมีภูผาหอยเป็นแนวแบ่งเขต และติดต่อกับ อำเภอนาหมื่น จังหวัดน่าน และเมืองทุ่งมีไช แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว ดังภาพ 8

ภาพ 8 อาณาเขตของจังหวัดอุตรดิตถ์ติดต่อกับอำเภอข้างเคียงและประเทศเพื่อนบ้าน

ที่มา: แผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอบ้านโคก 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564)

สำหรับแนวเขตติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้านนั้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านทิศตะวันออก มีแนวเขตติดต่อกับ เมืองทุ่งมีไช เมืองปากลาย เมืองแก่นท้าว และเมืองบ่อแต่น แขวงไชยบุรี สาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว (สปป.ลาว) ทางบก เป็นระยะทาง 115 กิโลเมตร โดยใช้แนวสันเขาเป็นเส้นแบ่งเขตแดน ซึ่งปัจจุบันมีการจัดทำหลักเขตแดนเสร็จเรียบร้อยแล้ว แต่มีประเด็นปัญหาที่ยังคงไม่

สามารถตกลงกันได้เพียงแห่งเดียว คือ บริเวณ 3 หมู่บ้าน ของตำบลบ่อเบี้ย ได้แก่ หมู่ที่ 4 (บ้านใหม่) หมู่ที่ 5 (บ้านกลาง) และหมู่ที่ 6 (บ้านสว่าง) ตามลำดับ

โครงสร้างพื้นฐานที่สำคัญ

1. เส้นทางคมนาคม เส้นทางคมนาคมในพื้นที่อำเภอบ้านโคกที่สำคัญ แบ่งออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) เส้นทางคมนาคมภายในประเทศ ได้แก่ เส้นทางคมนาคมที่เชื่อมระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ และจังหวัด ซึ่งมีลักษณะ เป็นถนนลาดยางทุกเส้นทาง ทำให้การเดินทางเป็นไปด้วยความสะดวกและมีความคล่องตัว แต่เนื่องจากถนนส่วนใหญ่สร้างมานาน และขาดการซ่อมบำรุง ซ้ำรูดทรุดโทรม ขณะนี้อยู่ระหว่างการซ่อมแซมโดยหน่วยงานที่รับผิดชอบ และ 2) เส้นทางคมนาคมระหว่างประเทศ มีการก่อสร้างถนนลาดยางจากจุดผ่านแดนถาวรภูตู ไปยังเมืองปากลาย (สามแยกแก่งสาว) ระยะทาง 32 กิโลเมตร ก่อสร้างโดยบริษัท ข. การช่าง ของไทย ซึ่งขณะนี้ดำเนินการแล้วเสร็จ ทำให้อำเภอบ้านโคกได้รับการพัฒนาในด้านต่าง ๆ มากยิ่งขึ้น ทั้งในด้านการคมนาคมและสื่อสาร การค้าการลงทุน การเดินทางเข้า-ออกของประชาชนและยานพาหนะ
2. ไฟฟ้า หมู่บ้านต่าง ๆ ในพื้นที่อำเภอบ้านโคก มีไฟฟ้าใช้ครบทุกหมู่บ้านแล้ว แต่ปัญหาสำคัญที่เกิดขึ้นอยู่เป็นประจำ คือ กระแสไฟฟ้าดับบ่อย
3. โทรศัพท์ ในพื้นที่อำเภอบ้านโคกโดยเฉพาะอย่างยิ่งบ้านเด่นชาติ ตำบลบ่อเบี้ย ยังไม่สามารถติดต่อสื่อสารผ่านทางโทรศัพท์ ทั้งระบบสายส่งและไร้สายได้ ทำให้การติดต่อสื่อสารในพื้นที่มีข้อจำกัด
4. ประปา ระบบน้ำประปาที่มีอยู่ในพื้นที่ ปัจจุบันมีอยู่ด้วยกัน 2 ระบบ คือ ระบบประปาหมู่บ้าน (ประปาภูเขา) ซึ่งอยู่ในความดูแลของหมู่บ้าน กับระบบประปาที่อยู่ในความดูแลของเทศบาลตำบลบ้านโคก และองค์การบริหารส่วนตำบลต่าง ๆ ซึ่งมีข้อจำกัดทั้งในด้านปริมาณและคุณภาพของน้ำที่ใช้

2.2.2 นโยบายการพัฒนาของพื้นที่อำเภอบ้านโคก

ข้อมูลแผนพัฒนาอำเภอบ้านโคก 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) (บริหารงานปกครอง, 2560) มีองค์ประกอบ ดังนี้

วิสัยทัศน์อำเภอ “ประตูการค้าและการท่องเที่ยวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของจังหวัดอุตรดิตถ์ ที่มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพชีวิตประชาชนตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง”

พันธกิจ

- 1) ปรับปรุงและพัฒนาโครงสร้างระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ถนน ประปา ฯลฯ) เพื่อตอบสนองความต้องการขั้นพื้นฐานในการดำรงชีวิตของประชาชนในพื้นที่ อีกทั้งเป็นการรองรับการพัฒนาพื้นที่ให้เป็นจุดยุทธศาสตร์ด้านการค้า การลงทุน และการท่องเที่ยว ที่เชื่อมโยงกับประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 2) ส่งเสริมและพัฒนาตลาดการค้าชายแดนในพื้นที่ให้เป็นจุดยุทธศาสตร์การค้าและการลงทุน เชื่อมโยงกับสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว และประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน
- 3) ส่งเสริมอาชีพและกลุ่มอาชีพของประชาชนในพื้นที่ โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
- 4) ส่งเสริมและสนับสนุนกิจกรรมการท่องเที่ยวภายในพื้นที่และมุ่งเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศและการท่องเที่ยวเชิงวัฒนธรรม

5) ดำเนินการตอบสนองนโยบายรัฐบาล และดำเนินการตามหน้าที่ที่กฎหมายกำหนดไว้

เป้าประสงค์รวม

1) ระบบสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐานในอำเภอบ้านโคก ได้รับการปรับปรุงพัฒนาให้มีประสิทธิภาพและใช้งานได้จริง ตอบสนองต่อความต้องการของประชาชนในพื้นที่

2) มูลค่าการค้าชายแดนโดยรวมในพื้นที่อำเภอบ้านโคกปรับตัวเพิ่มสูงขึ้น

3) กลุ่มพัฒนาอาชีพตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงในพื้นที่อำเภอบ้านโคก มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

4) จำนวนนักท่องเที่ยว ทั้งในและต่างประเทศ ที่เข้ามาท่องเที่ยวในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโคก มีจำนวนเพิ่มมากขึ้น

5) การดำเนินงานของส่วนราชการในพื้นที่อำเภอบ้านโคก มีประสิทธิภาพดีขึ้น สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนผู้มาใช้บริการได้ดีขึ้น

2.2.3 ศักยภาพของพื้นที่อำเภอบ้านโคก

ข้อมูลจากแผนพัฒนาอำเภอบ้านโคก 4 ปี (พ.ศ. 2561-2564) ที่ทางฝ่ายบริหารงานปกครองได้ทำการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบัน และประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอบ้านโคก เพื่อวิเคราะห์ทิศทางการพัฒนายุทธศาสตร์การพัฒนาพื้นที่อำเภอบ้านโคก มีรายละเอียด ดังตาราง 2

ตาราง 2 วิเคราะห์ข้อมูลสภาพภาพปัจจุบัน และประเมินศักยภาพทางยุทธศาสตร์ของพื้นที่อำเภอบ้านโคก

จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
● เป็นแหล่งที่ตั้งของจุดผ่านแดนถาวร (จุดผ่านแดนถาวรภูู่) เป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงกับ สปป. ลาว ● มีวัฒนธรรม ประเพณี วิถีชีวิต ภาษาถิ่น คล้ายคลึงกับประเทศเพื่อนบ้าน (แขวงไซยะบูลี สปป. ลาว) ● เป็นแหล่งผลิตสินค้า OTOP ประเภทสิ่งทอ ที่มีชื่อเสียงและเป็นที่ยอมรับของตลาด ● มีแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ (อุทยาน และเขตอนุรักษ์พันธุ์พืชและสัตว์ป่า) ที่สำคัญจำนวนมากในพื้นที่ ● มีการสืบสานประเพณี วัฒนธรรม ของชุมชนท้องถิ่นได้อย่างต่อเนื่อง (เป็นเมืองบริสุทธ์) ● ชุมชน ท้องถิ่น มีความเข้มแข็ง สามารถช่วยกันพัฒนาและแก้ไขปัญหาต่าง ๆ ได้ดี	● ตั้งอยู่ห่างไกลจากตัวจังหวัดอุตรดิตถ์ เป็นระยะทาง 165 กิโลเมตร ทำให้การเดินทางไปติดต่อราชการใช้เวลาค่อนข้างมาก ● ระบบโครงสร้างสาธารณูปโภคขั้นพื้นฐาน (ถนน ไฟฟ้า ประปา โทรศัพท์) มีไม่เพียงพอต่อความต้องการของประชาชนและมีปัญหาบ่อย ● การขออนุญาตเดินทางเข้า-ออกนอกประเทศ บริเวณจุดผ่านแดน และช่องทางต่าง ๆ ที่เชื่อมต่อกับ สปป. ลาว ยังไม่เป็นไปในรูปแบบเดียวกัน ● มีเขตแดนติดต่อระหว่างประเทศ ระยะทาง 115 กม. ทำให้มีการเข้า-ออกได้หลายช่องทาง ยากต่อการควบคุมในเข้า-ออก ทำให้เกิดปัญหาอาชญากรรม โรคติดต่อ ยาเสพติด ฯลฯ

● เป็นพื้นที่ที่เหมาะสมกับการเพาะปลูกไม้ผล (มะขาม สับปะรด)	● หน่วยงานราชการในพื้นที่ขาดแคลนทรัพยากรในการบริหารงาน (บุคลากร งบประมาณ วัสดุ อุปกรณ์ต่าง ๆ) เนื่องจากเป็นอำเภอขนาดเล็ก ● มีสถานที่ท่องเที่ยวที่หลากหลาย แต่ขาดการพัฒนาและการประชาสัมพันธ์ ● ขาดศูนย์รวมแหล่งจำหน่ายผลิตภัณฑ์ OTOP ● ขาดตลาดกลางในการรองรับพืชผลทางการเกษตร
โอกาส (Opportunities) ● การที่ประเทศไทยเข้าสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ส่งผลให้ส่วนราชการและภาคประชาชนในพื้นที่ มีความตื่นตัวในการช่วยสนับสนุนการดำเนินกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับการสนับสนุนการพัฒนาในรูปแบบต่าง ๆ ณ จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ● นโยบายของรัฐบาล กลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง และจังหวัดอุดรธานีให้ความสำคัญกับการพัฒนาในเขตพื้นที่อำเภอบ้านโคก (ทางด้านเศรษฐกิจและการท่องเที่ยว) ● มีความสัมพันธ์อันดีระหว่างประเทศเพื่อนบ้าน (สปป. ลาว) โดยมีการจัดการประชุมแก้ไขปัญหาความมั่นคงตามแนวชายแดน ● งานจัดแสดงสินค้าในระดับจังหวัดและประเทศสร้างโอกาสและรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่/สร้างโอกาสและรายได้ให้แก่กลุ่ม OTOP ในพื้นที่ ● เป็นพื้นที่ทรงงานของสมเด็จพระเทพฯ มีหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้ามาพัฒนางานอย่างต่อเนื่อง (ตำบลบ่อเบี้ย) ● สภาพภูมิประเทศเอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการท่องเที่ยว ● รัฐบาลกำหนดให้ด่านถาวรภูคู้เป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษระยะที่ 3 (63-64)	ภัยคุกคาม (Threats) ● ปัญหาการแพร่ระบาดของยาเสพติด โดยเฉพาะกลุ่มเยาวชนในพื้นที่ (รวมถึงบุรี สุรา) ● ปัญหาการลักลอบตัดไม้ทำลายป่าตามแนวชายแดน ● ภัยธรรมชาติตามฤดูกาล (ภัยแล้ง ภัยหนาว อุทกภัย วาตภัย และดินโคลนถล่ม) ● ประชาชนไม่มีเอกสารสิทธิ์ในที่ดินทำกิน (ขาดโอกาสในการรับสวัสดิการแห่งรัฐ) ● ผลผลิตทางการเกษตร (ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์และผลไม้ตามฤดูกาล) มีราคาตกต่ำ ● ปัญหาแรงงานที่ลักลอบเข้ามาขายแรงงานตามฤดูกาล ● เศรษฐกิจเติบโตช้า ขาดนักลงทุนจากภายนอกเข้ามาลงทุน ● ปัญหาการจัดการขยะไม่เหมาะสม ● ปัญหาการระบาดของโรคติดต่อระหว่างชายแดน ● พื้นที่ส่วนใหญ่เป็นที่ป่าสงวน ป่าอนุรักษ์ ไม่สามารถพัฒนาด้านต่าง ๆ ได้ (ติดข้อกฎหมาย) ● เส้นทางไปจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ การสัญจรคับแคบ ขำรุค ขาดงบประมาณซ่อมแซม

● การก่อสร้างเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์และโครงการก่อสร้างเชื่อมปากลาย ทำให้มีโอกาสด้านพลังงานและการท่องเที่ยว ● การก่อสร้างสะพานข้ามแม่น้ำโขงเมืองปากลาย เปิดเส้นทางสายใหม่จากภาคเหนือสู่ภาคอีสาน	
---	--

ที่มา: แผนยุทธศาสตร์พัฒนาอำเภอบ้านโคก 4 ปี (พ.ศ. 2561 – 2564)ฯ

2.3 จังหวัดอุตรดิตถ์

อุตรดิตถ์เป็นจังหวัดหนึ่งของกลุ่มจังหวัดภาคเหนือตอนล่าง 1 เป็นประตูขึ้นสู่ดินแดนล้านนา ตะวันออก เป็นเมืองก่อนประวัติศาสตร์ ตัวเมืองเดิมชื่อ บางโพท่าอิฐ ได้รับการยกฐานะเป็นจังหวัดเมื่อ พ.ศ. 2476 “อุตรดิตถ์” หมายถึง เมืองท่าแห่งทิศเหนือ อยู่ห่างจากกรุงเทพฯ โดยทางรถยนต์ เป็นระยะทาง 491 กิโลเมตร และโดยทางรถไฟ เป็นระยะทาง 485 กิโลเมตร มีอาณาเขตติดต่อกับจังหวัดใกล้เคียง ดังภาพ 9

ภาพ 9 แผนที่จังหวัดอุตรดิตถ์

ที่มา: สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์

จากภาพ 9 ทิศเหนือติดกับจังหวัดแพร่และจังหวัดน่าน ทิศใต้ติดกับจังหวัดพิษณุโลก ทิศตะวันออกติดกับจังหวัดพิษณุโลกและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว มีเขตชายแดนยาวประมาณ 135 กิโลเมตร และทิศตะวันตกติดกับจังหวัดสุโขทัย

วิสัยทัศน์

เมืองแห่งคุณภาพชีวิต ผลผลิตปลอดภัย สืบสานวัฒนธรรมไทย ก้าวไกลสัมพันธ์เพื่อนบ้านยั่งยืน

เป้าประสงค์

- 1) ประชาชนและชุมชนมีความเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี และมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และการเมือง การปกครองอย่างมีคุณภาพ
- 2) ผลผลิตด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า ผลิตภัณฑ์ OTOP มีคุณภาพ ปลอดภัย และมีระบบการตลาดที่ดี
- 3) เป็นดินแดนแห่งความสุข มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม มีจริยธรรม และเป็นเมืองน่าอยู่
- 4) มีการพัฒนาที่ยั่งยืน อนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม มีแหล่งน้ำอุดมสมบูรณ์และพลังงานที่เพียงพอ
- 5) จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ มีศักยภาพการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์อันดี ทั้งภายใน และระหว่างประเทศสูงขึ้น

พันธกิจ

- 1) พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ เด็กมีความรู้ คู่คุณธรรม มีวินัย มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงาม และมีการสืบสานต่อไป มีความมั่นคงและยั่งยืนในการดำรงชีวิต
- 2) ส่งเสริม พัฒนาผลผลิตด้านการเกษตรกรรม อุตสาหกรรม การแปรรูปสินค้า OTOP ให้มีคุณภาพ ประสิทธิภาพ ปลอดภัย และมีระบบการตลาดที่ดี
- 3) ส่งเสริมสนับสนุนการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ การเมือง การปกครอง และความสมัคสมานสามัคคีของประชาชน
- 4) พัฒนา อนุรักษ์ และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แหล่งน้ำ และพลังงาน
- 5) ส่งเสริมพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ และการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งภายในและระหว่างประเทศ

ยุทธศาสตร์

จังหวัดอุดรธานีได้กำหนดยุทธศาสตร์ในการพัฒนาจังหวัด ทั้งหมด 4 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ ชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี 2) พัฒนาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัยได้มาตรฐาน และมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ 3) อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม และแหล่งน้ำ และส่งเสริมพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และ 4) เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมียุทธศาสตร์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของเมืองชายแดนอย่างยั่งยืน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 1 เสริมสร้างบ้านเมืองให้น่าอยู่ ชุมชนและครอบครัวเข้มแข็ง มีคุณภาพชีวิตที่ดี
กลยุทธ์

- พัฒนาและปรับปรุง โครงข่ายคมนาคมผังเมืองทุกระดับ ระบบสาธารณูปโภค และสาธารณูปการ ตลอดจนทั้งโครงสร้างพื้นฐานให้ทั่วถึง และเชื่อมโยงกับจังหวัดและประเทศอื่น และรองรับการพัฒนากระบวนขนส่งทางรางของรัฐบาล
- พัฒนาทรัพยากรมนุษย์บนพื้นฐานความเสมอภาคและเท่าเทียม โดยการสร้างโอกาสยกระดับคุณภาพการศึกษา เพื่อผลสัมฤทธิ์ด้านคุณภาพและการเรียนรู้ให้ครอบคลุมทุกสถาบันการศึกษา

ตลอดจนเปิดโอกาสในการเรียนรู้ได้ตลอดชีวิต และเข้าถึงแหล่งข้อมูลสารสนเทศได้อย่างกว้างขวาง ถูกต้อง เป็นธรรมและรวดเร็ว

- ส่งเสริมให้ประชาชนมีความเข้มแข็งในการร่วมกันพัฒนาสังคม เศรษฐกิจ และความมั่นคงภายในและชายแดน การบริหารวิกฤตการณ์ด้านสาธารณสุข และภัยพิบัติต่าง ๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

ยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาภาคเกษตรกรรม อุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพปลอดภัย ได้มาตรฐาน และมีการบริหารจัดการด้านการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

กลยุทธ์

- ส่งเสริมการศึกษาการวิจัย การสร้างนวัตกรรม และการบริหารจัดการตลาดสินค้าเกษตรกรรม อุตสาหกรรม และการแปรรูป และผลิตภัณฑ์ OTOP ให้มีคุณภาพ และปลอดภัย ตรงความต้องการของตลาดและเชื่อมโยงกับการท่องเที่ยว

ยุทธศาสตร์ที่ 3 อนุรักษ์ ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อมและแหล่งน้ำ และส่งเสริมการพัฒนาพลังงานที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

กลยุทธ์

- การสร้างสมดุลการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติ พร้อมกับการอนุรักษ์พัฒนา ฟื้นฟู ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

- กระจ่ายการถือครองที่ดินอย่างเป็นธรรม และดำเนินการจัดกรรมสิทธิ์ในที่ดินของประชาชน ให้เพียงพอแก่การอยู่อาศัยและเกษตรกรรม โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติ วิถีชีวิตของชุมชนท้องถิ่น อย่างยั่งยืนและมีส่วนร่วม

- ส่งเสริมพัฒนาการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมของเมืองและท้องถิ่น ภายใต้การมีส่วนร่วมของชุมชนอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อประโยชน์ในการดูแลรักษาทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน และสนับสนุนการเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

- ส่งเสริม บำรุงรักษา และคุ้มครองคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตลอดจนควบคุมและกำจัดการมลพิษที่มีผลต่อสุขภาพอนามัย สวัสดิการและคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยการมีส่วนร่วมของประชาชน ชุมชนท้องถิ่นองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และองค์กรภาคเอกชนที่เกี่ยวข้อง

- ส่งเสริม สนับสนุน การอนุรักษ์พลังงานและการบริหารจัดการด้านพลังงานให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ทั้งในภาครัฐและเอกชนอย่างมีส่วนร่วมและยั่งยืน

ยุทธศาสตร์ที่ 4 เพิ่มศักยภาพ การค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้าน

กลยุทธ์

- พัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ในทุกด้าน เพื่อให้เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านและประเทศอื่น ๆ ที่สำคัญของประเทศไทย เพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน

- พัฒนาสัมพันธไมตรีและความร่วมมือกับจังหวัด ทั้งภายในและระหว่างประเทศ และพัฒนาการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และการแลกเปลี่ยนวัฒนธรรมอันดีระหว่างกันอย่างยั่งยืน
- พัฒนาความสามารถในการแข่งขันของผู้ประกอบการ พัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงเขตเศรษฐกิจชายแดน และระบบ Logistics ให้เอื้อประโยชน์ต่อการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เป็นการเพิ่มมูลค่าให้กับการค้าและรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน
- พัฒนาสินค้าและบริการ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน เป็นที่ยอมรับของผู้บริโภค คู่ค้า นักท่องเที่ยว และประชาชนทั่วไป
- สนับสนุนให้มีการปรับปรุง พัฒนา การท่องเที่ยวทุกด้าน โดยความร่วมมือของชุมชน และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้าน

2.4 ระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน

ประเทศไทยมีการติดต่อธุรกิจกับประเทศเพื่อนบ้านผ่านบริเวณด่านชายแดน ประกอบด้วยธุรกิจ ทั้งด้านสินค้าและบริการ ซึ่งนับเป็นกิจกรรมสำคัญที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจของประเทศ อย่างไรก็ตาม นอกจากโอกาสทางธุรกิจทางด้านสินค้าและบริการแล้ว ความพร้อมของระบบโลจิสติกส์มีส่วนสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการค้าเมืองชายแดนให้เติบโตอย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นด้วย ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้องต้องมีส่วนร่วมในบทบาทที่แตกต่างกัน เช่น ภาครัฐ มีส่วนร่วมในด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และสาธารณูปโภค ส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ กำหนดแนวทางการกระตุ้นการผลิตสินค้าและบริการให้ได้คุณภาพและมีปริมาณที่เพียงพอ และควบคุมและดูแล รวมถึงอำนวยความสะดวกการนำเข้าและส่งออก เป็นต้น ภาคเอกชน มีส่วนร่วมในด้านการลดค่าใช้จ่ายโดยรวมทางการค้าและพัฒนาโซ่คุณค่า (Value Chain) ให้ดียิ่งขึ้น เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพและประสิทธิผลการดำเนินธุรกิจ และส่งเสริมศักยภาพของผู้ประกอบการรายย่อยในท้องถิ่น

ระบบโลจิสติกส์ คือ การจัดการกิจกรรมการไหลของสินค้าและบริการ รวมถึงข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ จากต้นน้ำไปยังปลายน้ำอย่างมีประสิทธิภาพ ในยุคที่มีกระแสการแข่งขันทางธุรกิจอย่างรุนแรงและความเปลี่ยนแปลงความต้องการของลูกค้าที่เกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว ทำให้การจัดการโลจิสติกส์ที่ดีส่งผลต่อสามารถในการลดต้นทุนด้านค่าใช้จ่ายและเวลาของธุรกิจ ตอบสนองความต้องการของลูกค้าได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยโลจิสติกส์มีเป้าหมายที่สำคัญ 6 ประการ (สาธิต พะเนียงทอง, 2548) ได้แก่

- 1) ความรวดเร็วในการส่งมอบสินค้า (Speed Delivery) เป็นการตอบสนองความต้องการของลูกค้าและทำให้ลูกค้าเกิดความพึงพอใจ ซึ่งเป็นผลจากการวางแผน การดำเนินการ การควบคุม และการลดขั้นตอนในการดำเนินการที่ไม่จำเป็น รวมถึงการทำงานที่สอดคล้องกันภายในองค์กรและในโซ่อุปทาน
- 2) การไหลลื่นของสินค้า (Physical Flow) การจัดการในกระบวนการเคลื่อนย้ายและลำเลียง (Moving & Carriage) ของสินค้า ซึ่งมีความสำคัญต่อการเพิ่มขีดความสามารถการแข่งขันทางการตลาดที่มีความซับซ้อน

3) การไหลลื่นของข้อมูลข่าวสาร (Information Flow) ส่งผลให้เกิดการบูรณาการการทำงานหรือการดำเนินธุรกิจ ทั้งภายในองค์กรและโซ่อุปทาน ทำให้แต่ละหน่วยสามารถวางแผนในการดำเนินธุรกิจที่มีต้นทุนที่เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อแต่ละกิจกรรมในโซ่อุปทาน

4) การสร้างมูลค่าเพิ่ม (Value Added) ในกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับความต้องการของตลาด (Market Demand)

5) ลดต้นทุนการดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับสินค้า การดูแล และขนส่งสินค้า (Cargoes Handling & Carriage Cost) โดยต้นทุนเกิดจากการดำเนินกิจกรรมทางโลจิสติกส์ที่จะมีผลต่อการเพิ่มขีดความสามารถทางการแข่งขัน

6) เพิ่มศักยภาพและประสิทธิภาพของการแข่งขัน (Core Competitiveness)

การจัดการโลจิสติกส์ ถูกนำมาใช้ในการพัฒนาและเพิ่มประสิทธิภาพองค์กรในหลายภาคส่วน โดยโลจิสติกส์มีบทบาทที่แตกต่างกันไปในแต่ละภาคส่วน รายละเอียดดังแสดงในตาราง 3

ตาราง 3 บทบาทของโลจิสติกส์ที่มีต่อแต่ละภาคส่วน

ภาคส่วน	บทบาทของ Logistics
ภาคธุรกิจ	1) เพื่อให้เกิดการประหยัดจากขนาดและความเร็ว (Economy of Scale & Speed) ทำให้ธุรกิจเป็นการผลิตและส่งมอบสินค้าแบบพอดีกับความต้องการของลูกค้า 2) เพื่อให้สามารถบริหารต้นทุนอย่างมีประสิทธิภาพและมีต้นทุนการผลิตที่ต่ำ 3) เพื่อให้มีความสามารถทางการแข่งขันที่ดีกว่า
ภาคการส่งออก	1) เพื่อให้มีการจัดการวัตถุดิบและการเคลื่อนย้ายสินค้าเป็นแบบ Just In Time ได้รับความเชื่อถือจากต่างประเทศ 2) เพื่อเพิ่มศักยภาพการแข่งขัน โดยลดต้นทุนด้านโลจิสติกส์ไม่น้อยกว่าร้อยละ 10-15 หรือประมาณ 96,000 ล้านบาทต่อปี (ปี 2547 มูลค่าส่งออกของไทย USD 80,000 ล้าน คิดเป็นต้นทุนโลจิสติกส์ประมาณ 640,000 ล้านบาท) 3) เพื่อส่งเสริมให้มีการค้าชายแดนได้อย่างมีประสิทธิภาพและประสิทธิผล
ภาครัฐราชการ	1) เพื่อให้มีการกระจายงบประมาณได้อย่างรวดเร็ว 2) เพื่อการใช้งบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ 3) เพื่อสนองนโยบายประชาชนเป็นศูนย์กลาง (Citizen Center)
ภาคเกษตร	1) เพื่อเคลื่อนย้ายผลิตผลไปสู่ตลาดอย่างรวดเร็ว 2) เพื่อลดต้นทุนรวมของผลิตผล 3) เพื่อลดความเสียหายจากการเน่าเสีย 4) เพื่อให้เกิดการพัฒนาในรูปแบบบรรจุภัณฑ์และศูนย์กระจายสินค้า

ภาคส่วน	บทบาทของ Logistics
	5) เพื่อให้ได้รับข้อมูลข่าวสารที่เป็นปัจจุบัน 6) เพื่อกำหนดพื้นที่การเกษตร 7) เพื่อให้เกษตรกรมีความเป็นอยู่ที่ดี
ภาคประชากร ผู้ประกอบการ	1) เพื่อช่วยกระจายสินค้าของธุรกิจจากภูู๋ และ OTOP ได้อย่างรวดเร็ว 2) เพื่อลดต้นทุนโลจิสติกส์ของธุรกิจขนาดเล็ก โดยวิธี Cost Sharing 3) เพื่อให้ประชาชนได้บริโภคสินค้าที่ดีและมีต้นทุนต่ำ 4) เพื่อลดอุบัติเหตุที่เกิดจากการขนส่ง

อย่างไรก็ตาม จากตาราง 3 การจัดการโลจิสติกส์ไม่เพียงมีความสำคัญต่อการลดต้นทุนค่าใช้จ่ายและเวลาเท่านั้น แต่ยังมีความสำคัญต่อการจัดการในภาคส่วนต่าง ๆ ทั้งในเรื่องการเพิ่มประสิทธิภาพในกระบวนการทำงาน และการก่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคม ด้านการลดข้อผิดพลาดต่าง ๆ ที่เกิดจากกระบวนการทำงานที่ไม่มีประสิทธิภาพ

2.5 การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

2.5.1 เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน

การพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Development: SD) เริ่มต้นจากการประชุมสหประชาชาติ ครั้งที่ 2 ณ กรุงริโอ เดอ จาเนโร ประเทศบราซิล ในปี ค.ศ. 1992 (พ.ศ. 2535) ประเทศสมาชิกประชุมร่วมกันในหัวข้อว่าด้วยเรื่อง สิ่งแวดล้อมและการพัฒนา (Environment and Development) และเห็นชอบให้ประกาศหลักการแห่งสิ่งแวดล้อม และแผนปฏิบัติการ 21 (Agenda 21) สำหรับทศวรรษ 1991–1999 และสำหรับศตวรรษที่ 21 องค์การสหประชาชาติได้กำหนดเป้าหมายการพัฒนา โดยอาศัยกรอบความคิดที่มองการพัฒนาเป็นมิติ (Dimensions) ทั้งในมิติเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ให้มีความเชื่อมโยงกัน เรียกว่า เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน หรือ Sustainable Development Goals (SDGs) ประกอบไปด้วย 17 เป้าหมาย (Goals) ดังภาพ 10 เพื่อเป็นแผนแม่บทของโลก สำหรับการดำเนินงานให้เกิดการพัฒนาอย่างยั่งยืน ทั้งในด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม โดยเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน คือ เป้าหมายที่ 11 เมืองและชุมชนยั่งยืน

ภาพ 10 เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)

ที่มา: <http://www.un.or.th/globalgoals/th/the-goals/>

2.5.2 การพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน

เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความปลอดภัย ทัวถึง พร้อมรับการเปลี่ยนแปลงและพัฒนาอย่างยั่งยืน การเติบโตอย่างรวดเร็วของเมืองในประเทศที่กำลังพัฒนา ควบคู่ไปกับการเพิ่มขึ้นในการย้ายถิ่นฐานจากชนบทสู่เมือง นำไปสู่ความเจริญในเมืองขนาดใหญ่และการเกิดปัญหาความยากจน รัฐบาลระดับชาติและระดับท้องถิ่นต้องพยายามจัดการเพื่อรองรับการเพิ่มขึ้นของประชากรในพื้นที่เหล่านั้น การทำให้เมืองปลอดภัยและยั่งยืน หมายถึง การทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและเหมาะสม และพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของชุมชนแออัด นอกจากนี้ ยังเกี่ยวข้องกับการลงทุนเรื่องการขนส่งสาธารณะ การสร้างพื้นที่สาธารณะสีเขียว และการปรับปรุงการวางผังเมือง และการจัดการแบบมีส่วนร่วม โดยมีเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 ดังนี้

- 1) สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐานที่พอเพียง ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี พ.ศ. 2573
- 2) จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยายการขนส่งสาธารณะและคาน้ำเป็นพิเศษถึงกลุ่มผู้ทุพพลภาพ เด็ก สตรี และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573
- 3) ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการ และยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี พ.ศ. 2573
- 4) เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก

5) ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ และลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจ ที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลก ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจน และคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี พ.ศ. 2573

6) ลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากร โดยรวมถึงการให้ความสนใจ เป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศและการจัดการของเสียของเทศบาลและอื่น ๆ ภายในปี พ.ศ. 2573

7) จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียวที่ปลอดภัย ครอบคลุม และเข้าถึงได้โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้ทุพพลภาพ เด็ก สตรี และผู้สูงอายุ ภายในปี พ.ศ. 2573

ในเชิงนโยบาย เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 ได้สนับสนุนให้มีความเชื่อมโยงทาง เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวกของพื้นที่เมือง กึ่งเมือง และชนบท อาทิ การเพิ่มจำนวนเมืองที่มีความยั่งยืนและปรับตัวและลดผลกระทบจากภัยพิบัติโดยเฉพาะที่เชื่อมโยงกับการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ การให้การสนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุดในทางการเงินและวิชาการในเชิงการสร้างอาคารที่ ทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น เป็นต้น

2.5.3 การศึกษาที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน

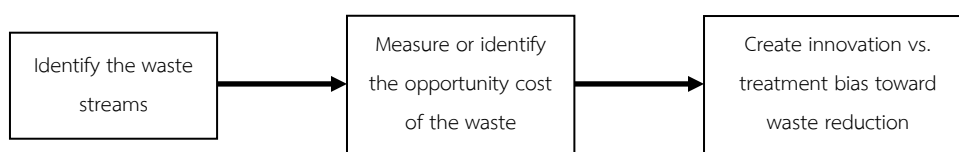
เบญจวรรณ อารีสมาน (2530) กำหนดคำจำกัดความของคำว่า เมือง ว่าหมายถึง สถานที่ที่ รวบรวมทั้งสินค้าและกิจกรรมบริการต่าง ๆ ไว้เป็นจำนวนมาก เพื่อรองรับความต้องการของประชากรที่อาศัย อยู่ในตัวเมือง และเกษตรกรที่อาศัยอยู่รอบ ๆ ตัวเมือง นอกจากนี้ แต่ละเมืองจะมีหน้าที่เฉพาะแตกต่างกัน ออกไป เช่น เมืองที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการบริหารการปกครอง เมืองที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางศาสนา วัฒนธรรม เมืองที่ทำหน้าที่เป็นศูนย์กลางการคมนาคมขนส่ง เมืองที่ทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตและอุตสาหกรรม เมือง ที่ทำหน้าที่เป็นผู้ผลิตด้านเกษตรกรรม หรือเมืองที่ทำหน้าที่เป็นเมืองการค้าชายแดน

การเติบโตของเมืองอย่างรวดเร็ว แต่ขาดรูปแบบและการวางผังเมืองที่เหมาะสม ส่งผลให้สภาพ ของระบบนิเวศเกิดความอ่อนแอ ทั้งนี้ สภาพดังกล่าวอาจเกิดจากการพัฒนาเศรษฐกิจในอดีต ที่เน้นการใช้ ทรัพยากรในกระบวนการผลิตอย่างไม่เหมาะสม ทำให้ทรัพยากรที่มีอยู่อย่างจำกัดในประเทศลดลงอย่าง รวดเร็ว จากสถานการณ์โลกที่เปลี่ยนไปในปัจจุบัน เกิดการตระหนักถึงผลกระทบด้านเศรษฐกิจ สังคม และ สิ่งแวดล้อม ทุกภาคส่วนจึงเริ่มให้ความสำคัญกับแนวทางการพัฒนาเมืองแนวใหม่ นั่นคือ การพัฒนาเมืองใหม่ ให้น่าอยู่อย่างยั่งยืน อันเป็นแนวนโยบายเชิงยุทธศาสตร์ที่มีความสำคัญ อีกทั้งการดำเนินงานจะต้องมีความ สอดคล้องซึ่งกันและกันในหลากหลายด้าน หลากหลายสาขาพร้อมกัน อย่างบูรณาการและมีระบบ โดยเฉพาะ การให้ความสำคัญกับการใช้ทรัพยากรทางธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพ ลักษณะสำคัญของเมืองน่าอยู่ พิจารณาจากองค์ประกอบ 5 ด้าน ได้แก่ (1) ด้านสังคม ประชาชนมีการศึกษา รู้ทันข่าวสาร ได้รับการบริการ ด้านสุขภาพ ลดปัญหาอาชญากรรมและยาเสพติด และมีส่วนร่วมในการพัฒนาเมือง (2) ด้านสิ่งแวดล้อม สามารถควบคุมของเสียในดิน น้ำ และอากาศ และมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ (3) ด้านเศรษฐกิจ มี บรรยากาศที่ดีสำหรับการค้าขายและการลงทุน ค่าครองชีพไม่สูงและประชาชนต้องมียานพาหนะ (4) ด้านกายภาพ หมายถึง การจัดสรรใช้ที่ดินเป็นระเบียบและเหมาะสม มีบริการด้านสาธารณูปโภค การคมนาคมขนส่งที่ เพียงพอ สะดวกสบาย และระบบการจัดการขยะของเสียอย่างเหมาะสม และ (5) ด้านการบริหารจัดการ ต้อง

มีความโปร่งใสและยุติธรรม มีประสิทธิภาพและยึดผลประโยชน์ของประชาชนเป็นหลัก และที่สำคัญ คือ การมีส่วนร่วมในการพัฒนาทุก ๆ ขั้นตอน

พื้นที่ชายแดน หมายถึง พื้นที่ชายแดนของประเทศที่มีอำเภอ/จังหวัดติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยประเทศไทย มีพื้นที่ชายแดนติดต่อกับประเทศเพื่อนบ้าน ได้แก่ มาเลเซีย เมียนมา กัมพูชา และ สปป.ลาว เนื่องจากเมืองชายแดนมีความสำคัญในการเชื่อมโยงกับภูมิภาคต่าง ๆ รัฐบาลจึงให้ความสำคัญด้านการพัฒนาในลักษณะการสร้างเครือข่ายกับประเทศเพื่อนบ้าน ให้เกิดการสร้างกิจกรรมที่เพิ่มมูลค่า การแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการบริเวณเมืองชายแดน นอกจากนี้ ยังสามารถใช้ประโยชน์ด้านนโยบายและกรอบความร่วมมือจากการเข้าสู่ประชาคมอาเซียนได้ รวมไปถึงการกระจายประโยชน์ในการพัฒนาและเพิ่มรายได้ให้แก่ประชาชนในพื้นที่ ให้เกิดความสมดุลตามกรอบแนวทางการพัฒนาอย่างยั่งยืนทั้ง 3 ด้าน ได้แก่ ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม

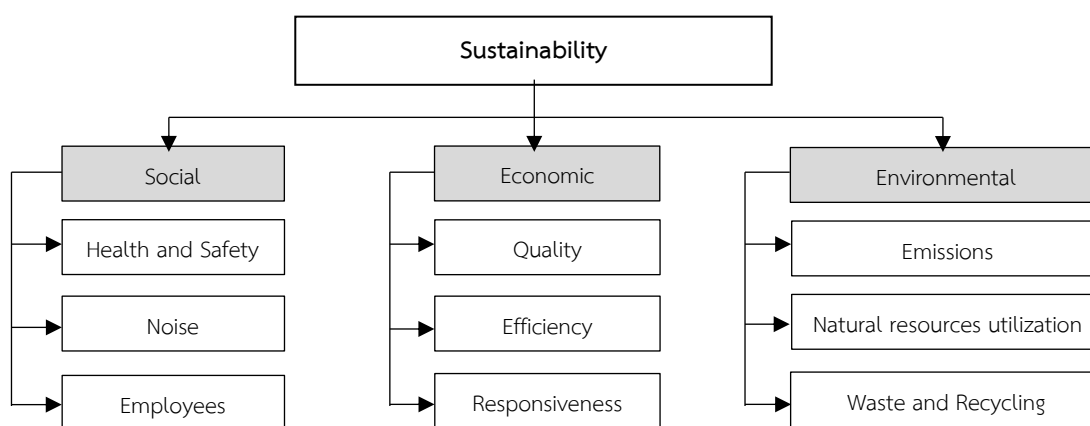
กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่ (2552) ให้คำนิยามของ การจัดการโซ่อุปทานสีเขียว ว่าเป็น การบริหารจัดการโซ่อุปทานเพื่อลดผลกระทบด้านสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากกิจกรรม ตั้งแต่ต้นน้ำจนถึงปลายน้ำ โดยขั้นตอนและวิธีการในการปรับปรุงกระบวนการตามหลักของโซ่อุปทานสีเขียว ประกอบด้วย 3 ส่วน ดังแสดงในภาพ 11 คือ 1) ระบุของเสีย โดยพิจารณาตลอดทั้งโซ่อุปทาน 2) ตรวจสอบและวัดประเมินเพื่อระบุโอกาสการพัฒนา ปรับปรุง และลดของเสีย และ 3) สร้างสรรนวัตกรรมเพื่อหาวิธีลดของเสีย

ภาพ 11 ขั้นตอนการพัฒนาและปรับปรุงกระบวนการตามหลักโซ่อุปทานสีเขียว

ที่มา: กรมอุตสาหกรรมพื้นฐานและการเหมืองแร่, 2552

กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม (2560) ได้ให้คำจำกัดความคำว่า การจัดการโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน ว่าเป็น การบริหารจัดการองค์ประกอบโลจิสติกส์ ตั้งแต่แหล่งวัตถุดิบไปจนถึงผู้บริโภค โดยให้ความสำคัญถึงผลกระทบต่อความต้องการของคนรุ่นต่อไปในอนาคต ดังนั้น ธุรกิจต้องคำนึงถึงการดำเนินกิจกรรมต่าง ๆ อาทิ การจัดหาแหล่งวัตถุดิบ การผลิต การจัดการสินค้าคงคลัง จนกระทั่งการขนส่งและกระจายสินค้าให้ถึงลูกค้า โดยคำนึงถึงประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการลดต้นทุน เพิ่มกำไร และสร้างความพึงพอใจให้กับลูกค้า รวมถึงการพิจารณาผลกระทบที่อาจเกิดขึ้นต่อความยั่งยืนทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม อีกด้วย

ภาพ 12 การจัดการโซ่อุปทานอย่างยั่งยืน
ที่มา: กองโลจิสติกส์ กรมส่งเสริมอุตสาหกรรม, 2560

จากภาพ 12 ด้านสังคม ภาคส่วนที่เกี่ยวข้องในโซ่อุปทานต้องให้ความสำคัญในเรื่องแนวทางการดูแลสุขภาพและความปลอดภัย รวมถึงสวัสดิภาพของผู้มีส่วนได้เสีย ได้แก่ พนักงาน ผู้ร่วมธุรกิจ ลูกค้า และชุมชน เป็นต้น ก่อให้เกิดผลกระทบเชิงลบต่อสังคมน้อยที่สุด ด้านเศรษฐกิจ นอกจากธุรกิจจะเป็นตัวกำหนดเป้าหมายในเรื่องรายได้และต้นทุนแล้ว จะต้องคำนึงถึงคุณภาพ ประสิทธิภาพ และการตอบสนองความต้องการของลูกค้า และด้านสิ่งแวดล้อม ธุรกิจต้องใส่ใจผลกระทบที่เกิดขึ้นต่อสิ่งแวดล้อมจากกิจกรรมต่าง ๆ ในโซ่อุปทาน เช่น การลดปริมาณมลพิษที่ปล่อยออกสู่สิ่งแวดล้อม ใช้ทรัพยากรให้เกิดความคุ้มค่าสูงสุด ลดของเสีย และการนำกลับมาใช้ใหม่

2.6 นโยบายที่เกี่ยวข้อง

2.6.1 แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ปี 2560-2564)

สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ (สศช.) ได้จัดทำแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (ปี 2560-2564) ได้จัดทำบนพื้นฐานของยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ซึ่งเป็นแผนแม่บทหลักของการพัฒนาประเทศ และเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs) รวมทั้งการปรับโครงสร้างประเทศไทยไปสู่ประเทศไทย 4.0 ประกอบด้วยยุทธศาสตร์เพื่อพัฒนาด้านต่าง ๆ ของประเทศ ทั้งสิ้น 10 ยุทธศาสตร์ ได้แก่ 1) การเสริมสร้างและพัฒนาศักยภาพทุนมนุษย์ 2) การสร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในสังคม 3) การสร้างความเข้มแข็งทางเศรษฐกิจและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน 4) การเติบโตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน 5) การเสริมสร้างความมั่นคงแห่งชาติเพื่อการพัฒนาประเทศสู่ความมั่งคั่งและยั่งยืน 6) การบริหารจัดการในภาครัฐ การป้องกันการทุจริตประพฤติมิชอบ และธรรมาภิบาลในสังคมไทย 7) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ 8) การพัฒนาวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี วิจัย และนวัตกรรม 9) การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ และ 10) ความร่วมมือระหว่างประเทศเพื่อการพัฒนา โดยยุทธศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาด้านระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน คือ ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อความเป็นเมืองที่น่าอยู่ มีรายละเอียดดังนี้

ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจเพื่อความเป็นเมืองที่น่าอยู่

การดำเนินยุทธศาสตร์เชิงรุก เพื่อเสริมจุดเด่นในระดับภาคและจังหวัด ในการเป็นฐานการผลิตและบริการที่สำคัญ ประกอบกับการขยายตัวของประชากรในเขตเมือง เป็นโอกาสในการกระจายความเจริญและยกระดับรายได้ของประชาชน โดยการพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองน่าอยู่และมีศักยภาพในการรองรับการค้าการลงทุน ซึ่งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและทำให้เกิดผลตอบแทนในเชิงเศรษฐกิจและสังคมของการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ที่เป็นโครงข่ายระหว่างเมืองที่จะเป็นระบบสมบูรณ์ขึ้น รวมถึงการเป็นส่วนหนึ่งของประชาคมอาเซียน นับเป็นโอกาสในการเปิดพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน เชื่อมโยงการค้าการลงทุนในภูมิภาคของไทยกับประเทศเพื่อนบ้าน ดังนั้น ยุทธศาสตร์ที่ 9 การพัฒนาภาค เมือง และพื้นที่เศรษฐกิจ เป็นการมุ่งเน้นการพัฒนาเมืองให้เติบโตอย่างมีคุณภาพ การบริหารจัดการพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนให้เจริญเติบโตและแข่งขันได้อย่างยั่งยืน รวมทั้งการเพิ่มประสิทธิภาพกลไกการขับเคลื่อน การพัฒนาภาคและเมืองให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรม มีวัตถุประสงค์ เป้าหมายและตัวชี้วัด ดังตาราง 4

วัตถุประสงค์ของยุทธศาสตร์ที่ 9

- 1) เพื่อกระจายความเจริญและโอกาสทางเศรษฐกิจไปสู่ภูมิภาคอย่างทั่วถึงมากขึ้น
- 2) เพื่อพัฒนาเมืองศูนย์กลางของจังหวัดให้เป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่ม
- 3) เพื่อพัฒนาและฟื้นฟูพื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลัก ให้ขยายตัวอย่างเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเพิ่มคุณภาพชีวิตของคนในชุมชน
- 4) เพื่อพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ ให้สนับสนุนการเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันและการพัฒนาในพื้นที่อย่างยั่งยืน

ตาราง 4 เป้าหมายและตัวชี้วัดของยุทธศาสตร์ที่ 9

เป้าหมาย	หัวข้อ	ตัวชี้วัด
1	ลดช่องว่างรายได้ระหว่างภาค และมีการกระจายรายได้ที่เป็นธรรมมากขึ้น	1. ผลิตภัณฑ์ภาคต่อหัวระหว่างภาคลดลง 2. สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้ระดับภาคลดลง
2	เพิ่มจำนวนเมืองศูนย์กลางของจังหวัดเป็นเมืองน่าอยู่สำหรับคนทุกกลุ่มในสังคม	เมืองศูนย์กลางของจังหวัดที่ได้รับการพัฒนาเป็นเมืองน่าอยู่เพิ่มขึ้น
3	พื้นที่ฐานเศรษฐกิจหลักมีระบบการผลิตที่มีประสิทธิภาพสูงและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม	1. ค่าเฉลี่ยสารอินทรีย์ระเหยง่ายในพื้นที่อุตสาหกรรมหลักบริเวณมาบตาพุดไม่เกินเกณฑ์มาตรฐาน 2. ข้อร้องเรียนของประชาชนเกี่ยวกับผลกระทบจากการประกอบการในพื้นที่ลดลง
4	เพิ่มมูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่บริเวณชายแดน	1. มูลค่าการลงทุนในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนเพิ่มขึ้นร้อยละ 20

เป้าหมาย	หัวข้อ	ตัวชี้วัด
		2. สถานประกอบการที่จดทะเบียนในพื้นที่เศรษฐกิจใหม่เพิ่มขึ้น

แนวทางการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ที่ 9

1) การพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดน มีแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน ดังนี้

- ส่งเสริมและอำนวยความสะดวกการลงทุนในพื้นที่เขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน โดยให้สิทธิประโยชน์ ทั้งด้านภาษีและมีใช้ภาษี ในระดับเหมาะสม เพื่อจูงใจให้เกิดการลงทุนจากนักลงทุน ทั้งไทยและต่างประเทศ เพิ่มประสิทธิภาพการให้บริการของศูนย์บริการเบ็ดเสร็จ กำหนดการใช้ประโยชน์พื้นที่เพื่อรองรับกิจกรรมเป้าหมายและกิจกรรมที่เกี่ยวข้อง พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสนับสนุนการลงทุน และพัฒนาด้านเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการอำนวยความสะดวกในการผ่านแดน รวมทั้งพัฒนาเมืองชายแดนให้สามารถรองรับการพัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจและการขยายตัวของเมือง

- สนับสนุนและยกระดับการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่ โดยพัฒนากิจกรรมด้านการผลิต การค้า โลจิสติกส์ การบริการ และการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับความได้เปรียบของแต่ละพื้นที่ ทั้งในด้านที่ตั้ง ทรัพยากร อัตลักษณ์และวัฒนธรรม และโอกาสจากประเทศเพื่อนบ้าน ควบคู่กับการพัฒนาฝีมือแรงงาน และการใช้เทคโนโลยีระดับสูงร่วมกับการวิจัยและพัฒนาเพื่อต่อยอดและยกระดับมาตรฐานการผลิตและการบริการ

- ส่งเสริมให้ภาคประชาชนและภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องเข้ามามีส่วนร่วมและได้รับประโยชน์จากการพัฒนา โดยเน้นการเสริมสร้างขีดความสามารถของวิสาหกิจชุมชนและผู้ประกอบการในพื้นที่ พัฒนาทรัพยากรมนุษย์และชุมชนให้สามารถใช้ประโยชน์จากการพัฒนา ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของภาคประชาสังคม ภาคเอกชน และภาครัฐ ในกระบวนการพัฒนา รวมทั้งพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านสังคม เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตของประชาชนและรองรับการเติบโตของพื้นที่

- บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่เศรษฐกิจพิเศษชายแดนภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วม โดยให้ความสำคัญกับการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

- บริหารจัดการด้านสาธารณสุข แรงงาน และความมั่นคง โดยพัฒนาระบบสาธารณสุขชายแดนเพื่อให้ประชากรมีสุขภาพดีถ้วนหน้า มีระบบรักษาโรค ระบบส่งเสริมสุขภาพ เฝ้าระวัง ป้องกัน ควบคุมโรค ที่มีประสิทธิภาพ เชื่อมโยงระบบจ้างงานแรงงานต่างด้าว การประกันสุขภาพ การเข้าเมือง จัดระบบบัตรผ่านแดนหรือบัตรประจำตัวของแรงงานต่างด้าวในแบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยให้มีรูปและลายพิมพ์นิ้วมือ เพื่อสะดวกต่อการเชื่อมโยงและตรวจสอบข้อมูลบุคคลกับระบบในส่วนกลาง จัดมาตรการและระบบสื่อสารเพื่อดูแลความมั่นคงและรักษาความปลอดภัยของพื้นที่

2) การพัฒนาเมือง โดยการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเมือง เสริมสร้างขีดความสามารถขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและความร่วมมือระหว่างกัน เพื่อให้สามารถบริหารจัดการเมือง

ได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งให้ประชาชนในพื้นที่มีส่วนร่วมในการวางแผน การพัฒนาเมือง การจัดทำผังเมืองและการบังคับใช้ อีกทั้งเพิ่มบทบาทของหน่วยงานส่วนกลางในการสนับสนุนการพัฒนาเมือง ทั้งด้านเทคนิคและการจัดสรรงบประมาณ รวมถึงเปิดโอกาสให้ภาคเอกชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาในรูปแบบการร่วมลงทุนระหว่างรัฐและเอกชน (Public Private Partnership: PPP) และนำข้อมูลสารสนเทศมาใช้ในการวางแผนพัฒนาเมือง

2.6.2 แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560-2564

แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 3 (พ.ศ.2560-2564) จัดทำขึ้นภายใต้กรอบยุทธศาสตร์ชาติระยะ 20 ปี และแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ.2560-2564) โดยมีเป้าหมายเพื่อยกระดับระบบโลจิสติกส์ของประเทศสู่การเป็นศูนย์กลางทางการค้า การบริการ และการลงทุนในภูมิภาค เพื่อสนับสนุนความสามารถในการแข่งขันของประเทศ และการดำเนินการลักษณะบูรณาการระหว่างหน่วยงานและภาคีการพัฒนาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง ในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ให้มีผลในทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ

วัตถุประสงค์เชิงยุทธศาสตร์

- 1) เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่ผู้ประกอบการจากการเพิ่มประสิทธิภาพโซ่อุปทาน (Supply Chain Enhancement) ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์
- 2) ยกกระดับประสิทธิภาพระบบอำนวยความสะดวกทางการค้า (Trade Facilitation Enhancement) ให้ได้มาตรฐานสากล
- 3) พัฒนาปัจจัยสนับสนุน (Capacity Building and Policy Driving Factors) อาทิ พัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ให้มีคุณภาพ มาตรฐาน สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนาระบบกำลังคน พัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของประเทศ

เป้าหมายของแผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 3

เพื่อให้ประเทศไทยมีความสามารถในการแข่งขันด้านโลจิสติกส์ มีประสิทธิภาพด้านการอำนวยความสะดวกทางการค้าเพิ่มขึ้น ผู้ประกอบการโลจิสติกส์ไทยมีศักยภาพการประกอบธุรกิจ ทั้งในประเทศและต่างประเทศ และบุคลากรด้านโลจิสติกส์ได้รับการพัฒนาให้มีผลผลิตภาพสูงขึ้น

ยุทธศาสตร์ที่ 1 การพัฒนาเพิ่มมูลค่าระบบโซ่อุปทาน เพื่อพัฒนาและยกระดับมาตรฐานระบบการบริหารจัดการโลจิสติกส์และโซ่อุปทานให้ได้มาตรฐานสากล โดยมีกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน คือ การพัฒนาศักยภาพผู้ให้บริการโลจิสติกส์ (Logistics Service Providers: LSPs) ให้สามารถแข่งขันได้ โดยการยกระดับผู้ให้บริการโลจิสติกส์ให้ได้การรับรองคุณภาพระดับมาตรฐานสากล สนับสนุนการสร้างเครือข่ายผู้ให้บริการโลจิสติกส์ไทย และส่งเสริมการดำเนินการด้านโลจิสติกส์ที่มีความปลอดภัยและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม (Green & Safety Logistics)

ยุทธศาสตร์ที่ 2 การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวก เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการขนส่งสินค้าและเครือข่ายโลจิสติกส์ให้เชื่อมโยงตลอดทั้งต้นทางและปลายทาง และสนับสนุนการเปลี่ยนรูปแบบการขนส่ง สู่รูปแบบการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ (Multimodal) ที่สามารถลดต้นทุนโลจิสติกส์

ประหยัดพลังงานและเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม รวมทั้งพัฒนาและยกระดับมาตรฐานการอำนวยความสะดวกทางการค้าให้สอดคล้องกับมาตรฐานการค้าโลก โดยมีกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน คือ การสร้างเครือข่ายโลจิสติกส์ตามเส้นทางยุทธศาสตร์และการเชื่อมโยงสู่ประเทศเพื่อนบ้าน โดยการพัฒนาโครงข่ายทางพิเศษและทางหลวงพิเศษระหว่างเมือง บริเวณด้านการค้าและประตูการค้าที่สำคัญ โดยให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชนในพื้นที่ และคำนึงถึงผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและศูนย์บริการโลจิสติกส์ และพัฒนาพื้นที่เมืองชายแดนเพื่อสนับสนุนการขนส่งและโลจิสติกส์ โดยการเร่งรัดการวางผังเมืองในพื้นที่เขตเศรษฐกิจพิเศษ และจัดรูปแบบการพัฒนาพื้นที่บริเวณด้านชายแดนสำคัญ เพื่อให้สามารถสนับสนุนการค้า การลงทุน และการอำนวยความสะดวก พร้อมพัฒนาเส้นทางเลี่ยงเมืองและเส้นทางเชื่อมโยงระหว่างเมืองสำคัญในภูมิภาค เพื่อรองรับการขยายตัวของกิจกรรมทางเศรษฐกิจและการค้า พัฒนาจุดผ่านแดนสำคัญที่มีศักยภาพทางการค้าให้ เป็นด่านถาวรที่ได้มาตรฐานสากล พร้อมสนับสนุนความร่วมมือกับประเทศเพื่อนบ้านในการพัฒนาด่านถาวรให้ได้มาตรฐานสากลเช่นกัน

ยุทธศาสตร์ที่ 3 การพัฒนาปัจจัยสนับสนุนด้านโลจิสติกส์ โดยการเร่งรัดการพัฒนาบุคลากรด้านโลจิสติกส์ ให้มีคุณภาพมาตรฐาน สร้างความเป็นมืออาชีพ และยกระดับมาตรฐานวิชาชีพด้านโลจิสติกส์ สร้างเครือข่ายความร่วมมือกับภาคเอกชนในการพัฒนากำลังคน ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมการบริหารจัดการระบบโลจิสติกส์ และพัฒนาระบบติดตามและประเมินผลการพัฒนาด้านโลจิสติกส์ของประเทศ โดยมีกลยุทธ์ที่สอดคล้องกับการพัฒนาด้านระบบโลจิสติกส์เมืองชายแดน คือ การพัฒนามาตรฐานวิชาชีพโลจิสติกส์ การเพิ่มผลิตภาพแรงงานโดยหน่วยงานภาครัฐร่วมดำเนินการกับภาคเอกชน ปรับปรุงกรอบหลักสูตรการศึกษา สาขาโลจิสติกส์ระดับอาชีวศึกษาและอุดมศึกษาให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากล วิจัยและพัฒนานวัตกรรมและเทคโนโลยีด้านโลจิสติกส์ และประเมิน/ติดตามข้อตกลงความร่วมมือระหว่างประเทศ และพัฒนาฐานข้อมูลเพื่อประเมินผลการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ เพื่อเป็นข้อมูลสำคัญในการเตรียมการปรับปรุงและวางแผนการพัฒนา พร้อมเพิ่มความสามารถของระบบติดตามประเมินผลการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศ

2.6.3 การกำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์

ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์ พ.ศ. 2558 ตามที่ได้มีการตราพระราชกฤษฎีกากำหนดเขตที่ดินที่จะทำการสำรวจเพื่อการวางและจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่ 47 จังหวัด พ.ศ. 2558 ซึ่งใช้บังคับในท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์ด้วย และเพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวมตามพระราชกฤษฎีกาดังกล่าว อาศัยอำนาจตามความในมาตรา 15 (3) แห่งพระราชบัญญัติการผังเมือง พ.ศ. 2518 ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการแทนอธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมืองในฐานะเจ้าพนักงานการผัง โดยความเห็นชอบจากคณะกรรมการผังเมืองจึงออกประกาศไว้ (ประกาศกรมโยธาธิการและผังเมือง เรื่อง กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ในทรัพย์สิน เพื่อประโยชน์ในการวางและจัดทำผังเมืองรวม ในท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์, 2558) โดยมีประกาศทั้งหมด 8 ข้อ มีข้อที่เกี่ยวข้อง ดังนี้

ข้อ 1 ในประกาศนี้

“อาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง” หมายความว่า อาคารที่ใช้ประโยชน์เพื่อการพาณิชย์กรรมในอาคารหลังเดียวหรือหลายหลัง ที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการขายปลีกขายส่งสินค้าอุปโภคและบริโภคหลายประเภทที่ใช้ในชีวิตประจำวัน

“เขตเทศบาล” หมายความว่า เขตเทศบาลในท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ดังนี้ เทศบาลเมืองอุตรดิตถ์ เทศบาลตำบลน้ำปาด เทศบาลตำบลพาทำ และเทศบาลตำบลบ้านโคก ซึ่งอยู่ในขอบเขตการศึกษา

ข้อ 2 การคำนวณพื้นที่ใช้สอยอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง ให้คำนวณเฉพาะพื้นที่อาคารที่ใช้ประโยชน์เพื่อประกอบกิจการพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่ง เท่านั้น

ข้อ 5 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้เป็นอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการขายปลีกขายส่งสินค้าอุปโภคและบริโภคหลายประเภทที่ใช้ในชีวิตประจำวัน ตั้งแต่ 300 ตารางเมตร แต่ไม่เกิน 3,000 ตารางเมตรต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1) ที่ดินแปลงที่ตั้งอาคารจะต้องอยู่ติดถนนสาธารณะที่มีช่องทางจราจรไม่น้อยกว่า 4 ช่องทางหรือมีขนาดเขตทางไม่น้อยกว่า 20 เมตร และจะต้องบรรจบกับถนนสาธารณะที่มีขนาดเขตทางที่เท่ากันหรือมากกว่า

2) แนวศูนย์กลางปากทางเข้าออกของรถยนต์ต้องอยู่ห่างจากทางร่วมทางแยกที่เป็นทางบรรจบกันของถนนสาธารณะที่มีขนาดเขตทางตั้งแต่ 14 เมตรขึ้นไป ไม่น้อยกว่า 100 เมตร

3) มีอัตราส่วนของพื้นที่อาคารคลุมดินต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่เกิน 0.3

4) มีอัตราส่วนของพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคารต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่เกิน 1.5

5) มีอัตราส่วนของพื้นที่ว่างที่จัดให้เป็นสวน หรือบริเวณปลูกต้นไม้ หรือการนันทนาการต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

6) มีที่ว่างด้านหน้าของอาคารห่างจากริมเขตทางของถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 20 เมตร โดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารถึงริมเขตทางด้านที่ติดกับแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

7) มีที่ว่างด้านข้างและด้านหลังของอาคารห่างจากเขตที่ดินของผู้อื่นหรือริมเขตทางของถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 เมตร โดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารถึงเขตที่ดินของผู้อื่นหรือริมเขตทางด้านที่ติดกับแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

8) อาคารที่มีความสูงเกิน ๑๐ เมตร ต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งอาคาร ศูนย์ราชการหลักของจังหวัดหรืออำเภอ ศาลากลาง โบราณสถาน และสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 500 เมตร โดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารที่ขออนุญาตถึงแนวเขตที่ดินของสถานที่ดังกล่าว

9) มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่อาคาร 20 ตารางเมตร เศษของ 20 ตารางเมตรให้คิดเป็น 20 ตารางเมตร

10) ที่พักมูลฝอยต้องมีระยะห่างจากเขตที่ดินของผู้อื่นหรือถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 เมตร และต้องมีระยะห่างจากสถานที่ประกอบอาหารและสถานที่เก็บอาหารไม่น้อยกว่า 4 เมตร แต่ถ้าที่พักมูลฝอยมีขนาดความจุเกิน 3 ลูกบาศก์เมตร ต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวไม่น้อยกว่า 10 เมตร และสามารถขนย้ายมูลฝอยได้โดยสะดวก

11) กรณีอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ คู คลอง ลำธารหรือลำกระโดง ต้องมีที่ว่างอันปราศจากอาคารและสิ่งก่อสร้างใด ๆ ในด้านที่ติดกับแหล่งน้ำสาธารณะนั้น ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 6 เมตร สำหรับอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ เช่น บึง หรือทะเลสาบ ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 12 เมตร

ข้อ 6 การใช้ประโยชน์ที่ดินเพื่อก่อสร้าง ดัดแปลง ใช้หรือเปลี่ยนการใช้เป็นอาคารพาณิชย์กรรมประเภทค้าปลีกค้าส่งที่มีพื้นที่ใช้สอยอาคารรวมกันเพื่อประกอบกิจการขายปลีกขายส่งสินค้าอุปโภคและบริโภคหลายประเภทที่ใช้ในชีวิตประจำวันเกิน 3,000 ตารางเมตร ต้องเป็นไปตามหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

1) ที่ดินแปลงที่ตั้งอาคาร จะต้องอยู่ติดทางหลวงแผ่นดินหรือถนนสาธารณะที่มีขนาดเขตทางไม่น้อยกว่า 40 เมตร

2) แนวศูนย์กลางปากทางเข้า-ออกของรถยนต์ ต้องอยู่ห่างจากทางร่วมทางแยกที่เป็นทางบรรจบกันของถนนสาธารณะที่มีขนาดเขตทางตั้งแต่ 14 เมตรขึ้นไป ไม่น้อยกว่า 500 เมตร และมีทางคู่ขนานกับถนนสาธารณะเชื่อมต่อกับทางเข้าออกของรถยนต์

3) มีอัตราส่วนของพื้นที่อาคารคลุมดินต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่เกิน 0.2

4) มีอัตราส่วนของพื้นที่ใช้สอยรวมของอาคารต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคารไม่เกิน 1.5

5) มีอัตราส่วนของพื้นที่ว่างที่จัดให้เป็นสวน หรือบริเวณปลูกต้นไม้ หรือการนันทนาการต่อพื้นที่ของแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร ไม่น้อยกว่าร้อยละ 20

6) มีที่ว่างด้านหน้าของอาคารห่างจากริมเขตทางของถนนสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 30 เมตรโดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารถึงริมเขตทางด้านที่ติดกับแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

7) มีที่ว่างด้านข้างและด้านหลังของอาคารห่างจากเขตที่ดินของผู้อื่นหรือริมเขตทางของถนนสาธารณะ ไม่น้อยกว่า 10 เมตร โดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารถึงเขตที่ดินของผู้อื่นหรือริมเขตทางด้านที่ติดกับแปลงที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งอาคาร

8) อาคารที่มีความสูงเกิน 10 เมตร ต้องมีระยะห่างจากแนวเขตที่ดินซึ่งเป็นที่ตั้งอาคาร ศูนย์ราชการหลักของจังหวัดหรืออำเภอ ศาลากลาง โบราณสถาน และสถานศึกษา ไม่น้อยกว่า 500 เมตร โดยวัดระยะจากขอบนอกสุดของอาคารที่ขออนุญาตถึงแนวเขตที่ดินของสถานที่ดังกล่าว

9) มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่อาคาร 20 ตารางเมตร สำหรับพื้นที่อาคาร 1,000 ตารางเมตรแรก ส่วนที่เกิน 1,000 ตารางเมตร ให้มีที่จอดรถยนต์ไม่น้อยกว่า 1 คัน ต่อพื้นที่อาคาร 40 ตารางเมตร เศษของ 40 ตารางเมตร ให้คิดเป็น 40 ตารางเมตร

10) ที่พักมูลฝอยต้องมีระยะห่างจากเขตที่ดินของผู้อื่นหรือถนนสาธารณะไม่น้อยกว่า 10 เมตร และต้องมีระยะห่างจากสถานที่ประกอบอาหารและสถานที่เก็บอาหารไม่น้อยกว่า 4 เมตร แต่ถ้าที่พักมูลฝอยมีขนาดความจุเกิน 3 ลูกบาศก์เมตร ต้องมีระยะห่างจากสถานที่ดังกล่าวไม่น้อยกว่า 10 เมตร และสามารถขนย้ายมูลฝอยได้โดยสะดวก

11) กรณีอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะ เช่น แม่น้ำ คู คลอง ลำธารหรือลำกระโดง ต้องมีที่ว่างอันปราศจากอาคารและสิ่งก่อสร้างใด ๆ ในด้านที่ติดกับแหล่งน้ำสาธารณะนั้น ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างน้อยกว่า 10 เมตร ต้องมีที่ว่าง ไม่น้อยกว่า 3 เมตร แต่ถ้าแหล่งน้ำสาธารณะนั้นมีความกว้างตั้งแต่ 10 เมตรขึ้นไป ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 6 เมตร สำหรับอาคารที่ก่อสร้างหรือดัดแปลงใกล้แหล่งน้ำสาธารณะขนาดใหญ่ เช่น บึง ทะเลสาบ ต้องมีที่ว่างไม่น้อยกว่า 12 เมตร

ข้อ 7 ให้ผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมหรืออนุญาตการก่อสร้างอาคาร หรือผู้มีอำนาจหน้าที่ในการควบคุมหรืออนุญาตการประกอบกิจการในเขตท้องที่จังหวัดอุตรดิตถ์ ปฏิบัติการให้เป็นไปตามประกาศนี้

ข้อ 8 ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ประกาศ ณ วันที่ 5 พฤศจิกายน พ.ศ. 2558 (ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ปฏิบัติราชการแทน อธิบดีกรมโยธาธิการและผังเมือง เจ้าพนักงานการผัง)

2.6.4 กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตใช้พื้นที่

เนื่องจากพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ ซึ่งภาครัฐต้องการใช้พื้นที่ในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค มีพื้นที่อยู่ในเขตของกรมป่าไม้ ซึ่งมติคณะรัฐมนตรีได้กำหนดพื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติโดยการจำแนกเป็นเขตต่าง ๆ ตามการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้ได้ 3 เขต (Zone) ได้แก่ เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) เขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และเขตพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตร (Zone A) โดยพื้นที่ที่ต้องการนำมาใช้ประโยชน์ดังกล่าวบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ ตั้งอยู่ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C)

เขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติ ที่กำหนดไว้ เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่า หายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติอันเกิดจากน้ำท่วมและการพังทลายของดิน ตลอดทั้งเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา การวิจัย นันทนาการของประชาชน และความมั่นคงของชาติ แบ่งออกเป็น 2 ส่วน คือ

1) พื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่ได้ประกาศเป็นพื้นที่ป่าอนุรักษ์ ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้องกับการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

ไปแล้ว พื้นที่ลักษณะนี้ ได้แก่ พื้นที่เขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า พื้นที่อุทยานแห่งชาติ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 และพื้นที่เขตอนุรักษ์ป่าชายเลน

2) พื้นที่ป่าอนุรักษ์เพิ่มเติม หมายถึง พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติที่มีสภาพป่าสมบูรณ์หรือมีศักยภาพเหมาะสมต่อการอนุรักษ์ธรรมชาติ เพื่อรักษาไว้ซึ่งความสมดุลของธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม พื้นที่ลักษณะนี้ ได้แก่

- พื้นที่ป่าที่มีลักษณะสมบูรณ์ตลอดจนพื้นที่ป่าที่สมควรสงวนไว้ เพื่อรักษาสภาพแวดล้อมและระบบนิเวศ
- พื้นที่ป่าที่มีความเหมาะสมต่อการสงวนไว้เพื่อเป็นสถานที่ศึกษาวิจัย
- พื้นที่ป่าที่ห้ามมิให้บุคคลเข้าไปหรืออยู่อาศัยตามแนวชายแดน
- พื้นที่ป่าที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะของท้องถิ่น
- พื้นที่ป่าซึ่งเป็นเขตที่ตั้งแหล่งธรรมชาติอันควรอนุรักษ์ตามพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. 2535
- พื้นที่ป่าซึ่งกำหนดเป็นโบราณสถาน โบราณวัตถุตามพระราชบัญญัติสถานโบราณวัตถุ ศิลปวัตถุ และพิพิธภัณฑสถานแห่งชาติ พ.ศ. 2504

โดยพื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ตั้งอยู่ในเงื่อนไขพื้นที่ป่าอนุรักษ์ตามกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี คือ พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 ดังนั้น จึงต้องดำเนินการตามระเบียบของกรมป่าไม้ ซึ่งออกตามความในมาตรา 13 ทวิ เพื่อเข้ามติดคณะรัฐมนตรีในการพิจารณาอนุญาตตามคำขอใช้พื้นที่เพื่อสาธารณะประโยชน์ ดังกล่าว

การดำเนินการตามระเบียบกรมป่าไม้ ซึ่งออกตามความในมาตรา 13 ทวิ แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ.2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม

การขออนุญาตตามระเบียบฯ นี้ผู้ขออนุญาตจะต้องเป็นส่วนราชการหรือองค์การของรัฐ เท่านั้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นสถานที่ปฏิบัติงานหรือเพื่อประโยชน์ของรัฐต่าง ๆ เช่น ก่อสร้างสถานที่ราชการ โรงเรียน ถนนหรือทาง และอ่างเก็บน้ำ เป็นต้น แต่หากกิจกรรมที่ขออนุญาตฯ ได้ถูกกำหนดไว้ในระเบียบฯ ซึ่งออกตามความในมาตรา 16 แห่งพระราชบัญญัติป่าสงวนแห่งชาติ พ.ศ. 2507 และที่แก้ไขเพิ่มเติม เช่น การสร้างวัด รวมถึง การจัดที่ดิน โดยส่วนราชการต่าง ๆ ให้ดำเนินการตามระเบียบฯ ดังกล่าว การดำเนินงานตามระเบียบฯ จะต้องดำเนินการ ดังนี้

ผู้ขออนุญาต จะต้องกรอกข้อมูลในแบบคำขออนุญาต (ปส.17) ให้ครบถ้วนถูกต้อง โดยจำนวนเนื้อที่ที่ขออนุญาต จะต้องขอใช้พื้นที่ในจำนวนเนื้อที่ที่จำเป็นต้องใช้ประโยชน์จริงเท่านั้น จากนั้นจึงเตรียมเอกสารแนบตามระเบียบฯ บังคับให้ครบถ้วน การขอใช้พื้นที่ที่มีวัตถุประสงค์หรือกิจกรรมการใช้ประโยชน์ที่เกี่ยวข้องกับสาขาวิชาใด จะต้องได้รับการรับรองจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องก่อน ว่ามีความเหมาะสมแล้ว เช่น การสร้างเตาเผาขยะ หรือที่ฝังกลบขยะมูลฝอย จะต้องให้กรมควบคุมมลพิษพิจารณาความเหมาะสมก่อนด้วย กรณีการ

ขอใช้พื้นที่ มากกว่า 20 ไร่ ให้แนบบรายงานเหตุผลและความจำเป็นในการขอใช้พื้นที่ ซึ่งได้รับความเห็นชอบจากเจ้าสังกัดระดับกระทรวง ยื่นเรื่องราวคำขออนุญาตพร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องที่สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดทองที่ แล้วดำเนินการตามคำแนะนำของเจ้าหน้าที่ต่อไป

เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติ ตรวจสอบคำขออนุญาตพร้อมเอกสารประกอบ และดำเนินการต่อตามขั้นตอนตรวจสอบสภาพพื้นที่ที่ได้รายละเอียดข้อมูล ตามที่กำหนดไว้ในแบบรายงานการตรวจสอบสภาพป่า (ปส.18) หากพื้นที่ที่ขออนุญาตเป็นพื้นที่ทับซ้อนหรือคาบเกี่ยวกับพื้นที่ที่อยู่นอกเหนืออำนาจหน้าที่ความรับผิดชอบของกรมป่าไม้ ให้ประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องร่วมตรวจสอบยืนยัน และให้ความเห็นประกอบการพิจารณาด้วย รวมทั้งให้จัดทำเอกสารประกอบการรายงาน ตรวจสอบว่าเป็นพื้นที่ทับซ้อนกับพื้นที่ที่มีการอนุญาตให้บุคคลอื่นใช้พื้นที่ไว้อยู่ก่อนแล้วหรือไม่ หรือเป็นกรณีที่ได้รับอนุญาตเดิมได้ให้ความยินยอมเป็นหนังสือแล้ว จากนั้น รายงานผลการตรวจสอบสภาพป่า พร้อมทั้งให้ความเห็นประกอบต่อจังหวัดหรือหัวหน้าสำนักงานป่าไม้สาขาจังหวัด ภายใน 30 วัน เพื่อพิจารณาและให้ความเห็นเสนอกรมป่าไม้ต่อไป

หลักเกณฑ์นโยบายและมติคณะรัฐมนตรีที่เกี่ยวข้อง

- 1) หลักเกณฑ์ตามระเบียบฯ กำหนดว่าพื้นที่ที่จะพิจารณาอนุญาตได้ จะต้องเป็นพื้นที่ ดังนี้
 - ไม่เป็นพื้นที่ป่าซึ่งใช้ในการศึกษาค้นคว้าทางวิชาการป่าไม้
 - ไม่อยู่ในพื้นที่กำหนดชั้นคุณภาพลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ
 - ไม่มีปัญหากับราษฎรในพื้นที่และบริเวณใกล้เคียง และต้องได้รับความเห็นชอบจากสภาองค์การบริหารส่วนตำบลทองที่ หรือองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่
- 2) นโยบาย
 - ให้หลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่สวนป่าของรัฐ
 - ให้หลีกเลี่ยงการใช้ประโยชน์ในพื้นที่ที่ติดอยู่ในเขตพื้นที่ป่า เพื่อการอนุรักษ์ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม พ.ศ. 2535
 - กรณีพื้นที่ที่ขออนุญาตติดอยู่ในเขตพื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม พ.ศ.2535 ให้ดำเนินการ ดังนี้
 1. ให้ตรวจสอบว่าพื้นที่ที่ขออนุญาตเป็นพื้นที่ที่ได้ส่งมอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมรับไปดำเนินการปฏิรูปที่ดินหรือไม่ หากเป็นพื้นที่ส่งมอบ ให้ตรวจสอบด้วยว่าเป็นพื้นที่ที่ไม่สมควรที่จะนำไปปฏิรูปที่ดิน ซึ่งอยู่ในข่ายที่จะต้องกันคืนกรมป่าไม้หรือไม่ ให้แนบบหลักฐานการกันคืนด้วย
 2. กรณีเป็นพื้นที่ที่กรมป่าไม้มอบให้สำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรมนำไปปฏิรูปที่ดิน และได้กันคืนกรมป่าไม้ หากมีผู้มาขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในที่ดินและที่ดินนั้นยังไม่พ้นสภาพการเป็นป่าสงวนแห่งชาติ ต้องได้รับหนังสือยืนยันจากสำนักงานการปฏิรูปที่ดินเพื่อเกษตรกรรม ว่าไม่ประสงค์จะนำพื้นที่ดังกล่าวไปดำเนินการปฏิรูปที่ดิน

- ผู้ขออนุญาตจะต้องเป็นต้นสังกัดของหัวหน้าส่วนราชการ หรือจะต้องมีหลักฐานการมอบอำนาจจากต้นสังกัดให้เป็นผู้ยื่นคำขอแทนด้วย
- การพิจารณาให้ความเห็นของจังหวัด ให้ผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้รักษาราชการแทนผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้ลงนามเสนอความเห็นขอเรื่องราวการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้
- การพิจารณาเรื่องราวการขอใช้พื้นที่เพื่อก่อสร้างโครงการชลประทานขนาดเล็ก ให้จังหวัดเป็นผู้ยื่นเรื่องราวคำขอ
- การตรวจสอบและพิจารณาเรื่องราวคำขอใช้ประโยชน์ที่ดินป่าไม้ทุกลักษณะ เจ้าหน้าที่ผู้ออกไปตรวจสอบสภาพป่าในครั้งแรก ต้องใช้ดุลยพินิจโดยยึดหลักการอนุรักษ์ทรัพยากรป่าไม้ประกอบการพิจารณาด้วย โดยไม่จำเป็นต้องอนุญาตให้ใช้ตามเนื้อที่ที่ผู้ขอยื่นคำขอมาน หากเห็นว่าพื้นที่ที่ขออนุญาตบริเวณใดมีไม้ที่มีขนาดเส้นผ่านศูนย์กลางตั้งแต่ 50-100 เซนติเมตร หรือมีลูกไม้ขนาดเล็กขึ้นอยู่หนาแน่น ก็ไม่ควรพิจารณาอนุญาต หรือหากจะอนุญาตก็พิจารณากันพื้นที่บริเวณดังกล่าวออก โดยให้ระบุไว้ในแผนที่แสดงจุดที่ตั้งให้ชัดเจนด้วยว่า ส่วนใดที่กันออก เนื้อที่เท่าใด เหลือพื้นที่ที่เห็นควรอนุญาตได้เนื้อที่เท่าใด พร้อมทั้งชี้แจงเหตุผลและความจำเป็นประกอบด้วย

3) มติคณะรัฐมนตรี

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 26 มกราคม 2511 ข้อ 1 กำหนดว่า บริเวณป่าที่คณะรัฐมนตรีมีมติให้รักษาไว้เป็นสมบัติของชาติ หากทบวงการเมือง (ส่วนราชการและองค์การบริหารส่วนท้องถิ่นที่มีสภาพเป็นนิติบุคคล และมีอำนาจหน้าที่ในทางปกครอง) ได้ประสงค์ที่จะเข้าใช้ประโยชน์โดยไม่ตัดพื้นที่ที่ขอใช้ประโยชน์ออก ให้เป็นอำนาจของกระทรวงเกษตร (ปัจจุบันเป็นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) พิจารณาอนุมัติได้โดยไม่ต้องเสนอคณะรัฐมนตรีพิจารณา
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 8 กรกฎาคม พ.ศ. 2523 เห็นชอบตามที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ กรณีมีส่วนราชการใดเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าไม้ก่อนได้รับอนุญาต ซึ่งเป็นการปฏิบัติไม่ชอบด้วยกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ ให้กรมป่าไม้พิจารณาดำเนินการตามกฎหมายโดยเด็ดขาด โดยการเข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ของส่วนราชการต่าง ๆ ทุกกรณี จะต้องปฏิบัติตามกฎหมายเกี่ยวกับป่าไม้ โดยจะต้องได้รับอนุมัติให้ใช้พื้นที่จากกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (ปัจจุบันเป็นกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม) เสียก่อนจึงจะเข้าไปดำเนินการได้
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 10 และ 17 มีนาคม 2535 จำแนกเขตการใช้ประโยชน์ทรัพยากรและที่ดินป่าไม้เป็น 3 ประเภท ได้แก่ พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) พื้นที่ป่าเพื่อเศรษฐกิจ (Zone E) และพื้นที่ป่าที่เหมาะสมต่อการเกษตรกรรม (Zone A)
- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2536 อนุมัติผ่อนผันให้ส่วนราชการที่ดำเนินการตามโครงการพระราชดำริและโครงการเพื่อความมั่นคง เข้าทำประโยชน์ในพื้นที่ป่าที่ขออนุญาตได้เท่าที่จำเป็นไปพลางก่อน จนกว่าจะได้รับอนุญาตตามระเบียบและกฎหมายที่ว่าด้วยป่าไม้

- มติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 25 มิถุนายน 2539 ให้ส่วนราชการและหน่วยงานของรัฐ ถือปฏิบัติตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 12 ธันวาคม 2532 (ที่ให้หลักเลี่ยงการใช้พื้นที่ลุ่มน้ำ ชั้นที่ 1) โดยเคร่งครัด และให้สำรวจ หากมีส่วนราชการหรือหน่วยงานหรือบุคคลใดเข้าใช้พื้นที่ลุ่มน้ำชั้นที่ 1 เอ โดยไม่ได้รับอนุญาตให้ดำเนินการตามกฎหมายอย่างจริงจัง

(ที่มา: แนวทางการปฏิบัติในการตรวจสอบและรายงานการขออนุญาตเข้าทำประโยชน์ในเขตพื้นที่ป่าไม้, 2551)

2.7 ทบทวนวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการของเมืองชายแดน

จิตพล ชัยมะดัน (2558) ได้ทำการศึกษาเรื่อง นโยบายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชากับการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษา จังหวัดสระแก้ว โดยมีวัตถุประสงค์ 3 ประการ คือ 1) เพื่อศึกษาและวิเคราะห์พัฒนาการของนโยบายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา 2) เพื่อศึกษารูปแบบ วิธีการ และปัญหาของการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา และ 3) เพื่อศึกษาผลกระทบจากนโยบายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา การเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้ให้ข้อมูลสำคัญจากหน่วยงานราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น และภาคเอกชน จำนวน 30 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบเจาะจง และการสำรวจข้อมูลจากพ่อค้าแม่ค้าในพื้นที่ตลาดจุดผ่านแดน จำนวน 400 คน โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบโควต้า ผลการวิจัยพบว่า การเปลี่ยนแปลงนโยบายเริ่มจากการเปลี่ยนแปลงแนวคิดและความหมายขอบข่ายเรื่องความมั่นคงของรัฐ ซึ่งนำมาใช้กับการแก้ไขปัญหาชายแดน จากนั้นเป็นการปรับเปลี่ยนนโยบายการค้าชายแดนสู่ความร่วมมือทางเศรษฐกิจในระดับทวิภาคีและพหุภาคี ภายใต้การจัดตั้งเขตการค้าเสรีอาเซียน (AFTA) และโครงการความร่วมมือทางเศรษฐกิจในอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง (GMS) เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์กับประเทศเพื่อนบ้านและส่งเสริมการพัฒนาการค้าการลงทุน และการค้าชายแดนในภูมิภาค และในช่วงปี พ.ศ. 2553-2557 เป็นนโยบายการค้าชายแดนเชื่อมโยงประชาคมอาเซียนเพื่อการยกระดับพัฒนาเขตเศรษฐกิจการค้าชายแดนเพื่อรองรับการเข้าสู่ประชาคมอาเซียน รูปแบบการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ในพื้นที่จังหวัดสระแก้ว ได้แก่ การค้าชายแดนตามแบบวิถีชีวิตตลาดชายแดนท้องถิ่น การค้าชายแดนนอกระบบ และการค้าข้ามแดน ผลกระทบจากนโยบายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชาที่มีต่อพื้นที่จังหวัดสระแก้วในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมืองและความมั่นคง พบว่า ผลกระทบด้านบวกของนโยบายการค้าชายแดน คือ การช่วยแก้ไขปัญหาสงครามและสร้างสันติภาพให้เกิดขึ้นตามแนวชายแดน สร้างอาชีพและรายได้ให้กับประชาชนในจังหวัดสระแก้ว ส่วนผลกระทบด้านลบ คือ การก่อให้เกิดปัญหาเสียดิต ปัญหาด้านสาธารณสุข ปัญหาการจราจรและอุบัติเหตุ และปัญหาการค้ามนุษย์ เป็นต้น

พิทยา สุวคันธ์ (2557) ได้ศึกษาผลกระทบการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด (ไทย)-เขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดี (เมียนมา) ภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาผลกระทบทางเศรษฐกิจและการเมืองจากนโยบายการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษดังกล่าว ดำเนินการศึกษาโดยการรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยอาศัยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างเป็นเครื่องมือ (Research Tools) และมีกลุ่มตัวอย่าง 2 กลุ่ม คือ กลุ่มผู้ที่ทำการค้าชายตาม

ชายแดนแม่สอด-เมืงวดี และกลุ่มนักลงทุนในอำเภอแม่สอด ผลการศึกษาพบว่า ผลกระทบทางเศรษฐกิจ คือ จะเกิดการย้ายฐานการผลิตจากเขตเศรษฐกิจแม่สอด-เมืงวดี ไปสู่เขตเศรษฐกิจพิเศษติลาวา ซึ่งเป็นเขตเศรษฐกิจพิเศษที่มีความพร้อม ทั้งในแง่พื้นที่และระบบสาธารณูปโภค ส่วนในพื้นที่แม่สอด-เมืงวดีจะมีกิจกรรมการค้าและการขนส่งเพิ่มขึ้น ทั้งในเชิงปริมาณและมูลค่าการค้า ในส่วนผลกระทบทางการเมือง คือ ส่งผลกระทบต่อความสัมพันธ์ระหว่างรัฐบาลไทยกับรัฐบาลเมืงนมาในทิศทางที่มีความใกล้ชิดกันมากขึ้น ขณะเดียวกัน ความสัมพันธ์ของหน่วยงานในพื้นที่ของเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด (ไทย)-เขตเศรษฐกิจพิเศษเมืงวดี (เมืงนมา) มีความร่วมมือกัน ทั้งในเรื่องนโยบาย กฎระเบียบ ข้อตกลง และมาตรการต่าง ๆ เพื่อนำไปสู่ความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและผลประโยชน์ร่วมกัน

สุพัตรรา ตันติจริยาพันธ์ (2557) ได้ดำเนินการวิจัยเรื่อง **ทุนทางสังคมของชุมชนชายแดนไทย-ลาว ในการพัฒนาและป้องกันทางสังคมจากผลของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน: กรณีศึกษา ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์** มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาทุนทางสังคมของชุมชนชายแดนไทย-ลาว หมู่ที่ 2 บ้านม่วงเจ็ดต้น ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์ และเพื่อศึกษาแผนยุทธศาสตร์การจัดการชุมชน โดยอาศัยทุนทางสังคมของชุมชนชายแดนไทย-ลาวในการพัฒนาและการป้องกันทางสังคมจากผลของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน ที่ดำเนินผ่าน หมู่ที่ 2 บ้านม่วงเจ็ดต้น ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์ การวิจัยนี้ใช้วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) โดยใช้วิธีการวิจัยภาคสนาม (Field Research) ร่วมกับการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) โดยมีประชากรกลุ่มตัวอย่าง 5 กลุ่ม ได้แก่ 1) ประชาชน หมู่ที่ 2 บ้านม่วงเจ็ดต้น ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์ 2) นายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และสมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น 3) บุคลากรผู้จัดทำแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น 4) บุคลากรภาครัฐส่วนภูมิภาค และ 5) ผู้แทนหอการค้า สมาคมอุตสาหกรรมจังหวัดอุดรดิษฐ์ และสมาพันธ์สมาคมการท่องเที่ยวภาคเหนือ จังหวัดอุดรดิษฐ์ ผลการศึกษาพบว่า ทุนทางสังคมของชุมชนชายแดนไทย-ลาว หมู่ที่ 2 บ้านม่วงเจ็ดต้น ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์ ประกอบด้วย 1) เครือข่ายความร่วมมือข้ามแดนระดับประชาชนและหน่วยงานราชการระหว่างประเทศไทยและสาธารณรัฐประชาธิปไตยประชาชนลาว 2) องค์การทางสังคมในระดับหมู่บ้านชุมชนชายแดน 3) กลุ่มอาชีพชุมชนและกองทุนการเงินหมู่บ้าน 4) การรวมกลุ่มเชิงเศรษฐกิจ 5) ผู้นำชุมชนที่เข้มแข็ง 6) อัตลักษณ์ของชุมชน (ด้านภาษา) 7) มีความเป็นปึกแผ่นทางสังคม และ 8) มีค่านิยมและบรรทัดฐานร่วม ผลการศึกษาแผนการจัดการชุมชนโดยอาศัยทุนทางสังคมของชุมชนชายแดนไทย-ลาว หมู่ที่ 2 บ้านม่วงเจ็ดต้น ตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิษฐ์ ในการพัฒนาและป้องกันทางสังคมจากผลของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน แบ่งออกเป็น 3 ด้าน คือ แผนการจัดการชุมชนเชิงป้องกัน เช่น การจัดทำแผนการจัดการสิ่งแวดล้อมชุมชน แผนการจัดการชุมชนเชิงส่งเสริมและคุ้มครอง เช่น การสร้างระบบสวัสดิการชุมชนชายแดน และแผนการจัดการชุมชนเชิงพัฒนา เช่น การพัฒนาธุรกิจชุมชน และการพัฒนาแผนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เกษตรกรรม และวัฒนธรรมโดยชุมชน

ผุสดี พลสารมัย (2555) ทำการวิจัยเรื่อง **การค้าระหว่างประเทศทางบกด้านเหนือและด้านตะวันตก** โดยด้านเหนือ คือ จังหวัดเชียงรายและจังหวัดอุตรดิตถ์ และด้านตะวันตก คือ จังหวัดตากและจังหวัดกาญจนบุรี วัตถุประสงค์ของงานวิจัย คือ เพื่อเสนอแนะแนวทางและกลยุทธ์การพัฒนาการค้าระหว่างประเทศทางบกของไทย สำหรับหน่วยงานภาครัฐ และผู้ประกอบการภาคเอกชน การนำเสนอแนวทางและกลยุทธ์ต่อภาครัฐ ได้แก่ 1) การวางนโยบายการค้าระหว่างประเทศ เพื่อส่งเสริมการค้าชายแดนและการค้าผ่านแดน 2) การทำข้อตกลงทวิภาคีเพื่อปรับปรุงกฎหมายและระเบียบทางการค้า 3) การเสริมสร้างสิ่งอำนวยความสะดวกทางการค้าให้เอื้อประโยชน์ต่อการค้าระหว่างประเทศ เสนอการนำเสนอแนวทางและกลยุทธ์ต่อภาคเอกชน ได้แก่ 1) กลยุทธ์การวางแผนกำลังคนระยะยาว พัฒนานักธุรกิจระหว่างประเทศต้นแบบ 2) กลยุทธ์การสร้างร่วมมือเพื่อสร้างองค์ความรู้ทางการค้าระหว่างประเทศ 3) กลยุทธ์การรวมกลุ่มทางธุรกิจในลักษณะ Supply Chain หรือ Cluster และ 4) กลยุทธ์การสร้างระบบการบริหารจัดการที่เป็นระบบและทันสมัย

กรวรรณ สังขร (2553) ทำการวิจัย **เรื่องการพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อรองรับผลกระทบจากการท่องเที่ยวและการค้าในลุ่มน้ำโขง** ในการวิจัยนี้ได้เลือกเมืองชายแดนที่มีความสำคัญ 4 เมือง คือ เมืองแม่สาย จังหวัดเชียงราย เมืองแม่สอด จังหวัดตาก เมืองอรัญประเทศ จังหวัดสระแก้ว และเมืองหนองคาย จังหวัดหนองคาย โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้ 1) เพื่อศึกษาผลกระทบจากการค้าและการท่องเที่ยวของภูมิภาคลุ่มน้ำโขงต่อการพัฒนาเมืองชายแดน 2) เพื่อจัดทำฐานข้อมูลด้านการค้าและการท่องเที่ยวของจังหวัดชายแดน และ 3) เพื่อหาแนวทางและมาตรการสนับสนุนแผนงานและกิจกรรมในการรองรับการเป็นเมืองชายแดน และกำหนดรูปแบบและเสนอแนะบทบาทต่อภาคเอกชนของประเทศไทย โดยการศึกษาการพัฒนาด้านสังคม เศรษฐกิจ การจัดการของภาครัฐ การท่องเที่ยว และประชาชน โดยอาศัยตัวแปร 3 ตัวแปร ในการพิจารณาความพร้อมด้านการค้าและการท่องเที่ยว คือ ตัวแปรด้านอุปทาน 3 ตัวแปร คือ จุดผ่านแดน จำนวนห้องพัก และโครงการกำจัดขยะ ตัวแปรด้านอุปสงค์ 5 ตัวแปร คือ จำนวนนักท่องเที่ยวของไทย จำนวนนักท่องเที่ยวต่างชาติ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวทางธรรมชาติ ตัวแปรด้านศักยภาพการค้าและการท่องเที่ยวระดับอำเภอ 2 ตัวแปร คือ คุณลักษณะหรือคุณสมบัติพื้นฐานของสิ่งดึงดูดใจ และความพร้อมและอัธยาศัยของคนท้องถิ่น จากการศึกษาพบว่าจังหวัดหนองคายมีมูลค่าสินค้าผ่านด่านศุลกากรมากที่สุด และจังหวัดสระแก้วมีจำนวนนักท่องเที่ยวผ่านแดนทั้งเข้าและออกมากที่สุด ผลกระทบทางค้าเศรษฐกิจด้านบวก ได้แก่ การพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเพื่ออำนวยความสะดวกให้แก่นักท่องเที่ยว เกิดการขยายตัวของเศรษฐกิจ ด้านลบ ได้แก่ การเกิดปัญหาการลักลอบนำเข้าสินค้าหนีภาษี ผลกระทบด้านสังคมด้านบวก คนท้องถิ่นได้รับการพัฒนาระบบการศึกษา ระบบสาธารณสุข และการคมนาคม ด้านลบ เกิดการลักลอบเข้าเมืองอย่างผิดกฎหมาย ด้านสิ่งแวดล้อมผลกระทบทางบวก ได้แก่ การพัฒนาพื้นที่ในด้านโครงสร้างพื้นฐาน ด้านลบ การเกิดปัญหาในด้านต่างๆ เช่น ปัญหาขยะ มลพิษทางเสียงและทางอากาศ และได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาด้านกายภาพของเมืองชายแดน โดยการผลักดันการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อแก้ไขปัญหาเมืองชายแดน แก้ไขกฎระเบียบที่เป็นอุปสรรคต่อการค้าการลงทุน และการท่องเที่ยว โดยอยู่บนพื้นฐานของความปลอดภัยและมั่นคงของประเทศเป็นหลัก

จากการทบทวนงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ในการกำหนดแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดนด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว เช่น การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน การพัฒนาความร่วมมือทางการค้ากับประเทศเพื่อนบ้าน และการกำหนดนโยบาย กฎหมายระหว่างประเทศร่วมกัน แนวทางการพัฒนาเหล่านี้ควรอยู่ภายใต้กรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ในด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตามเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 การพัฒนาเมืองและชุมชนอย่างยั่งยืน คือ การทำให้ประชาชนสามารถเข้าถึงที่อยู่อาศัยที่ปลอดภัยและเหมาะสม และพัฒนาการตั้งถิ่นฐานของชุมชนแออัด รวมถึงการลงทุนเรื่องขนส่งสาธารณะ การสร้างพื้นที่สาธารณะสีเขียว และการปรับปรุงการวางผังเมือง และการจัดการแบบมีส่วนร่วม

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

3.1 การพัฒนาแบบสัมภาษณ์เชิงลึก

คณะที่ปรึกษาพัฒนาแบบสัมภาษณ์เชิงลึกขึ้น ตามเป้าหมายการพัฒนาเมืองอย่างยั่งยืน (SDG 11) และการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อใช้ประกอบการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาพื้นที่ของอำเภอบ้านโคก ทั้งภาครัฐ เอกชน การศึกษา และประชาชน ผู้ให้สัมภาษณ์ภาครัฐ ได้แก่ สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์ พาณิชย์จังหวัด สำนักงานป่าไม้ สำนักงานโยธาธิการจังหวัด สำนักงานสาธารณสุขจังหวัด องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น ที่ว่าการอำเภอบ้านโคก พัฒนาชุมชนอำเภอบ้านโคก ภาคเอกชน ได้แก่ หอการค้าจังหวัด สภาอุตสาหกรรมจังหวัด ผู้ประกอบการธุรกิจ ภาคการศึกษา ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์ และภาคประชาชน ได้แก่ ผู้ใหญ่บ้าน ประชาชนในพื้นที่ เป็นต้น เพื่อให้ทราบถึงทิศทางและแนวทางการพัฒนาพื้นที่ของอำเภอบ้านโคกในปัจจุบัน ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึกดังกล่าว คณะที่ปรึกษาจะดำเนินการวิเคราะห์ตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อสะท้อนนโยบายที่สอดคล้องด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม และกำหนดข้อเสนอแนะของแต่ละภาคส่วน อาทิ ภาครัฐ เพื่อออกนโยบายส่งเสริมจุดแข็งและลดอุปสรรค ภาคเอกชน เพื่อดำเนินกิจกรรมที่ช่วยขับเคลื่อนเศรษฐกิจและการค้าของประเทศ ภาคประชาชน เพื่อทำหน้าที่ขับเคลื่อนเศรษฐกิจและชุมชนได้อย่างมีความรู้และความเข้าใจ สามารถปรับตัวได้ตามโอกาสและข้อจำกัด รวมถึงสามารถทำหน้าที่เป็นเจ้าบ้านที่ดี สร้างความประทับใจแก่ผู้มาเยือน และภาควิชาการ เพื่อศึกษาวิจัย รวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์หาแนวทางและข้อเท็จจริง ที่เป็นประโยชน์ต่อทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน ในการนำไปใช้ประโยชน์และประกอบการตัดสินใจ สอดคล้องตามหน้าที่ของแต่ละภาคส่วนต่อไป

3.2 การเก็บข้อมูล

ดำเนินการเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดนและโลจิสติกส์อำเภอบ้านโคก ด้วยการจัดเก็บข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ด้วยแบบสัมภาษณ์ที่ประยุกต์มาจากแนวคิด SDG 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน ตามหลักเกณฑ์เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 เพื่อใช้เป็นข้อมูลในการวิเคราะห์และประเมินประสิทธิภาพการจัดการด้านวิถีท้องถิ่น สังคม เศรษฐกิจ และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างเหมาะสม เพื่อให้เกิดแนวทางการพัฒนาที่มีคุณค่าและความยั่งยืนของพื้นที่ โดยการเก็บข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ดำเนินการเก็บข้อมูลที่เกี่ยวข้อง คือ ลักษณะการประกอบอาชีพ การพัฒนาคุณภาพผลผลิตทางการเกษตรและการเพิ่มคุณค่าด้วยการแปรรูป การมีส่วนร่วมการค้าชายแดนในปัจจุบัน และการวางแผนการมีส่วนร่วมในกิจกรรมการขยายตัวของการค้าชายแดนในอนาคต แนวทางการส่งเสริมศักยภาพด้านการค้าและโลจิสติกส์เมืองชายแดน และแผนโครงการพัฒนาเศรษฐกิจที่มีอยู่ในปัจจุบัน รวมถึงปัญหาและอุปสรรค การเก็บข้อมูลด้านสังคม ดำเนินการจัดเก็บข้อมูลในเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ ได้แก่ จำนวนประชากร อัตราการเพิ่มและลดของประชากร อายุและเพศ สัญชาติและการขึ้นทะเบียนราษฎรของผู้อพยพมาอยู่ในพื้นที่ ระดับการศึกษา ความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและ

สาธารณูปโภคต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่อยู่อาศัย พื้นที่ทำกิน เส้นทางคมนาคม การเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะ ไฟฟ้า น้ำประปา ระบบสัญญาณโทรคมนาคม แหล่งบริการด้านสุขภาพอนามัย และสถานศึกษา เป็นต้น รวมไปถึง ข้อมูลด้านแนวคิด ความขัดแย้งหรือความสามัคคี การรวมกลุ่ม และการมีส่วนร่วมในการแสดงความคิดเห็นหรือกิจกรรมต่าง ๆ และความรู้ความเข้าใจในผลที่กระทบหรือสิ่งที่จะเกิดขึ้นของคนในชุมชน การทำงานที่สอดคล้องกันระหว่างหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ เมื่อมีโครงการส่งเสริมการค้าชายแดนและเมืองโลจิสติกส์ ที่จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก รวมไปถึงกิจกรรมที่ส่งเสริมและอนุรักษ์ด้านศิลปวัฒนธรรมท้องถิ่นของชุมชนและความสัมพันธ์ของประเทศเพื่อนบ้าน และแผนโครงการพัฒนาที่มีอยู่ในปัจจุบัน การเก็บข้อมูลด้านสิ่งแวดล้อม เก็บข้อมูลแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่นำมาใช้ ได้แก่ แหล่งน้ำและไฟฟ้า เป็นต้น การจัดการขยะในชุมชน รวมถึงการป้องกันของเสียและมลพิษที่เกิดจากอุตสาหกรรมในชุมชน และกิจกรรมการขนส่งสินค้า ที่ส่งผลกระทบต่อแหล่งน้ำ ดิน และอากาศ การวางแผนการใช้พื้นที่ป่าที่ได้รับอนุญาตให้เกิดความคุ้มค่าและประโยชน์สูงสุด และการปลูกป่าทดแทน แผนและโครงการส่งเสริมด้านสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ปัจจุบัน

3.3 การวิเคราะห์ข้อมูล

3.3.1 การวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน ทั้ง 4 ด้าน ได้แก่ การค้าชายแดน โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค การขนส่ง และกฎระเบียบและนโยบาย จากการจากการสัมภาษณ์เชิงลึก (in-depth interview) ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทั้งภาครัฐ เอกชน และประชาชน และการวิเคราะห์ข้อเสนอแนะจาก โครงการย่อยที่ 1 การศึกษาความต้องการและข้อมูลด้านระบบโลจิสติกส์ของสินค้าและบริการ จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ และ โครงการย่อยที่ 2 การศึกษาความพร้อมด้านระบบโลจิสติกส์สำหรับสินค้าและบริการรวมถึงความพร้อมของคนในพื้นที่เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อหาความสอดคล้องตาม องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน ทั้ง 4 ด้าน

3.3.2 การวิเคราะห์เป้าประสงค์และตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน

การวิเคราะห์ข้อมูลตามเป้าประสงค์ และตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน เพื่อให้ทราบถึงการดำเนินการในปัจจุบันมีการบริหารจัดการเมืองชายแดนที่สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 หรือไม่ โดยมีเป้าประสงค์ภายใต้เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืนที่ 11 ดังตาราง 5

ตาราง 5 เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิต้านทาน และยั่งยืน

เป้าประสงค์ (สหประชาชาติ)	ตัวชี้วัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ)
1. สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัย และการบริการพื้นฐานที่พอเพียงปลอดภัย และ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573	สัดส่วนของประชากรในเขตเมืองที่อาศัยอยู่ในชุมชนแออัด ที่อยู่อาศัยนอกระบบ หรือไม่เหมาะสม
2. จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573	สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงการขนส่งสาธารณะได้อย่างสะดวก จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย
3. ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี 2573	สัดส่วนอัตราการใช้ที่ดินต่ออัตราการเปลี่ยนแปลงประชากร ร้อยละของเมืองที่มีโครงสร้างจากการมีส่วนร่วมโดยตรงของภาคประชาสังคมในการวางแผนและการจัดการซึ่งดำเนินการเป็นประจำ และเป็นประชาธิปไตย
4. เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก	การใช้จ่ายร่วม (ภาครัฐและภาคเอกชน) ต่อหัวสำหรับการใช้จ่ายในเรื่องการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์วัฒนธรรมและมรดกทางธรรมชาติ จำแนกตามประเภทมรดก (ทางวัฒนธรรม ทางธรรมชาติ ผสมผสาน การกำหนดโดยศูนย์มรดกโลก) ระดับของรัฐบาล (ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น/เทศบาล) ประเภทการใช้จ่าย (ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน/ค่าใช้จ่ายในการลงทุน) และประเภทการระดมเงินทุนจากภาคเอกชน (การบริจาคโดยสมัครใจ ภาคเอกชนที่ไม่หวังผลกำไร และผู้สนับสนุน)

เป้าประสงค์ (สหประชาชาติ)	ตัวชี้วัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ)
5. ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบและลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมีมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบางภายในปี 2573	จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ได้รับผลกระทบจากภัยพิบัติ ต่อประชากร 100,000 คน การสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากภัยพิบัติโดยตรง ต่อ GDP รวมทั้งความเสียหายที่เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและขัดขวางการบริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญอื่น ๆ อันเนื่องมาจากภัยพิบัติ
6. ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรในเขตเมือง รวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการจัดการของเสียของเทศบาล และการจัดการของเสียอื่น ๆ ภายในปี 2573	ร้อยละของขยะในเขตเมืองที่มีการจัดเก็บเป็นประจำ และเพียงพอที่จะปล่อยของเสียขั้นสุดท้ายซึ่งเกิดจากของเสียทั้งหมดที่เกิดจากเมืองนั้น ระดับค่าเฉลี่ยทั้งปีของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (เช่น PM2.5 และ PM10) ในเขตเมือง (ถ่วงน้ำหนักกับประชากร)
7. จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ภายในปี 2573	ส่วนแบ่งเฉลี่ยของพื้นที่เมืองที่ถูกสร้างขึ้นให้เป็นสถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุกคน จำแนกตาม อายุ เพศ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย สัดส่วนของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการคุกคามทางร่างกาย หรือเพศ จำแนกตาม เพศ อายุ สถานภาพ ความพิการ และสถานที่เกิดเหตุ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา
a. สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวกระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและระดับภูมิภาค	สัดส่วนประชากรอาศัยในเมืองที่นำแผนการพัฒนาเมืองและภูมิภาคไปบูรณาการกับการคาดประมาณประชากรและความต้องการทรัพยากร จำแนกตามขนาดของเมือง
b. ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการเพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมี	สัดส่วนของเมืองที่มีกลยุทธ์ลดความเสี่ยง และการฟื้นฟูให้สู่สภาพปกติ มีความสอดคล้องกับกรอบการทำงานระหว่างประเทศที่ได้รับความเห็นชอบ (อาทิ ผู้ประสบความสำเร็จในการวางแผนการลดความ

เป้าประสงค์ (สหประชาชาติ)	ตัวชี้วัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและ สังคมแห่งชาติ)
ประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลด ผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลง สภาพภูมิอากาศ มีภูมิต้านทานต่อภัยพิบัติ และ ให้พัฒนาและดำเนินการตาม	เสี่ยงภัยพิบัติ Hyogo Framework for Action 2005-2015) ซึ่งประกอบด้วยกลุ่มคนเปราะบาง และกลุ่มคนชายขอบ ตามแผนที่กำหนดไว้ มีการ นำไปดำเนินการ และติดตามผล
	จำนวนประเทศที่มียุทธศาสตร์การลดความเสี่ยงภัย พิบัติระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น
c. สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่าน ทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการใน การสร้างอาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุ ท้องถิ่น	สัดส่วนของการสนับสนุนทางการเงินที่จัดสรรให้กับ การก่อสร้าง และการเพิ่มเติมเพื่อให้เกิดความยั่งยืน ยืดหยุ่น และอาคารที่ใช้ทรัพยากรอย่างมี ประสิทธิภาพ

ที่มา : สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2561

3.4 การจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการด้านโลจิสติกส์และบทบาทของผู้มีส่วน เกี่ยวข้อง

จากการวิเคราะห์ข้อมูลตามเป้าประสงค์ และตัวชี้วัด เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11
เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน แล้วนั้น ในขั้นตอนต่อไปจะเป็นการจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางในการ
พัฒนาและเพิ่มศักยภาพของเมืองชายแดนที่เหมาะสมต่อทั้งคนในพื้นที่เมืองชายแดนและผู้มาใช้สินค้าและ
บริการ โดยแบ่งข้อเสนอแนะออกเป็น 4 ส่วน ได้แก่ ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ

บทที่ 4

ผลการศึกษา

4.1 นโยบายการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู (อำเภอบ้านโคก) จากการสัมภาษณ์เชิงลึก

4.1.1 ตัวแทนภาครัฐ

- **คุณสมิตร เกิดกล้า รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์**

สำนักงานจังหวัดได้ดำเนินการขอใช้พื้นที่ป่าเสื่อมโทรมบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูจากกรมป่าไม้ โดยในระยะแรก ขอใช้พื้นที่ทั้งสิ้น จำนวน 99 ไร่ โดยได้รับการอนุมัติให้ใช้พื้นที่ดังกล่าวแล้ว และระยะที่สอง ซึ่งกำลังอยู่ในขั้นตอนการพิจารณาอนุมัติเพิ่มเติมจากกรมป่าไม้ จำนวน 635 ไร่ เพื่อใช้พื้นที่ดังกล่าวในการเตรียมความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานและสร้างสาธารณูปโภคต่าง ๆ โดยงบประมาณโครงการเหล่านี้ได้รับการอนุมัติให้บรรจุไว้ในโครงการของจังหวัดแล้ว เพื่อรองรับการเกิดเมืองโลจิสติกส์และการค้าชายแดน นอกจากนี้ ทางจังหวัดยังเล็งเห็นถึงความสำคัญของการส่งเสริมเส้นทางท่องเที่ยวระหว่างเมืองอุตรดิตถ์และเมืองภูตู โดยการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว และกิจกรรมโฮมสเตย์ ให้สอดคล้องกับนโยบายภาครัฐ ตามโครงการ “ชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี” เป็นโครงการที่รัฐบาลส่งเสริมให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก โดยการนำผลิตภัณฑ์ OTOP มารวมกับการท่องเที่ยวชุมชน เพื่อให้เกิดการกระจายของรายได้สู่ชุมชน เป็นต้น ข้อมูลจากคุณ คุณสมิตร เกิดกล้า รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์ ดังภาพ 13

ภาพ 13 สัมภาษณ์ คุณสมิตร เกิดกล้า
รองผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

- **คุณสมภพ คำไม้ หัวหน้าการป้องกันและพัฒนาป่าไม้ จังหวัดอุตรดิตถ์**

การอนุมัติให้จังหวัดใช้ที่ดินของกรมป่าไม้ จำนวน 99 ไร่ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูตามคำขอระยะแรก เพื่อการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานสำหรับรองรับกิจกรรมโลจิสติกส์และการค้าชายแดน เป็นการทำสัญญาอนุญาตให้เข้าใช้พื้นที่ เป็นระยะเวลา 30 ปี เมื่อครบกำหนดจะต้องมีการพิจารณาเพื่อต่อสัญญาอีกครั้ง ซึ่งพื้นที่ป่าบริเวณดังกล่าว เป็นเขตพื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) หมายถึง พื้นที่ป่า

สงวนแห่งชาติ ที่กำหนดไว้เพื่อการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อม ดิน น้ำ พันธุ์พืช และพันธุ์สัตว์ที่มีคุณค่าหายาก เพื่อการป้องกันภัยธรรมชาติอันเกิดจากน้ำท่วมและการพังทลายของดิน ตลอดทั้งเพื่อประโยชน์ในด้านการศึกษา การวิจัย นันทนาการของประชาชน และความมั่นคงของชาติ (กรมป่าไม้, 2551) การขออนุมัติเพื่อนำไปใช้สาธารณะประโยชน์จะต้องมีขั้นตอนผ่านกฎหมายและมติคณะรัฐมนตรี ทั้งนี้ หน่วยงานหรือองค์กรที่ได้รับจัดสรรที่ดินดังกล่าว จะต้องปลูกป่าทดแทนตามพื้นที่ที่กรมป่าไม้กำหนด หรือสามารถให้กรมป่าไม้เป็นผู้บริหารจัดการปลูกป่าทดแทนได้ หน่วยงานที่ขอใช้พื้นที่จะต้องจัดสรรงบประมาณเพื่อให้กรมป่าไม้เป็นผู้ดูแลตามงบประมาณของโครงการดังกล่าวด้วย

นอกจากนี้ คุณสมภพ คำไม้ ดังภาพ 14 ได้ให้ความคิดเห็นเกี่ยวกับการวางแผนการใช้ประโยชน์ที่ดิน โดยเสนอให้มีการกำหนดขอบเขตพื้นที่ไว้ให้ชัดเจนเพื่อป้องกันการบุกรุกพื้นที่ป่าไม้เพิ่มเติม และส่งเสริมชาวบ้านที่ยึดครองพื้นที่ดังกล่าวเพื่อทำเกษตรกรรมมาตั้งแต่อดีต ให้ปลูกไม้ยืนต้นและพืชพันธุ์ที่หลากหลาย งดเว้นการขยายพื้นที่เพื่อปลูกพืชเชิงเดี่ยว โดยพืชที่ควรส่งเสริมให้ทำการเพาะปลูก ได้แก่ มะขามเปรี้ยว มะขามแก้วขมิ้น โอโวกาโต เกาลัด ไม้ และกล้วย เป็นต้น และควรจัดสรรพื้นที่ทำกินให้แก่ชาวบ้านที่ถูกยึดคืนพื้นที่ เนื่องจากในอนาคต หากเกิดการพัฒนาที่ไม่สอดคล้องกับวิถีชีวิตและอาชีพของคนท้องถิ่น จะทำให้เกิดผลกระทบต่อชุมชน สังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ตามมา

ภาพ 14 สัมภาษณ์ คุณสมภพ คำไม้
เจ้าพนักงานป่าไม้ชำนาญการ จังหวัดอุดรดิตรั

● **คุณโสพิศย์ ฤทธิศร ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรดิตรั**

คุณโสพิศย์ ฤทธิศร ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุดรดิตรั ดังภาพ 15 ได้แสดงความคิดเห็นถึงการพัฒนาคู่ผ่านแดนถาวรภููและบ้านโคกกว่า ทางสำนักงานพาณิชย์จังหวัด มีหน้าที่ในการส่งเสริมด้านการค้าชายแดนและอำนวยความสะดวกด้านการค้าแก่ผู้ประกอบการ เช่น การจดทะเบียนการค้า และการขอใบรับรองเอกสารที่เกี่ยวข้องกับการส่งออก โดยในปี พ.ศ. 2558 สถานการณ์การค้าชายแดนระหว่างจังหวัดอุดรดิตรักับแขวงไชยะบูลี สปป. ลาว มีมูลค่าการส่งออก 317.101 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า 136.132 ล้านบาท ในปี พ.ศ. 2559 มีมูลค่าการส่งออก 668.584

ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า 45.081 ล้านบาท และในปี พ.ศ. 2560 มีมูลค่าการส่งออก 821.082 ล้านบาท มูลค่าการนำเข้า 15.914 ล้านบาท สินค้าส่งออกที่สำคัญ ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ก๊าซปิโตรเลียมเหลว ปูนซีเมนต์ ลวดหนาม สินค้าอุปโภคบริโภค เครื่องดื่มชูกำลัง น้ำมันพืช มะม่วง อาหารสัตว์ สุนัขมีชีวิต เป็นต้น และสินค้านำเข้าที่สำคัญ ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ สมุนไพร ชั่งข้าวโพด เครื่องจักรกล เป็นต้น จะเห็นว่า ในปี พ.ศ. 2559-2560 มูลค่าการนำเข้าลดลงกว่าร้อยละ 50 เนื่องจากกฎระเบียบและข้อกำหนดการนำเข้าสินค้าของไทย ที่มีการจำกัดการนำเข้าสินค้าเกษตร ส่งผลให้ปริมาณการนำเข้าลดลง ทั้งนี้ คุณโสพิทย์ ฤทธิศร ได้กล่าวถึงลักษณะการค้าชายแดนระหว่างชุมชนตำบลม่วงเจ็ดต้นและตำบลบ้านโคก ว่า มีผู้ประกอบการจาก สปป. ลาว มาซื้อสินค้าจำพวกสินค้าอุปโภคบริโภค อาหารสัตว์ และปุ๋ย เป็นต้น เพื่อนำไปจำหน่ายตามร้านค้าปลีกในแขวงไซยะบูลี สปป. ลาว โดยมีลักษณะเป็นการซื้อ-ขายกันระหว่างผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กัน และให้สินเชื่อกันมาอย่างยาวนาน ตั้งแต่เมื่อครั้งยังเป็นช่องการค้าประเพณี ก่อนการยกระดับเป็นจุดผ่านแดนถาวรภูตู นอกจากนี้ ทางสำนักงานพาณิชย์ได้ส่งเสริมให้มีกิจกรรมระหว่างภาครัฐและผู้ประกอบการของทั้งสองประเทศ เพื่อเชื่อมความสัมพันธ์ ต่อยอดธุรกิจ และลดเงื่อนไขและขั้นตอนของการนำเข้า-ส่งออกสินค้า เพื่อให้สามารถลดต้นทุนและดำเนินการได้อย่างสะดวกมากยิ่งขึ้น

ภาพ 15 สัมภาษณ์ คุณโสพิทย์ ฤทธิศร

ผู้อำนวยการกลุ่มงานยุทธศาสตร์ พาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

- **คุณเย็น ปานทอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก**

คุณเย็น ปานทอง รองนายกองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก

ดังภาพ 16 ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความก้าวหน้าของโครงการพัฒนาประตูการค้าและจุดผ่านแดนถาวรภูตูไว้ว่า ปัจจุบันได้รับอนุญาตจากกรมป่าไม้ให้ใช้ประโยชน์ที่ดินขนาด 99 ไร่ แล้ว ซึ่งครอบคลุมพื้นที่สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่เดิมบริเวณหน้าด่านและถนน ทางองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นได้ตั้งงบประมาณไว้สำหรับการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานเพื่อพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตู อย่างไรก็ตาม ยังต้องรอการอนุมัติใช้พื้นที่ทั้ง 735 ไร่ จากกรมป่าไม้ และการวางผังเมืองจากกรมโยธาธิการ เพื่อให้มีการดำเนินงานไปในทิศทางเดียวกัน โดยโครงการภาครัฐที่พร้อมดำเนินการก่อสร้าง ได้แก่ การปรับปรุงและขยายถนนทางเข้าด่านจากแยกภูตูระยะทาง 5 กิโลเมตร งบประมาณ 60 ล้านบาท โครงการปรับปรุงเส้นทางจากตัวเมืองอุตรดิตถ์ ตั้งแต่แยกวัง

สี่สิบถึงจุดผ่านแดนถาวรภูตู และโครงการสร้างด้านศุลกากร ซึ่งกำลังอยู่ระหว่างการวิจัยและออกแบบโดยมหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และโครงการรณโดยสารสาธารณะระหว่างประเทศ เชื่อมโยงเมืองอุตรดิตถ์หรือพิษณุโลก ไปยังหลวงพระบาง สปป.ลาว เป็นต้น

นอกจากนี้ คุณเย็น ปานทอง ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติม โดยต้องการให้องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น เป็นผู้บริหารจัดการตลาดการค้าชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู เนื่องจากเป็นพื้นที่ในส่วนรับผิดชอบ ซึ่งปัจจุบัน ตลาดนัดที่มีการค้าขายกันในวันเสาร์และอาทิตย์ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลฯ ต้องเป็นผู้รับผิดชอบเรื่องการจัดการขยะ โดยเก็บเงินค่าบำรุงสถานที่จากผู้ประกอบการ ครั้งละ 50 บาท และผู้ประกอบการที่ค้าขายประจำ ราคา 200 บาทต่อเดือน เนื่องจากตำบลม่วงเจ็ดต้นและตำบลบ้านโคกไม่มีหลุมขยะและเตาเผาขยะ ทางองค์การบริหารส่วนตำบลฯ จึงจัดการขยะด้วยวิธีฝังกลบ โดยมีการขุดหลุมขนาดเล็กบริเวณด้านหลังตลาด ใช้พื้นที่ขนาดประมาณ 1 งานต่อเดือน ซึ่งในอนาคต หากมีปริมาณขยะมากขึ้น จะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน การจัดสรรพื้นที่สำหรับสร้างหลุมขยะที่ชัดเจนจะสามารถแก้ไขปัญหาขยะที่เกิดขึ้นในอนาคตได้

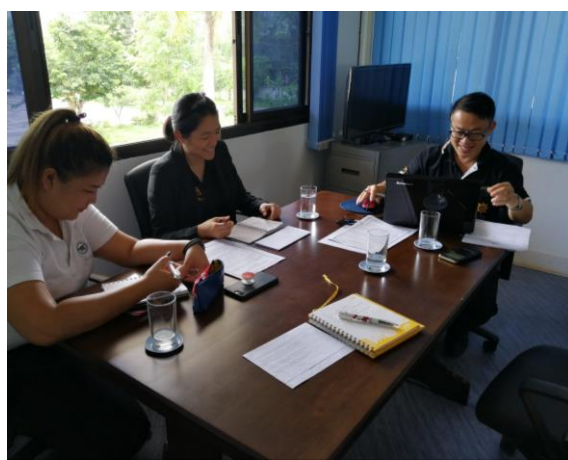
ภาพ 16 สัมภาษณ์ คุณเย็น ปานทอง
รองนายก อบต. ม่วงเจ็ดต้น จังหวัดอุตรดิตถ์

- **คุณร่วมศักดิ์ ยะโหม่งษ์ ปลัดอำเภอบ้านโคก**

บ้านโคกเป็นอำเภอที่มีวิถีชีวิตความเป็นชนบทที่เรียบง่าย ประกอบอาชีพเกษตรกรรม เพาะปลูกข้าว ข้าวโพด สับปะรด และกล้วย เป็นต้น ใช้ชีวิตอย่างพอเพียง มีความสัมพันธ์เกี่ยวโยงเป็นญาติพี่น้องกับเพื่อนบ้านฝั่ง สปป.ลาว ซึ่งในอดีต ก่อนมีจุดผ่านแดนถาวรภูตู บริเวณนี้มีผู้คนจากทั้ง 2 ประเทศไปมาหาสู่กัน เกิดการแลกเปลี่ยนค้าขายสินค้ากัน ประชากรชาวลาวบางส่วนเข้ามาตั้งถิ่นฐานในบ้านโคกมานานกว่า 20-30 ปี หรือเข้ามาสมรสกับคนในอำเภอบ้านโคก แต่ประชากรเหล่านั้นไม่มีสถานะทางทะเบียนราษฎร โดยปัจจุบัน มีจำนวนประชากรที่ไม่มีบัตรประจำตัวประชาชนและไม่ได้รับสิทธิประโยชน์ต่าง ๆ ประมาณ 400 คน นอกจากนี้ พื้นที่ในอำเภอบ้านโคกส่วนใหญ่ไม่มีโฉนดหรือเอกสารสิทธิ์ถือครองพื้นที่ ทำให้ที่อยู่อาศัยและพื้นที่ทำกินบางส่วนอยู่ในเขตพื้นที่ของกรมป่าไม้ รวมถึงในพื้นที่ 735 ไร่ ที่ทางจังหวัดกำลังผลักดันและขออนุญาตเข้าใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคต่าง ๆ ในการ

รองรับการเกิดเมืองโลจิสติกส์และการค้าชายแดน โดยคุณร่วมศักดิ์ ยะใหม่วงศ์ ได้ให้เหตุผลเพิ่มเติมว่า หากภาครัฐต้องการใช้ประโยชน์จากที่ดินดังกล่าวที่มีชาวบ้านใช้เป็นทำกิน เพาะปลูกพืชผลทางการเกษตรมาตั้งแต่บรรพบุรุษ จะต้องมืค่าชดเชยหรือจัดหาพื้นที่ทำกินใหม่ให้แก่ชาวบ้าน ทั้งนี้ ควรให้ชุมชนเข้าไปมีส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนา ร่วมแลกเปลี่ยนข้อมูลและความคิดเห็น เพื่อให้เกิดนโยบายการพัฒนาที่เหมาะสม และไม่ส่งผลกระทบต่อสังคม วัฒนธรรม และเศรษฐกิจของชุมชน เนื่องจากที่ผ่านมา นโยบายจากภาครัฐขาดความชัดเจน สิ่งปลูกสร้างที่เกิดขึ้นแล้วไม่มีการบริหารจัดการอย่างต่อเนื่อง รวมถึงขาดการทำงานแบบบูรณาการระหว่างองค์กรต่าง ๆ

สำหรับการจัดการสิ่งแวดล้อม ด้านการจัดการขยะ แม้ว่าจะมีหน่วยงานภาครัฐจัดสรรพื้นที่สำหรับจัดการขยะ แต่ยังไม่มืระบบการบริหารจัดการขยะที่ดี ขาดบุคลากรผู้มีความรู้ความเข้าใจด้านสิ่งแวดล้อม ที่จะสามารถช่วยในเรื่องการวางแผนและการส่งเสริมให้ชุมชนรู้จักการคัดแยกขยะและการรณรงค์การใช้ทรัพยากรในครัวเรือน และการกำหนดกฎระเบียบการทิ้งขยะและการปล่อยของเสียจากอุตสาหกรรมผลิตในชุมชน เช่น ของเสียจากโรงน้ำแข็ง และขยะจากตลาดนัดด้านชายแดน ด้านการอนุรักษ์พื้นที่ป่า ต้องมีการส่งเสริมและอนุรักษ์ ไม่บุกรุกพื้นที่ป่า รณรงค์ให้ปลูกพืชผลที่หลากหลาย ไม่ปลูกเฉพาะพืชเชิงเดี่ยว และควรมีการเพิ่มมูลค่าผลผลิตโดยการแปรรูปสินค้าเกษตรในชุมชน รวมไปถึงด้านสาธารณสุข ควรมีการให้ความรู้เกี่ยวกับการรักษาสุขภาพแก่คนในชุมชน การบริโภคอาหาร การออกกำลังกาย และการป้องกันโรคติดต่ออย่างถูกสุขลักษณะ เป็นต้น

ภาพ 17 สัมภาษณ์ คุณร่วมศักดิ์ ยะใหม่วงศ์
ปลัดอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุดรดิตถ์

- คุณสุริยา ธนสัมพันธ์ รองนายแพทย์สาธารณสุขจังหวัด
- คุณอดุลย์ ชัยคุณสมบัติ นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ
- คุณสุภาณี สุขนาคินทร์ นักวิชาการสาธารณสุข ชำนาญการ
สำนักงานสาธารณสุข จังหวัดอุดรดิตถ์

การเตรียมความพร้อมและการมีส่วนร่วมของงานสาธารณสุขเมืองชายแดน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดฯ มีนโยบายที่เกี่ยวข้องกับเมืองชายแดน 4 ประเด็นหลัก ได้แก่ 1) การพัฒนาระบบบริการสุขภาพ เน้นด้านการควบคุมโรคติดต่อ และการส่งต่อผู้ป่วย เป็นต้น 2) การพัฒนาระบบฐานข้อมูลให้มีประสิทธิภาพ เพื่อจัดทำฐานข้อมูลผู้ป่วยจาก สปป. ลาว และผู้ป่วยที่เป็นแรงงานต่างด้าวที่เข้ามาทำงานบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ และการทำปายข้อมูลประชาสัมพันธ์ต่าง ๆ ในสถานบริการสาธารณสุขที่มีทั้งภาษาไทยและภาษาลาว 3) การมีส่วนร่วมของสำนักงานสาธารณสุขชายแดนระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาว เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยนข่าวสารและทักษะ รวมถึงการถ่ายทอดนวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อให้สามารถบริหารงานสาธารณสุขในองค์กรได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และ 4) การคุ้มครองผู้บริโภคและผลิตภัณฑ์สุขภาพ โดยมีงบประมาณในการดำเนินงาน 200,000 บาทต่อปี ปัจจุบัน โรงพยาบาลบ้านโคกประสบปัญหาไม่สามารถเรียกเก็บค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยจาก สปป. ลาว และผู้ป่วยที่ไม่ได้รับสิทธิโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตรั้จึงมีแนวคิดเรื่อง การจัดทำโครงการกองทุนสุขภาพชาวต่างชาติ เพื่อรองรับและช่วยเหลือผู้ป่วยจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย อย่างไรก็ตาม สาธารณสุขได้มุ่งส่งเสริมให้ชาวบ้านรักษาสุขภาพ ทั้งจากการบริโภค การออกกำลังกาย และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง และลดจำนวนผู้ป่วยในโรงพยาบาลได้อีกด้วย

การรองรับการเติบโตของเมืองโลจิสติกส์และการค้าชายแดนของจุดผ่านแดนถาวรภูู่ ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตรั้ได้มีแผนการสร้างโรงพยาบาล บนพื้นที่ขนาด 100 ไร่ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของพื้นที่ 735 ไร่ ที่ทางจังหวัดจะดำเนินการจัดสรรให้ โดยกำลังรอรการอนุมัติใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ อย่างไรก็ตาม โรงพยาบาลบ้านโคกยังสามารถรองรับผู้ป่วยได้อย่างเพียงพอ ไม่เกินขีดความสามารถ

ภาพ 18 สัมภาษณ์ คุณสุริยา ธนสัมพันธ์ คุณอดุลย์ ชัยคุณสมบัติ และคุณสุภาณี สุขะนาคินทร
สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุดรดิตรั้ (จากซ้ายไปขวา)

- **คุณวรวิมล โลราช นักวิชาการศุลการด่านภูู่**

การค้าชายแดนระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาว บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ สินค้าที่ทำการส่งออกผ่านทางจุดผ่านแดนถาวรภูู่ โดยเป็นสินค้าที่มีมูลค่าการส่งออกมากที่สุด 5 อันดับแรก

ได้แก่ น้ำมันดีเซล สินค้าอุตสาหกรรม ผลิตภัณฑ์เหล็กและเหล็กกล้า เหล็กและเหล็กกล้า และสินค้า อุตสาหกรรมเกษตร ตามลำดับ นอกจากนี้ จุดผ่านแดนถาวรภูตูเป็นด่านชายแดนที่มีตั้งอยู่ไม่ไกลจากเขื่อน ไชยะบุลี จึงเป็นเส้นทางส่งออกสินค้าวัสดุก่อสร้างที่สำคัญ เช่น น้ำมันดีเซล ปูนซีเมนต์ และอุปกรณ์ก่อสร้าง รวมถึงสินค้าอื่น ๆ ที่ส่งออกเพื่อกระจายเข้าสู่พื้นที่อื่น ๆ ได้แก่ หลวงพระบาง ไชยะบุลี และเวียงจันทน์ ใน สปป.ลาว โดยในปี พ.ศ.2560 มีมูลค่าการส่งออกน้ำมันปิโตรเลียมสูงสุด คิดเป็นมูลค่า 254,795,531 บาท และ ในอนาคตทาง สปป. ลาว มีแผนที่จะสร้างเขื่อนอีก 3 แห่ง บริเวณเมืองปากแบ่ง เมืองปากลาย และหลวงพระ บาง อาจส่งผลให้ความต้องการสินค้าวัสดุอุปกรณ์ก่อสร้างเพิ่มมากขึ้น การส่งเสริมและพัฒนาระบบการตรวจ ปลอยสินค้า เพื่อให้เกิดความสะดวกและครบวงจร ย่ายต่อการนำเข้า-ส่งออกสินค้า ซึ่งในปัจจุบันไม่มีพื้นที่ เฉพาะในการตรวจปล่อยสินค้า ใช้พื้นที่บริเวณริมถนนเป็นหลัก ไม่มีอาคารสำนักงานถาวรสำหรับหน่วยงานที่ เกี่ยวข้องกับการตรวจปล่อยสินค้า ไม่มีเครื่อง X-ray มีเครื่องชั่งน้ำหนักบรรทุก แต่ไม่สามารถใช้งานได้ เนื่องจากติดปัญหาเรื่องข้อระเบียบการใช้พื้นที่ นโยบายการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ การพัฒนา ระบบงานการจัดองค์กรโดยการนำระบบคอมพิวเตอร์มาใช้ในการบริหารงาน เชื่อมโยงข้อมูล การอำนวยความสะดวก การผ่านพิธีการศุลกากรในการส่งออกสินค้า เป็นต้น

ภาพ 19 สัมภาษณ์คุณวรวิทย์ โลราช นักวิชาการศุลกากรด้านภูตู

● คุณนันทศักดิ์ ครองราชย์ รองผู้อำนวยการ แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ 2 ฝ่าย

วิศวกรรม

การเดินทางจากอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ถึงจุดผ่านแดนถาวรภูตู มีระยะทางประมาณ 160 กิโลเมตร แบ่งเป็น 3 เส้นทาง ได้แก่ 1) การเดินทางจากทางแยกวังสีสุบ อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ - อำเภอท่าปลา - อำเภอน้ำปาด - อำเภอปากท่า - อำเภอบ้านโคก - จุดผ่านแดนถาวรภูตู ระยะทาง 150 กิโลเมตร มีจำนวนช่องทางจราจร 2 และ 4 ช่องทาง สลับกัน มีทางลาดชัน และสภาพถนนบางช่วงเป็นหลุมขรุขระ 2) การเดินทางจากทางแยกป่าขนุน อำเภอเมืองอุตรดิตถ์ - อำเภอทองแสนขัน - อำเภอน้ำปาด - อำเภอปากท่า - อำเภอบ้านโคก - จุดผ่านแดนถาวรภูตู ระยะทาง 153 กิโลเมตร จำนวนช่องทางจราจร 2 และ 4 ช่องทาง สลับกันเป็นช่วง และมีทางลาดชันไปตามภูเขาสลับกับชุมชน และ 3) การเดินทางจากทางแยกหนองกวาง อำเภอพิชัย จังหวัดอุตรดิตถ์ - อำเภอทองแสนขัน - อำเภอน้ำปาด - อำเภอปากท่า - อำเภอบ้านโคก - จุด

ผ่านแดนถาวรภูตู ระยะทาง 149 กิโลเมตร มีจำนวนช่องทางจราจร 2 และ 4 ช่องทาง สลับกันเป็นช่วง และมีทางลาดชันไปตามภูเขาสลับกับชุมชน กรมทางหลวงมีนโยบายและโครงการในการพัฒนาเส้นทางไปยังจุดผ่านแดนถาวรภูตู ได้แก่ โครงการการศึกษาความเหมาะสมด้านเศรษฐกิจ วิศวกรรม และสิ่งแวดล้อม ในการพัฒนาทางหลวงเชื่อมโยงจุดผ่านแดนถาวรภูตู และมีงบประมาณในการซ่อมบำรุงถนนกว่า 50 ล้านบาท ซึ่งดำเนินการได้เป็นช่วง ๆ เนื่องจากติดปัญหาเรื่องการขออนุญาตตัดต้นไม้ในบางพื้นที่

ภาพ 20 สัมภาษณ์ คุณนนท์ศักดิ์ ครอบราชย์ รองผู้อำนวยการ แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ 2 ฝ่ายวิศวกรรม

- **คุณรังสฤษฎ์ ศรีเมือง นักวิเคราะห์ผังเมืองชำนาญพิเศษ หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง**

สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้กล่าวถึงความก้าวหน้าของการพัฒนาโครงการโลจิสติกส์เมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูว่า ปัจจุบันภาคเอกชนและผู้ประกอบการมีความพร้อมที่จะเข้ามาลงทุนธุรกิจบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู เช่น ธุรกิจนำเข้า-ส่งออกสินค้าอุปโภคบริโภค วัสดุก่อสร้าง ขนส่งสินค้า โกดังสินค้า และรถโดยสารสาธารณะระหว่างประเทศ รวมถึงภาครัฐที่มีการเตรียมความพร้อมด้านโครงการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน สิ่งอำนวยความสะดวก ขยายช่องทางจราจร สร้างอาคารสำนักงานหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้อง และระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เป็นต้น อย่างไรก็ตาม แม้ว่าโครงการดังกล่าวจะได้รับการอนุมัติงบประมาณแล้ว แต่ยังไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากยังติดปัญหาการขอใช้พื้นที่ในเขตป่าไม้ ซึ่งอยู่ระหว่างการดำเนินการของสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อยื่นเสนอและขออนุมัติต่อกรมป่าไม้เพิ่มเติม จำนวน 635 ไร่ (ได้รับการอนุมัติแล้วจำนวน 99 ไร่) โดยมีภารกิจของคณะกรรมการบริหารจัดการตลาดชายแดนภูตูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตู ดังแสดงในตาราง 6 ในส่วนของสำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ร่วมดำเนินการในส่วนการจัดทำแผนที่แสดงจุดที่ตั้ง แบบแปลนหรือแผนผังโครงสร้างหรือกิจกรรมที่ขออนุญาตใช้พื้นที่ และหากการขอใช้พื้นที่ได้รับการอนุมัติแล้ว ก็จะดำเนินการจัดทำผังเมืองบริเวณด่านภูตู และผังเมืองชายแดนต่อไป

ตาราง 6 ภารกิจของคณะกรรมการบริหารจัดการตลาดชายแดนภูตูและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตู

ลำดับ	ภารกิจ	หน่วยงาน
1	หน่วยงานหลักในการจัดทำคำขอ รวบรวมเอกสารหลักฐาน/ตรวจสอบความถูกต้อง และเสนอผู้ว่าราชการจังหวัดลงนาม รวมทั้งดำเนินการตามขั้นตอนและกระบวนการที่เกี่ยวข้อง	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานการปฏิรูปที่ดินจังหวัดอุตรดิตถ์ สำนักงานจัดการทรัพยากรป่าไม้ที่ 3 (ลำปาง) และสำนักงานบริหารพื้นที่อนุรักษ์ที่ 11 (พิษณุโลก)
2	แผนที่สังเขปและที่ระวาง มาตราส่วน 1:50,000 แสดงจุดที่ตั้งบริเวณที่ขออนุญาต	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์
3	รายละเอียดโครงการที่ขออนุญาต พร้อมแบบแปลนหรือแผนผังโครงการหรือกิจกรรมที่ขออนุญาตและอื่น ๆ	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์ และสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์
4	หลักฐานที่แสดงการพิจารณาให้ความเห็นจากสภาองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่ป่านั้นตั้งอยู่	องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และอำเภอบ้านโคก
5	บันทึกยินยอมแก้ไขปัญหากับราษฎร	อำเภอบ้านโคก
6	การดำเนินการเพื่อจัดทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (EIA)	สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์ และสำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมจังหวัดอุตรดิตถ์
7	การขออนุญาตใช้พื้นที่ป่าสงวนแห่งชาติป่าน้ำปาด เพื่อก่อสร้างอาคารด่านพรมแดน/ciq บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูพื้นที่อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์	ด่านศุลกากรภูตู/ทุ่งช้าง กรมศุลกากร ร่วมกับหน่วยงานตามข้อที่ 1
8	การบริหารจัดการตลาดภูตู	สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุตรดิตถ์/อำเภอบ้านโคก
9	การจัดทำผังเมืองบริเวณด่านภูตู และผังเมืองชายแดน	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์
10	การพัฒนาเส้นทางคมนาคม	แขวงทางหลวงชนบทอุตรดิตถ์ แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ที่ 2 ร่วมกับองค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก

- ที่มา : สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์

ภาพ 21 สัมภาษณ์คุณรังสฤษฎ์ ศรีเมือง นักวิเคราะห์ผังเมืองชำนาญพิเศษ
หัวหน้ากลุ่มงานวิชาการผังเมือง

4.1.2 ตัวแทนภาคเอกชน

- คุณเพชรเกษม ส่งศิริ ประธานหอการค้า จังหวัดอุตรดิตถ์

คุณเพชรเกษม ส่งศิริ ประธานหอการค้า จังหวัดอุตรดิตถ์ ดังภาพ 22 ได้แสดงความ
คิดเห็นเกี่ยวกับโอกาสในการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูคู่ ให้เป็นประตูการค้าสำคัญด้านระบบขนส่งสินค้าทาง
ถนนและเชื่อมต่อกับระบบรางที่สถานีรถไฟศิลาอาสน์ โดยได้ผลักดันให้มีการพัฒนาสถานีรถไฟดังกล่าวเป็น
ศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า หรือ Container Yard จุดผ่านแดนถาวรภูคู่ถือได้ว่ามีศักยภาพและมีจุดที่ตั้งเหมาะสม
เนื่องจากใกล้เมืองปากลาย แขวงไชยยะบุลี และสามารถเดินทางต่อไปยังแขวงหลวงพระบางได้สะดวกและ
รวดเร็ว ปัจจุบันมีมูลค่าของสินค้านำเข้าและส่งออก ประมาณ 72 ล้านบาทต่อเดือน โดยสินค้าส่งออกหลัก
ได้แก่ วัสดุก่อสร้าง ปูนซีเมนต์ น้ำมันปิโตรเลียม และสินค้าอุปโภคบริโภค เป็นต้น ซึ่งมูลค่าสินค้าส่งออก กว่า
ร้อยละ 80 เป็นวัสดุที่นำไปใช้ในการสร้างเขื่อนไชยยะบุลี หากเขื่อนดังกล่าวสร้างเสร็จเรียบร้อย จะส่งผลให้
มูลค่าการส่งออกสินค้าลดลงอย่างเห็นได้ชัด นอกจากนี้ คุณเพชรเกษม ส่งศิริ ได้ให้ความคิดเห็นต่อการทำงาน
ระหว่างองค์กรของภาครัฐ ภาคเอกชน และประชาชน ว่า ควรบูรณาการ มีความสอดคล้องและเป็นไปใน
ทิศทางเดียวกัน รวมถึงปัญหาที่ดินในเขตพื้นที่ป่าไม้ที่ไม่สามารถขยายและปรับปรุงด้านโครงสร้างพื้นฐานและ
สาธารณูปโภคได้ จึงทำให้จุดผ่านแดนถาวรภูคู่พัฒนาช้าและไม่ต่อเนื่อง

ภาพ 22 สัมภาษณ์ คุณเพชรเกษม ส่งศิริ ประธานหอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์

● **คุณรัชฎาภรณ์ มังคละเกษม ผู้ประกอบการจำหน่ายเมล็ดพันธุ์พืช ปุย เฟอร์นีเจอร์ บ้านโคก**

ในช่วงที่จุดผ่านแดนถาวรภูตูเป็นช่องประเพณี การค้าขายแดนระหว่างชุมชนในตำบลม่วงเจ็ดต้น ตำบลบ้านโคก กับเมืองปากลาย แขวงไชยบุรี มีกิจกรรมค้าขายเกิดขึ้นอย่างคึกคัก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนท้องถิ่น ทำการค้าแบบให้เครดิต ไม่มีการทำสัญญา อาศัยความสัมพันธ์และความไว้วางใจกัน ปัจจุบัน ตั้งแต่มีการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรภูตู ซึ่งเป็นด่านสากลของทั้งสองประเทศ กิจกรรมการค้าขายแดนมีแนวโน้มลดลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากความซับซ้อนของเงื่อนไขและขั้นตอนทางพิธีการศุลกากร ซึ่งผู้ประกอบการรายย่อยไม่คุ้นเคย รวมถึงการประเมินภาษีสินค้าขาเข้าของด่าน สปป. ลาว ที่มีมาตรฐานการจับเก็บที่ไม่ชัดเจนและมีอัตราค่าภาษีอากรสูง ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาว ทำให้คู่ค้าจาก สปป.ลาว เลือกใช้ช่องทางการค้าอื่น เช่น จุดผ่อนปรนการค้าช่องห้วยต่าง ด่านประเพณีช่องมหาราชหรือช่องหมาหลง และด่านประเพณีห้วยพร้าว ทุกวันศุกร์และเสาร์จะมีตลาดนัดบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู โดยทางภาครัฐได้จัดสร้างอาคารไว้เป็นตลาดและอาคารชั้นเดียวที่แบ่งเป็นห้องให้ผู้ประกอบการเช่าพื้นที่เพื่อค้าขาย

คุณรัชฎาภรณ์ มังคละเกษม ดังภาพ 23 ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและการบริหารจัดการของภาครัฐในการส่งเสริมการค้าขายแดนของจุดผ่านแดนถาวรภูตูว่า ยังขาดการทำงานร่วมกันระหว่างองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ กิจกรรมและโครงการต่าง ๆ ไม่มีความต่อเนื่องและไม่ส่งผลในระยะยาว ประชาชนในท้องถิ่นมีส่วนร่วมน้อยและไม่ได้รับประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเป็นรูปธรรม สิ่งปลูกสร้างที่มีอยู่บริเวณด่านฯ ไม่ถูกนำมาปรับใช้ให้เกิดประโยชน์ ขาดผู้รับผิดชอบในการบริหารจัดการที่ชัดเจน และปัญหาขาดแคลนแรงงาน นอกจากนี้ ควรมีการสนับสนุนสินค้าท้องถิ่นและส่งเสริมการแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่าให้แก่ผลิตภัณฑ์ จัดตั้งศูนย์ OTOP และผลิตภัณฑ์ชุมชน เป็นต้น ด้านการจัดการสิ่งแวดล้อม ปัจจุบันบ้านโคกไม่มีสถานที่สำหรับจัดการขยะ เนื่องจากที่ดินอยู่ในเขตของกรมป่าไม้ เทศบาลหรืออำเภอจึงไม่สามารถสร้างเตาเผาขยะหรือชุดฝังกลบขยะได้ ทำให้มีการนำขยะทิ้งตามจุดต่าง ๆ กระจายทั่วไปตามพื้นที่นอกชุมชน

ภาพ 23 สัมภาษณ์ คุณรัชฎาภรณ์ มังคละเกษม

ผู้ประกอบการ ขายอาหารสัตว์และเครื่องใช้ไฟฟ้าในอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์

4.1.3 ตัวแทนภาควิชาการ

- อาจารย์ศรีไพร สกุลพันธ์ อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

การพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตูและอำเภอบ้านโคกที่ผ่านมา ทางมหาวิทยาลัยฯ มีส่วนร่วมในการประสานงานและทำงานร่วมกับองค์กรต่าง ๆ เพื่อจัดทำโครงการวิจัยที่เกี่ยวข้อง เพื่อเสนอแนวทางและแผนการพัฒนาเมืองชายแดน รวมถึงเป็นสื่อกลางในการรวบรวมข้อมูล เพื่อจัดทำฐานข้อมูลและเผยแพร่ข้อมูลให้แก่หน่วยงานอื่น ๆ อีกด้วย อย่างไรก็ตาม อาจารย์ศรีไพร สกุลพันธ์ ดังภาพ 24 ได้แสดงความคิดเห็นเพิ่มเติมเกี่ยวกับการให้ผู้ประกอบการและประชาชนในท้องถิ่นเข้ามามีบทบาทและส่วนร่วมในการกำหนดแนวทางการพัฒนา เพื่อให้ชุมชนได้รับผลประโยชน์และป้องกันผลกระทบเชิงลบด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมที่อาจจะเกิดขึ้นต่อชุมชนในอนาคต

ภาพ 24 สัมภาษณ์ ผศ. ศรีไพร สกุลพันธ์
อาจารย์ประจำคณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์

- คุณชยพล เอ็มมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม
- คุณพรนภา ตีคำ ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม

ด้านการศึกษา นักเรียนที่จบการศึกษาในระดับมัธยมส่วนใหญ่ไม่ทำงานหรือประกอบธุรกิจในพื้นที่ เนื่องจากสภาพสังคมที่เปลี่ยนไป ความเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิต ไม่มีความต้องการแรงงานในพื้นที่ และมีแนวโน้มการเดินทางไปทำงานในต่างประเทศมากขึ้น ภาคการศึกษามีโครงการในการส่งเสริมการสร้างงานและการแลกเปลี่ยนทางการศึกษา เพื่อให้เกิดการพัฒนาในพื้นที่ โดยมีโครงการอันได้แก่ 1) หลักสูตรการให้ความรู้แก่นักเรียนและประชาชน ในเรื่องระบบโลจิสติกส์ จุดผ่านแดน และผลได้-ผลเสีย 2) การจัดประชุมประจำเดือนร่วมกับภาคประชาชนเพื่อสร้างความร่วมมือในการพัฒนาพื้นที่ 3) การส่งเสริมกิจกรรมระหว่างโรงเรียนใน สปป. ลาว และ 4) โครงการให้นักวิชาการเข้ามาให้ความรู้ในการประกอบอาชีพและการดำเนินธุรกิจ เป็นต้น

ภาพ 25 สัมภาษณ์ คุณชยพล เอ็บมูล ผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม และคุณพรนภา ตีคำ ครูโรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม

4.1.4 ตัวแทนภาคประชาชน

- **กำนันคำหล้า ดวงสุภา และผู้ใหญ่บ้าน สารวัตกำนัน ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก**

ความต้องการของประชาชนในพื้นที่ ด้านโครงสร้างพื้นฐาน สภาพพื้นผิวถนน ความปลอดภัยในการเดินทาง สิ่งอำนวยความสะดวกในการเดินทางระหว่างประเทศ (ยานพาหนะ) ไฟฟ้าส่องสว่าง กระแสไฟฟ้าที่ไม่เพียงพอ และความสะอาดของน้ำที่ใช้ในการอุปโภคบริโภค ด้านการดำเนินธุรกิจ ความต้องการสินค้าในพื้นที่มีน้อย การนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่มีการควบคุมในการเก็บภาษีจากฝั่ง สปป. ลาว ด้านการส่งเสริมการท่องเที่ยว ในพื้นที่มีแหล่งท่องเที่ยวที่น่าสนใจ ได้แก่ ภูแลดาว บ่อเกลือ ดอยพระธาตุ ภูทุ่งแล้ง เป็นต้น ควบคู่กับการส่งเสริมสินค้าการเกษตร เนื่องจากพื้นที่มีการเพาะปลูกสตอเบอรี่ และปลูกโกโก้ ซึ่งสามารถเชื่อมโยงการท่องเที่ยวในพื้นที่ได้ ภายใต้การพัฒนาส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่ โครงการชุมชนท่องเที่ยว OTOP นวัตวิถี โดยกลุ่มผู้นำชุมชนในพื้นที่ได้มีแนวคิดในการจัดทำที่พักแบบโฮมสเตย์ ซึ่งจะส่งผลให้มีจำนวนที่พักเพิ่มขึ้นในอนาคต โดยในพื้นที่มีการจัดตั้งกลุ่มผลิตภัณฑ์ชุมชน ได้แก่ กลุ่มทอผ้าขาวม้าบ้านโคกโน่ กลุ่มไข่เค็มกะทิสมนไพร กลุ่มทำไม้กวาดบ้านบ่อเบี้ย และกลุ่มทอผ้ามัดหมี่

ภาพ 26 สัมภาษณ์ กำนันคำหล้า ดวงสุภา ผู้ใหญ่บ้าน และสารวัตกำนัน ตำบลบ้านโคก อำเภอบ้านโคก

จากการสัมภาษณ์เชิงลึกผู้มีส่วนเกี่ยวข้องข้างต้นทั้งหมด พบว่า ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาโลจิสติกส์และเมืองการค้าชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก ได้แก่ ปัญหาการขออนุญาตใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค จำนวน 735 ไร่ ปัญหาด้านความพร้อมของสถานที่ราชการ โครงสร้างอาคาร และจำนวนบุคลากรที่ไม่สามารถปฏิบัติงานได้อย่างถาวร เนื่องจากไม่มีพื้นที่สร้างอาคารและสาธารณูปโภคต่าง ๆ ปัญหาแนวทางการทำงานระหว่างองค์กรต่าง ๆ ที่ไม่สอดคล้องหรือไปในแนวทางเดียวกัน รวมถึงส่วนกลางที่อาจยังไม่เข้าใจถึงความต้องการและบริบทของพื้นที่ได้อย่างถ่องแท้ ปัญหาบุคคลไร้สัญชาติ และการใช้พื้นที่ในเขตป่าไม้ทำกินของชาวบ้านในชุมชน ซึ่งหากมีการขอเวนคืนพื้นที่เพื่อใช้ในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานของเมืองการค้าชายแดนและโลจิสติกส์ หน่วยงานภาครัฐที่มีส่วนเกี่ยวข้องควรต้องดำเนินการจัดหาพื้นที่ทำกินให้แก่ประชาชนที่ได้รับผลกระทบ เป็นต้น ทั้งนี้ นอกจากการพัฒนาและส่งเสริมด้านเศรษฐกิจแล้ว จะต้องคำนึงถึงการเปลี่ยนแปลงหรือผลกระทบที่อาจเกิดกับวิถีวัฒนธรรมชุมชน และการใช้ทรัพยากรธรรมชาติให้เกิดความคุ้มค่ามากที่สุด

4.2 นโยบายการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู (อำเภอบ้านโคก) ตามกรอบการพัฒนาที่ยั่งยืน

จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้จัดทำแผนและนโยบายพัฒนาเมืองชายแดนอำเภอบ้านโคกและจุดผ่านแดนถาวรภูตู โดยมีแนวทางการพัฒนาให้ครอบคลุมทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เพื่อพัฒนาคุณภาพชีวิต สร้างโอกาสและอาชีพให้สนองต่อความต้องการของประชาชนในท้องถิ่น รวมไปถึงการเป็นจุดเชื่อมโยงด้านการค้า การลงทุน และองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดนระหว่างประเทศ ส่งเสริมให้เกิดการเติบโตทางเศรษฐกิจชุมชนและจังหวัดในภาพกว้างต่อไป

ด้านเศรษฐกิจ จะดำเนินการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตูให้เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้าน เชื่อมต่อการขนส่งสินค้าระบบรางและถนน ไปยังตลาดชายแดนภูตู ให้บริการตรวจปล่อยสินค้าเต็มระบบ ทั้งขาเข้าและขาออก จัดทำคลังสินค้า และศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า นอกจากนี้ ยังมีการส่งเสริมศักยภาพผลิตผลทางการเกษตรและสินค้าเกษตรแปรรูป ให้สามารถส่งออกไปขายยังต่างประเทศได้ รวมไปถึงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตร ที่พัก ร้านอาหาร และเส้นทางคมนาคม ให้สามารถรองรับอุตสาหกรรมท่องเที่ยวได้อย่างมีประสิทธิภาพ โครงการตามแผนพัฒนาเมืองชายแดนอำเภอบ้านโคกและจุดผ่านแดนถาวรภูตู ได้แก่

- 1) โครงการศึกษาและจัดทำเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุตรดิตถ์-หลวงพระบาง-สทว่าบิญ
- 2) โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ "เรือไม้ตะเคียนทองยักษ์" อำเภอบ้านโคก
- 3) โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านน้ำแพ
- 4) โครงการจัดทำและพัฒนาป้ายและแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอำเภอบ้านโคก
- 5) โครงการจัดทำผังเมืองชายแดนภูตู และการศึกษาสำรวจออกแบบด้านการค้าชายแดนภูตูรองรับ

ประชาคมอาเซียน

- 6) โครงการขยายช่องจราจรจากแยกป่าขนุน อ.เมือง (ทางหลวงหมายเลข 11) ไปยังจุดผ่านแดนถาวรภูตู อำเภอบ้านโคก ระยะทางประมาณ 165 กม. เป็น 4 ช่องจราจร
- 7) ก่อสร้างอาคารด่านศุลกากร ด่านตรวจคนเข้าเมือง และอาคารต่าง ๆ ณ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู
- 8) โครงการก่อสร้างด่านชายแดนภูตู ประกอบด้วย อาคารที่ทำการด่านพรมแดน อาคารตรวจปล่อยสินค้าขาเข้า (Import-ICD) อาคารบรรจุและตรวจปล่อยสินค้าขาออก (Export-ICD) อาคารคลังของกลาง อาคารปฏิบัติการตรวจสอบรถบรรทุกสินค้า/ตู้คอนเทนเนอร์ด้วยระบบ X-ray ลานสำหรับจอดรถบรรทุก/ตู้คอนเทนเนอร์ขาเข้าและขาออก ห้องปฏิบัติการ เครื่องชั่งน้ำหนักรถบรรทุก อาคารบ้านพักราชการ และลานจอดรถบรรทุกเพื่อปฏิบัติพิธีการ
- 9) โครงการขออนุมัติในหลักการขอใช้พื้นที่ป่าสงวน จำนวน 635 ไร่ เพื่อใช้พื้นที่ก่อสร้างด่านชายแดนถาวรช่องภูตู โดยขอให้กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมรับไปดำเนินการและเร่งรัดการขออนุมัติขอใช้พื้นที่
- 10) โครงการก่อสร้างสถานีขนส่งและเดินรถโดยสารระหว่างประเทศ อำเภอบ้านโคก
- 11) โครงการก่อสร้างตลาดชุมชนบ้านโคก
- 12) โครงการปรับปรุงตลาดการค้าตลาดชายแดนห้วยต่าง หมู่ที่ 7 ตำบลบ้านโคก
- 13) โครงการศึกษาและออกแบบวางผังพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์
- 14) โครงการส่งเสริมเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนภูตู โดยสำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์

ด้านสังคม การส่งเสริมให้ชุมชนมีส่วนร่วมเสนอแนวทางให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น พัฒนาให้เป็นเมืองน่าอยู่ มีวินัย มีศิลปวัฒนธรรมประเพณีที่ดีงามและอนุรักษ์สืบทอดจากรุ่นสู่รุ่น ให้เกิดความมั่นคงในการดำรงชีวิต รวมถึงการส่งเสริมพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตู ด้านการค้า การลงทุน การท่องเที่ยว และร่วมสานความสัมพันธ์ที่ดี ทั้งภายในท้องถิ่นและระหว่างประเทศ โดยจังหวัดอุตรดิตถ์มีโครงการส่งเสริมและพัฒนาที่สอดคล้องด้านสังคม ได้แก่

- 1) โครงการสำรวจและควบคุมบุคคลไร้สัญชาติในอำเภอบ้านโคก
- 2) โครงการเสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนและประชาชนในพื้นที่ชายแดน (People to people connectivity)
- 3) โครงการพัฒนาระบบบริการการแพทย์ฉุกเฉิน รองรับการท่องเที่ยวสู่ประชาคมเศรษฐกิจอาเซียนของจังหวัดอุตรดิตถ์
- 4) โครงการก่อสร้างสวนสาธารณะอำเภอบ้านโคก
- 5) โครงการสืบสานประเพณีก่อเจดีย์บุญกองข้าวใหญ่ เทศบาลอำเภอบ้านโคก

ด้านสิ่งแวดล้อม ให้ความสำคัญกับการพัฒนาและฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติ แหล่งน้ำ และพลังงานในชุมชน เน้นการดำเนินกิจกรรมที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมให้น้อยที่สุด โดยจังหวัดมีโครงการที่ส่งเสริมและสอดคล้องกับการอนุรักษ์สิ่งแวดล้อมของเมืองชายแดนอำเภอบ้านโคก ได้แก่

- 1) โครงการบริหารสิ่งแวดล้อมและการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ภูู่แห่งลั้ง องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น
- 2) โครงการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน เทศบาลตำบลบ้านโคก
- 3) โครงการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียชุมชน เขตเศรษฐกิจพิเศษจุดผ่านแดนถาวรภูู่ องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น
- 4) โครงการก่อสร้างเตาเผาขยะและคัดแยกขยะ อำเภอบ้านโคก
- 5) โครงการติดตั้งระบบไฟฟ้าพลังงานแสงอาทิตย์ตามถนนสาธารณะ
- 6) โครงการส่งเสริมให้เกษตรกรนำสารชีวภัณฑ์มาใช้ในการเกษตร
- 7) โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์วิจัยด้านสิ่งแวดล้อม

จะเห็นได้ว่า โครงการต่าง ๆ ดังกล่าวข้างต้นกำหนดขึ้น เพื่อให้เกิดการพัฒนาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน ทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมของเมืองชายแดนอำเภอบ้านโคกและจุดผ่านแดนถาวรภูู่ ทั้งนี้ โครงการต่าง ๆ จะสำเร็จได้ ต้องอาศัยความร่วมมือและการทำงานร่วมกันของทุกฝ่าย ทั้งภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ โดยดำเนินการอย่างบูรณาการและไปในทิศทางเดียวกัน เพื่อให้เกิดการพัฒนาที่มีประสิทธิภาพ

4.3 ผลการวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน และแนวทางในการพัฒนาอย่าง

ยั่งยืนและสอดคล้องตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11

จากการรวบรวมข้อมูลเพื่อทำการวิเคราะห์ศักยภาพของพื้นที่ด้านโลจิสติกส์เมืองชายแดนของอำเภอบ้านโคก ซึ่งครอบคลุมพื้นที่ 2 ตำบล ได้แก่ ตำบลม่วงเจ็ดต้น และตำบลบ้านโคก โดยตำบลม่วงเจ็ดต้นเป็นที่ตั้งของจุดผ่านแดนถาวรภูู่ อยู่ในความดูแลขององค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้นเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น และตำบลบ้านโคก ซึ่งมีพื้นที่เชื่อมต่อกัน เป็นศูนย์กลางการปกครองของอำเภอบ้านโคก ที่มีหน่วยงานต่าง ๆ ของภาครัฐตั้งอยู่ เช่น ที่ว่าการอำเภอ สำนักงานเกษตร โรงพยาบาล รวมถึงองค์การบริหารส่วนตำบลบ้านโคก ซึ่งเป็นหน่วยงานปกครองส่วนท้องถิ่น เป็นต้น ทั้งนี้ การรวบรวมข้อมูลองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน 4 องค์ประกอบ ได้แก่ 1) การค้าชายแดน (Border Trade) 2) การขนส่ง (Transportation) 3) โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities) และ 4) กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Laws and regulations) และโครงการในการพัฒนาพื้นที่ของแต่ละภาคส่วน เพื่อรวบรวมข้อมูลปฐมภูมิจากการลงพื้นที่เก็บข้อมูลของทั้งโครงการแผน แล้วนำผลที่ได้ผลการวิเคราะห์แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จากโครงการย่อยที่ 1

และ 2 เพื่อทำการวิเคราะห์เปรียบเทียบความสอดคล้องกับโครงการพัฒนาเมืองชายแดนบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูฏาน ตามแผนยุทธศาสตร์จังหวัดอุตรดิตถ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันหรือไม่ รวมไปถึงผลกระทบที่เกิดจากการพัฒนาทั้งด้านบวกและด้านลบต่อพื้นที่ เพื่อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนอำเภอบ้านโคกอย่างยั่งยืน ตามเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 การพัฒนาเมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน มีรายละเอียด ดังตาราง 9-12

4.3.1 การค้าชายแดน (Border Trade)

ลักษณะการค้าชายแดนอำเภอบ้านโคก ผ่านจุดผ่านแดนถาวรภูฏาน ซึ่งมีกิจกรรมการค้าชายและแลกเปลี่ยนสินค้าระหว่างไทย-ลาวในบริเวณดังกล่าว ตั้งแต่ที่ยังเป็นจุดผ่อนปรนช่องภูฏาน มีพื้นที่ค้าขายอยู่บริเวณหน้าด่านฝั่งไทย โดยจะเปิดตลาดการค้าชายแดนทุกวันศุกร์และเสาร์ เป็นลักษณะการค้าท้องถิ่นระหว่างประชาชนในอำเภอบ้านโคกและเมืองไซยะบูลี สปป.ลาว โดยสามารถใช้พาหนะส่วนบุคคลเดินทางมาได้สะดวก เนื่องจากไม่มีกฎระเบียบการผ่านเข้า - ออกที่ซับซ้อน รวมถึงไม่มีการจัดเก็บภาษีตามพิธีการศุลกากรที่เป็นระบบ ทำให้การค้าบริเวณดังกล่าวเป็นไปอย่างคึกคัก ผู้ประกอบการส่วนใหญ่เป็นคนในพื้นที่อำเภอบ้านโคก และบางส่วนมาจากอำเภอเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์ สินค้าที่มีจำหน่ายและได้รับความนิยม ได้แก่ สินค้าอุปโภคบริโภค อาหารสด เช่น เนื้อหมู เนื้อไก่ อาหารทะเล อาหารแปรรูป อาหารแห้ง และเครื่องนุ่งห่ม เป็นต้น

หลังจากจุดผ่อนปรนช่องภูฏาน ได้รับการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรภูฏาน สังกัดด่านศุลกากรทุ่งช้าง จังหวัดน่าน เมื่อวันที่ 19 พฤษภาคม พ.ศ. 2556 มีระบบการเข้า - ออกของคนและสินค้าที่เป็นไปตามมาตรฐาน (Customs Immigration Quarantine : CIQ) ทำให้มีผู้ประกอบการรายใหญ่ เลือกใช้เส้นทางนี้ในการนำเข้าและส่งออกสินค้า โดยเฉพาะอย่างยิ่ง จุดผ่านแดนถาวรภูฏาน เป็นด่านชายแดนที่มีระยะทางใกล้กับเขื่อนไซยะบูลี จึงเป็นเส้นทางส่งออกสินค้าวัสดุก่อสร้างที่สำคัญ เช่น ปูนซีเมนต์ และถั่วลอจ รวมถึงสินค้าอื่น ๆ ที่ส่งออกเพื่อกระจายเข้าสู่พื้นที่ต่าง ๆ ใน สปป.ลาว โดยเฉพาะที่แขวงไซยะบูลีและแขวงหลวงพระบาง ได้แก่ น้ำมันปิโตรเลียม ซึ่งมีมูลค่าการส่งออกสูงสุดในปี พ.ศ.2560 มูลค่า 254,795,531 บาท สินค้าที่เกี่ยวข้องกับเกษตรกรรม เช่น รถแทรกเตอร์ และอาหารสัตว์ สินค้าบริโภค เช่น นมถั่วเหลือง ไข่ไก่ น้ำผลไม้ มะม่วง และขนม มีมูลค่าการส่งออกปี พ.ศ. 2560 ของสินค้าสิบอันดับแรก รวมมูลค่า 464,303,484.60 บาท ดังรายละเอียดในตาราง 7 อย่างไรก็ตาม จะเห็นว่า สินค้าส่งออกส่วนใหญ่เป็นสินค้าที่มีแหล่งกำเนิดจากถิ่นอื่น ไม่ใช่สินค้าภายในท้องถิ่นหรือในจังหวัดอุตรดิตถ์

ตาราง 7 สถิติมูลค่าสินค้าส่งออก จุดผ่านแดนถาวรภูฏาน จังหวัดอุตรดิตถ์ ปีงบประมาณ 2559

ลำดับ	รายการสินค้า	มูลค่า (บาท)
1	น้ำมันปิโตรเลียม	254,795,531.68
2	ปูนซีเมนต์	125,934,915.53
3	รถแทรกเตอร์	33,032,693.99
4	ถั่วลอจ	18,015,390.40

ลำดับ	รายการสินค้า	มูลค่า (บาท)
5	อาหารสัตว์	15,669,268.00
6	นมถั่วเหลือง	4,963,120.00
7	ไข่ไก่	4,000,000.00
8	น้ำผลไม้	3,234,565.00
9	มะม่วง	2,768,000.00
10	ขนม	1,890,000.00
มูลค่ารวม (บาท)		464,303,484.60

ที่มา: ด้านศุลกากรทุ่งช้าง กรมศุลกากร (2560)

สินค้าที่ประเทศไทยนำเข้าจาก สปป.ลาว โดยส่วนใหญ่ เป็นสินค้าผลผลิตทางการเกษตร ได้แก่ ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์ ซึ่งในปี พ.ศ. 2559 เป็นสินค้าที่มีมูลค่าการนำเข้าสูงสุด มูลค่า 33,426,302.91 บาท ถั่วลิสงมีเปลือก เมล็ดกาแฟดิบ และมันสำปะหลัง เป็นต้น รวมถึงสินค้าอื่น ๆ ได้แก่ ไม้สักท่อนลาว เศษกระดาก ชั่งข้าวโพด ผลิตภัณฑ์แปรรูป เช่น ตะเกียบไม้ไผ่ ไม้เสียบทำจากไม้ไผ่ และผ้าฝ้ายทอ โดยมีมูลค่าการนำเข้าของสินค้าสิบอันดับแรกในปี พ.ศ. 2559 คิดเป็นมูลค่า 40,631,335.52 บาท รายละเอียด ดังแสดงในตาราง 8 เมื่อเปรียบเทียบระหว่างมูลค่าการนำเข้าและส่งออกสินค้าจุดผ่านแดนถาวรภูตู พบว่า ประเทศไทยได้ดุลการค้ามากกว่า สปป.ลาว ถึง 423,672,148 บาท

ตาราง 8 สถิติมูลค่าสินค้านำเข้า จุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุดรดิตถ์ ปีงบประมาณ 2559

ลำดับ	รายการสินค้า	มูลค่า (บาท)
1	ข้าวโพดเลี้ยงสัตว์	33,426,302.91
2	ถั่วลิสงมีเปลือก	3,272,125.64
3	เมล็ดกาแฟดิบ	1,335,144.59
4	ไม้สักท่อนลาว	846,319.32
5	มันสำปะหลัง	765,852.11
6	เศษกระดาก	395,200.00
7	ตะเกียบไม้ไผ่	188,863.84
8	ชั่งข้าวโพด	119,909.30
9	ไม้เสียบทำจากไม้ไผ่	135,117.81
10	ผ้าทอด้วยฝ้าย	146,500.00
มูลค่ารวม (บาท)		40,631,335.52

(ที่มา: ด้านศุลกากรทุ่งช้าง กรมศุลกากร, 2560)

อย่างไรก็ตาม ภายหลังจากที่จุดผ่านแดนช่องภูคู้ยกระดับเป็นด่านชายแดนสากล มีระบบพิธีการศุลกากรนำเข้า-ส่งออกสินค้าที่เป็นมาตรฐาน ส่งผลให้ตลาดการค้าชายแดนท้องถิ่นซบเซาลงอย่างมาก เนื่องจากการเดินทางเข้ามาเพื่อเลือกซื้อสินค้าของประชาชนจาก สปป.ลาว ไม่สะดวก เนื่องจากกฎระเบียบข้อบังคับของด่านชายแดนทั้งสองประเทศ และการเสียภาษีนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาว ที่สูง ทำให้ลูกค้าจาก สปป.ลาว เปลี่ยนไปจับจ่ายเลือกซื้อสินค้าจากจุดผ่อนปรนช่องอื่น เช่น จุดผ่อนปรนช่องมหาราช เป็นต้น

จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง พบว่า ภาครัฐมีแผนและโครงการพัฒนาด้านการค้าชายแดน และคณะผู้วิจัยได้เสนอแนวทางการพัฒนาด้านการค้าชายแดนตามหลักการพัฒนาอย่างยั่งยืน เพื่อรองรับการเจริญเติบโตในอนาคต นอกจากนี้ ยังได้ทำการระบุถึงความสอดคล้องของโครงการต่าง ๆ ตามเป้าประสงค์ของเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 การพัฒนาเมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน ดังตาราง 9

ตาราง 9 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านการค้าชายแดน

ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของ องค์ประกอบโลจิสติกส์ในปัจจุบัน ด้านการค้าชายแดน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตามแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูู่ จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11
การค้าชายแดน (Border Trade) ■ อุปสงค์ (Demand) - ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคของไทยที่ได้รับความนิยม - วัสดุก่อสร้าง - น้ำมันปิโตรเลียมเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุดประมาณ 541.02 ล้านบาทต่อปี (ข้อมูลปี 2560) ■ อุปทาน (Supply) - ปริมาณรถขนส่งสินค้าผ่านเข้าและออกด่านต่อวันค่อนข้างน้อย - สินค้าส่งออกหลัก คือ ประเภทสินค้าเกษตรและสินค้าอุปโภคบริโภค - ผลไม้ในพื้นที่ตามฤดูกาล	- สร้างแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ให้มากขึ้น เนื่องจากในพื้นที่มีศักยภาพในด้านการท่องเที่ยวทั้งสภาพภูมิทัศน์ที่สวยงาม ประเพณีวัฒนธรรมที่น่าสนใจ อาจจะมีการสร้างจุดแลนด์มาร์คที่เป็นจุดขายและจุดเด่นไว้เป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยว	- โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ "เรือไม้ตะเคียนทองยักษ์" อำเภอบ้านโคก - โครงการบริหารสิ่งแวดล้อม และการท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ ทุ่งแล้ง องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น - โครงการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ บ้านน้ำแพ - โครงการสืบสานประเพณีก่อเจดีย์บุญกองข้าวใหญ่เทศบาลอำเภอบ้านโคก	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - ภาครัฐมีงบประมาณที่จัดสรรไว้เพื่อให้ภาคเอกชนและประชาชน มีส่วนร่วมในการดำเนินโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับ การสืบทอด อนุรักษ์วิถี วัฒนธรรมชุมชน <u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - การส่งเสริมสถานที่มรดกทาง วัฒนธรรมให้กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว อาจส่งผลให้สถานที่เสื่อมโทรมและถูกทำลาย	- มีมาตรการการป้องกันผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อแหล่งท่องเที่ยวมรดกทาง วัฒนธรรม และทางธรรมชาติ - ควรจัดทำโครงการส่งเสริมการท่องเที่ยวอย่างมีส่วนร่วมและต่อเนื่อง จากการลงพื้นที่ สัมภาษณ์ พบว่า ภาครัฐมีการส่งเสริมเรื่องการท่องเที่ยว และได้รับความสนใจจากภาคประชาชน	4. เสริมความพยายามที่จะปกป้อง และคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรม และทางธรรมชาติของโลก
	- เชื่อมโยงอุตสาหกรรม การท่องเที่ยว ระหว่างอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์และเมืองไชยะบูลี สปป. ลาว ทั้งสถานที่ท่องเที่ยว และกิจกรรมการท่องเที่ยว - ส่งเสริมการค้าการลงทุน ธุรกิจฝีมือแรงงาน และการแปรรูปผลิตภัณฑ์เกษตรในพื้นที่	- โครงการศึกษาและจัดทำเส้นทางเชื่อมโยงการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ อุตรดิตถ์-หลวงพระบาง-สทว้าปัญญ - โครงการจัดทำและพัฒนาป้าย และแนะนำแหล่งท่องเที่ยว อำเภอบ้านโคก - โครงการส่งเสริมเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดนภูู่ โดย	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - มีโอกาสในการผลิตสินค้าเพื่อ จัดจำหน่าย และขยายธุรกิจของตนเอง จากการเติบโตของเศรษฐกิจการค้าเมืองชายแดน - เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและ บริการระหว่างประชากรทั้งสองประเทศ <u>ผลกระทบเชิงลบ</u>	- ส่งเสริมศักยภาพผู้ประกอบการในพื้นที่ และให้สิทธิพิเศษด้านการค้า บริเวณพื้นที่การค้าชายแดนจุดผ่านแดนถาวรภูู่ - พัฒนาคุณภาพสินค้าชุมชน ส่งเสริมให้มีการใช้วัตถุดิบในท้องถิ่นในการผลิตและแปรรูป	a. สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวก ระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติ และระดับภูมิภาค

ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของ องค์ประกอบโลจิสติกส์ในปัจจุบัน ด้านการค้าชายแดน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตามแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11
- ผลิตภัณฑ์ของชุมชน เช่น ผ้า ทอมัดหมี่ ไช้เค็มกะทิ สมุนไพร ผ้าขาวม้าบ้านโคก ใน และไม้กวาด เป็นต้น - สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ตลาดการค้าชายแดนภูตู ตลาดการค้าชายแดน จุด ค้าขายประเพณีช่องมหาราช ภูทุ้งแล้ง จุดชมวิวสอง แผ่นดินภูแลลาว	อำเภอบ้านโคก รวมถึงการจัด โครงการส่งเสริมให้มีการ พบปะหารือกัน ระหว่าง ผู้ประกอบการชาวไทยและ เกษตรกรชาวลาว - ทำความร่วมมือหรือเสนอ กฎหมายให้มีการจัดเก็บอัตรา ค่าธรรมเนียมหรือภาษีที่เป็น มาตรฐาน สำหรับพิธีการ ศุลกากรของทั้งสองประเทศ	สำนักงานพาณิชย์จังหวัด อุตรดิตถ์ - โครงการเสริมสร้าง ความสัมพันธ์ระหว่าง ประชาชนและประชาชนใน พื้นที่ชายแดน (People to people connectivity) - โครงการพัฒนาระบบบริการ การแพทย์ฉุกเฉิน รองรับบริการ ท่องเที่ยวสู่ประชาคมเศรษฐกิจ อาเซียนของจังหวัดอุตรดิตถ์	- การยกระดับจากจุดผ่อนปรน ภูตู เป็นจุดผ่านแดนถาวรภูตู ส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลง ของวิถีการค้าขายบริเวณ ชายแดน เนื่องจากมีข้อจำกัด ของกฎหมายการค้าของทั้ง สองประเทศ รวมถึงกำแพง ภาษีที่สูงและไม่มีมาตรฐาน ชัดเจน ทำให้เศรษฐกิจการค้า ชายแดนท้องถิ่นลดลง - ประชาชนในท้องถิ่น ไม่มีส่วน ร่วมกับกิจกรรมการค้าและโลจิสติกส์ขนาดใหญ่ที่จะเกิดขึ้น - อัตราการแข่งขันสูง ผู้ประกอบการในท้องถิ่นอาจสู้ ราคาและความหลากหลาย ของสินค้า จากผู้ประกอบการ ต่างถิ่นที่เข้ามาทำธุรกิจใน พื้นที่ไม่ได้	รวมถึงการใช้บรรทัดฐานที่เป็น มิตรต่อสิ่งแวดล้อม - ส่งเสริมผู้ประกอบการท้องถิ่น ดำเนินธุรกิจโดยใช้ อิเล็กทรอนิกส์ (E- Commerce) เพื่อเป็นช่อง ทางเลือกในการซื้อ-ขายสินค้า ได้สะดวกและรวดเร็วมาก ยิ่งขึ้น - ส่งเสริมให้องค์กรธุรกิจมี กิจการเพื่อสังคม หรือ Social Enterprise (SE) ที่มี จุดมุ่งหมายหลักในการแก้ไข ปัญหาสังคมและสิ่งแวดล้อม - จัดทำโครงการเรียนรู้เกี่ยวกับ การบริหารจัดการด้านโลจิสติกส์สำหรับธุรกิจ SME เพื่อให้เกิดการเพิ่มคุณค่าของ สินค้า/บริการ ลดต้นทุน ลด เวลา และมีระบบการจัดการที่มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	

4.3.2 การขนส่ง (Transportation)

จุดผ่านแดนถาวรภูตู เป็นประตูชายแดนระหว่างประเทศไทยกับ สปป.ลาว ตั้งอยู่บน ระเบียงเศรษฐกิจหลวงพระบาง-อินโดจีน-เมะล่าย (Luangprabang -Indochina-Mawlamyine Economic Corridor : LIMEC) ฝั่งทิศตะวันออกสามารถเชื่อมต่อไปยังแขวงไชยะบูลี แขวงหลวงพระบาง และ นครหลวงเวียงจันทน์ โดยใช้สะพานข้ามแม่น้ำโขงที่เมืองปากลาย สปป.ลาว ด้านทิศตะวันตก เชื่อมต่อไป ประเทศเมียนมา ที่ด่านพรมแดนแม่สอด ไปยังเมืองเมียวดี เมืองพะอาน และเมืองเมะล่าย ปัจจุบันมีพาหนะ ผ่านเข้า-ออก บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตูมากขึ้นอย่างต่อเนื่อง โดยในปี พ.ศ. 2559 – 2560 มีพาหนะเข้า จำนวน 12,924 คัน และ 11,800 คัน ตามลำดับ พาหนะขาออก จำนวน 13,264 คัน และ 11,822 คัน ตามลำดับ (สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์, 2561)

การเดินทางด้วยระบบขนส่งสาธารณะ มีรถโดยสารประจำทาง (พัดลม) และรถโดยสารขนาดเล็ก (รถสองแถว) ให้บริการบนเส้นทางอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ – อำเภอบ้านโคก มีเวลาไม่แน่นอน จำนวนเที่ยววิ่งต่อวันไม่สม่ำเสมอ ใช้ระยะเวลาในการเดินทางนาน เนื่องจากต้องจอดแวะรับผู้โดยสารระหว่าง เส้นทาง มีผู้ใช้บริการน้อย ไม่สะดวกสบาย และไม่มีระบบขนส่งสาธารณะเชื่อมต่อไปยัง สปป.ลาว

การเดินทางด้วยพาหนะส่วนบุคคล ข้องจราจรโดยทั่วไป เป็นถนน 2 ข้องจราจร เริ่มต้นจากอำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ จากเส้นทางหลวงสายหลักหมายเลข 11 แบ่งออกเป็น 2 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ 1 จากทางหลวงหมายเลข 1045 จุดทางแยกวงสี่สูบไปทาง อำเภอน้ำปาด ผ่านเขื่อนสิริกิติ์ อำเภอน้ำปาด อำเภอปากท่า อำเภอบ้านโคก ระยะทางประมาณ 150 กิโลเมตร ลักษณะเป็นทางลาดยาง 2 ข้องทาง ส่วนใหญ่เป็นทางโค้งขึ้นไปตามภูเขา ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง และเส้นทางที่ 2 เริ่มต้นจาก ทางหลวงหมายเลข 1047 จากทางแยกป่าขนุน ผ่านอำเภอทองแสนขัน มาบรรจบที่อำเภอน้ำปาด สู่อำเภอบ้านโคก มีระยะทางรวม 165 กิโลเมตร ลักษณะเป็นทางลาดยาง 2 ข้องทาง เป็นทางราบและทางโค้งขึ้นไป ตามภูเขา ใช้เวลาเดินทางประมาณ 3 ชั่วโมง ถึงจุดผ่านแดนถาวรภูตู

การขนส่งสินค้าจากจุดผ่านแดนภูตูไปยัง แขวงหลวงพระบางและแขวงไชยะบูลี สปป.ลาว สามารถข้ามไปถึงจุดผ่านแดนภูตู สปป.ลาว ซึ่งมีระยะทางห่างจากด่านไทย 2 กิโลเมตร เส้นมีสภาพ ทางชำรุด ไม่มีการซ่อมแซม รถยนต์ขนาดเล็กต้องระมัดระวังในการใช้เส้นทาง เดินทางต่อไปยังเมืองปากลาย ระยะทาง 38 กิโลเมตร ถนนลาดยาง 2 ข้องจราจร เป็นทางโค้งลาดชัน ใช้เวลาในการเดินทางประมาณ 40 นาที บริเวณจุดนี้สามารถข้ามสะพานแม่น้ำโขงไปยังนครหลวงเวียงจันทน์ได้ ระยะทางประมาณ 200 กิโลเมตร จากเมืองปากลาย ถึงแขวงไชยะบูลี ระยะทาง 150 กิโลเมตร เป็นถนนลาดยาง 2 ข้องจราจร สภาพผิวจราจรมี ชำรุดเป็นบางจุด และมีความลาดชันในบางช่วง ตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขา ใช้เวลาในการเดินทาง ประมาณ 3 ชั่วโมง โดยเส้นทางดังกล่าวเชื่อมต่อไปถึงเมืองหลวงพระบาง ในระยะทางอีก 110 กิโลเมตร ใช้ เวลาในการเดินทางประมาณ 2 ชั่วโมง และการขนส่งสินค้าไปยังประเทศเมียนมา สามารถเชื่อมต่อทางหลวง หมายเลข 11 จากอำเภอเมืองอุตรดิตถ์ ไปยังจังหวัดพิษณุโลก เป็นถนนลาดยาง 4 ข้องจราจร ระยะทาง ประมาณ 100 กิโลเมตร แล้วเลี้ยวขวาเข้าสู่เส้นทางหลวงหมายเลข 12 มุ่งหน้าสู่ด่านพรมแดนแม่สอด จังหวัด

ตาก ลักษณะเส้นทางเป็นถนนลาดยาง 4 ช่องจราจร ระยะทางประมาณ 235 กิโลเมตร นอกจากนี้ ยังสามารถเชื่อมต่อกับระบบขนส่งทางรางได้ที่สถานีรถไฟศิลาอาสน์ อำเภอเมือง จังหวัดอุตรดิตถ์ ซึ่งบริเวณสถานีรถไฟดังกล่าวสามารถพัฒนาให้เป็นศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า เพื่อเชื่อมต่อการขนส่งหลายรูปแบบจากการขนส่งทางถนนสู่การขนส่งทางรางได้

จากการวิเคราะห์ด้านการขนส่ง ของอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปัจจุบันถือว่าความพร้อมในด้านนี้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทางภาครัฐมีแผนและโครงการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในพื้นที่ และทางผู้วิจัยได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาด้านการขนส่ง เพื่อรองรับการเจริญเติบโตในอนาคต ดังตาราง 10

ตาราง 10 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านการขนส่ง

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูมู่ จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตามแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูมู่ จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
การขนส่ง (Transportation) ■ การเดินทางส่วนบุคคล - สามารถเดินทางด้วยพาหนะส่วนบุคคลได้สะดวก - จากเมืองอุตรดิตถ์สามารถเดินทางได้ 3 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ 1 ผ่านอำเภอท่าปลา อีก 2 เส้นทางผ่านอำเภอทองแสนขัน น้ำปาด และปากท่า ระยะทางเฉลี่ยประมาณ 160 กิโลเมตร - เส้นทางระหว่างจุดผ่านแดนถาวรภูมู่ ฝั่งประเทศไทยไปถึงฝั่งลาว มีความเสียหายจำนวนมาก พบหลุมบ่อ และสภาพของผิวทางที่ชำรุด ไหล่ทางที่พังเสียหาย เส้นทางที่ลาดชันก่อให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ■ การขนส่งสินค้า	- ควรมีการพัฒนาจากถนนขนาด 2 ช่องจราจร ให้เป็นถนนขนาด 4 ช่องจราจร เข้าสู่จุดผ่านแดนถาวรภูมู่ - เชื่อมต่อเส้นทางรถไฟจากสถานีศิลาอาสน์ ไปยังจุดผ่านแดนถาวรภูมู่ - พัฒนาระบบขนส่งหลายรูปแบบ (Multimodal) ให้มีประสิทธิภาพ โดยเฉพาะอย่างยิ่งระบบขนส่งทางราง เพื่อเชื่อมต่อกับประเทศ สปป.ลาว ให้สอดคล้องกับโครงการก่อสร้างรถไฟ-ลาวจีนที่กำลังดำเนินการอยู่ในปัจจุบัน - ทำถนนเลียบเมือง สำหรับรถบรรทุกสินค้า เพื่อลดผลกระทบต่อชุมชน	- โครงการขยายช่องจราจรจากแยก ป่าขนุน อ.เมือง (ทางหลวงหมายเลข 11) ไปยังจุดผ่านแดนถาวรภูมู่ อำเภอบ้านโคก ระยะทางประมาณ 165 กม. เป็น 4 ช่องจราจร - โครงการก่อสร้างสถานีขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศ อำเภอบ้านโคก งบประมาณ 25,572,548 บาท	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - สามารถรองรับความต้องการใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะของคนในพื้นที่ได้ดียิ่งขึ้น - เชื่อมต่อการเดินทางระหว่างประเทศได้สะดวก <u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - มีปริมาณรถบนท้องถนนเพิ่มมากขึ้น มีความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และเพิ่มมลภาวะสู่ชุมชน	- การพัฒนาและขยายเส้นทางจราจร ควรมีเส้นทางเลี้ยวเขตพื้นที่ชุมชนหรือเมืองสำหรับรถบรรทุกขนาดใหญ่ เพื่อลดการเกิดอุบัติเหตุและสภาพจราจรในชุมชน - มีข้อบังคับและกฎระเบียบการขับขี่ให้ได้มาตรฐานความปลอดภัยตามหลักสากล - จัดฝึกอบรมแก่ผู้ขับขี่หรือบุคลากรด้านการขนส่ง ต้องมีความรู้ ความเข้าใจข้อบังคับและวินัยจราจร มีจิตสำนึกด้านความปลอดภัย และทักษะด้านการขนส่ง - ส่งเสริมการใช้พลังงานทางเลือกและพลังงานสะอาดที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม - จัดทำช่องจราจรสำหรับจักรยานที่ปลอดภัย - จัดรูปแบบเส้นทางระบบขนส่งสาธารณะระหว่างเมืองและ	2. จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ปลอดภัย ในราคาที่สมเหตุสมผล สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุดรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตามแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุดรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุดรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
- รองรับการขนส่งด้วยรถบรรทุกขนาดเล็ก รถบรรทุกสิบล้อ รถพ่วง และรถเทรเลอร์ - รถบรรทุกสินค้าไทยสามารถข้ามไปใช้เส้นทางใน สปป.ลาวได้ - มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเชื่อมต่อการขนส่งทางรางด้วยตู้คอนเทนเนอร์ สถานีรถไฟฟาลาอาสน์ไปท่าเรือคลองเตยและท่าเรือแหลมฉบัง - ไปรษณีย์บ้านโคก ■ การขนส่งมวลชน - มีรถโดยสาร (พัดลม) อุดรดิตถ์ – บ้านโคก มีเวลาไม่แน่นอน จำนวนเที่ยววิ่งต่อวันไม่สม่ำเสมอ ระยะเวลาเดินทางนาน และมีผู้ใช้บริการน้อย - ไม่มีรถโดยสารระหว่างประเทศ				ภูมิภาคให้สะดวก สามารถเชื่อมต่อกับระบบขนส่งหลายรูปแบบ - นโยบายและกรอบความร่วมมือสำหรับการใช้ยานพาหนะระหว่างประเทศ	

4.3.3 โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities)

โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ได้ทำงานวิเคราะห์ข้อมูลในด้านต่าง ๆ ได้แก่ พื้นที่การค้าชายแดน สาธารณูปโภค สาธารณสุข และระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม เป็นต้น ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้

ด้านโครงสร้างพื้นฐานของอำเภอบ้านโคก ในส่วนของพื้นที่การค้าชายแดน มีอาคารจำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่เปิดโล่งมีหลังคา รองรับร้านค้าได้ 50 ร้าน อาคารขนาดเล็กแบ่งเป็นห้องมีประตูปิดถาวร จำนวน 30 ห้อง และมีอาคารศูนย์การกระจายสินค้า คัดแยก ตัดสลากบรรจุภัณฑ์ ในคลังสินค้า ซึ่งไม่เปิดให้ใช้การ มีสิ่งอำนวยความสะดวก ห้องน้ำสาธารณะแยกชาย/หญิง จำนวน 8 ห้อง และมีสำนักงานที่ทำการจุดผ่านแดนถาวรภูู่ (เปิดทำการ 06.00-20.00 น. ของทุกวัน) ด้านศุลกากร และด่านกักกันสัตว์ เป็นต้น รวมถึงสิ่งอำนวยความสะดวกการค้าชายแดน มีการเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์การตรวจปล่อยสินค้า หรือ E-Tracking ไม่มีอาคารสำนักงานถาวรสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการตรวจปล่อยสินค้า ไม่มีเครื่อง X-ray มีเครื่องชั่งน้ำหนักบรรทุกทุก แต่ไม่สามารถใช้การได้ เนื่องจากติดปัญหาเรื่องข้อระเบียบการใช้พื้นที่

ด้านสาธารณูปโภคปัจจุบันมีปัญหาไฟฟ้าดับบ่อยครั้งในช่วงที่ฝนตกหนัก และปัญหาด้านระบบไฟฟ้ายังไม่เสถียร ระบบน้ำประปาหรือน้ำบาดาล มีแหล่งน้ำธรรมชาติหลายแห่งที่เป็นแหล่งน้ำเพื่อการอุปโภค บริโภค ของคนในพื้นที่ มีระบบผลิตน้ำประปาจำนวน 2 ระบบ คือ ระบบประปาหมู่บ้าน และระบบประปาภูเขา ปัจจุบันปริมาณการผลิตน้ำประปาถือว่าไม่เพียงพอต่อการใช้น้ำของประชากรในพื้นที่ สัญญาณเครือข่ายโทรศัพท์ให้บริการครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ และในบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ใช้ได้เป็นบางเครือข่ายเท่านั้น

ด้านสาธารณสุข มีโรงพยาบาลอำเภอบ้านโคก สาธารณสุขอำเภอบ้านโคก ในปัจจุบันโรงพยาบาลบ้านโคกประสบปัญหาค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยจาก สปป.ลาว และผู้ป่วยที่ไม่ได้รับสิทธิโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง) ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์จึงมีแนวคิดเรื่อง การจัดทำโครงการกองทุนสุขภาพชาวต่างชาติ เพื่อรองรับและช่วยเหลือผู้ป่วยจากประเทศเพื่อนบ้านที่มีปัญหาเรื่องค่าใช้จ่าย

ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม ในอำเภอบ้านโคกไม่มีระบบการจัดการขยะ ไม่มีกาศัดแยกขยะ และระบบการจัดการของเสีย รวมถึงไม่มีพื้นที่สำหรับสร้างหลุมฝังกลบขยะที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐาน ซึ่งอนาคตปริมาณขยะที่มีมากขึ้นจะส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมของชุมชน หากมีการจัดสรรพื้นที่สำหรับสร้างหลุมขยะที่ชัดเจนจะสามารถแก้ไขปัญหาขยะที่จะเกิดขึ้นในอนาคตได้

จากการวิเคราะห์โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคของอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ ในปัจจุบันถือว่าความพร้อมในด้านนี้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบัน จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทางภาครัฐมีแผนและโครงการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในพื้นที่ และทางผู้วิจัยได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคเพื่อรองรับการเจริญเติบโตในอนาคต ดังตาราง 11

ตาราง 11 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค

องค์ประกอบโลจิสติกส์ ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตาม แผนยุทธศาสตร์จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
โครงสร้างพื้นฐานและ สาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities) - พื้นที่การค้า ชายแดน - อาคารศูนย์การค้า การค้า แยก ติดสลาบบรรจุ ภัณฑ์ ในคลังสินค้า แต่ไม่เปิดให้ใช้การ - อาคารจำหน่ายสินค้า ขนาดใหญ่เปิดโล่งมี หลัง รองรับร้านค้าได้ 50 ร้าน - อาคารขนาดเล็ก แบ่งเป็นห้องมีประตู ปิดถาวร จำนวน 30 ห้อง	- มีระบบส่งไฟฟ้าเข้าถึงพื้นที่อย่าง ทั่วถึง สามารถสนองความ ต้องการในพื้นที่ได้อย่างพอเพียง และไม่ควรมีไม่มีปัญหาเรื่อง ไฟฟ้าตกหรือไฟดับ - ปรับปรุงระบบสื่อสารไร้สาย (EDGE/3G/4G) รวมทั้งมีการ ให้บริการอินเทอร์เน็ต ADSL ที่ สามารถครอบคลุมทั่วพื้นที่ โดยเฉพาะบริเวณเมืองการค้า ชายแดนภูตู	- โครงการศึกษาและออกแบบวาง ผังพื้นที่เฉพาะชุมชนชายแดนภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์ - โครงการสำรวจและควบคุมบุคคล ไร้สัญชาติ ในอำเภอบ้านโคก - โครงการติดตั้งระบบไฟฟ้า พลังงานแสงอาทิตย์ตามถนน สาธารณะ	ผลกระทบเชิงบวก - การส่งจ่ายกระแสไฟฟ้า ภายในพื้นที่เป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ - มีระบบสื่อสารไร้สาย ให้บริการครอบคลุมทั้งพื้นที่ ผลกระทบเชิงลบ - ที่ดินมีราคาสูงขึ้น - มีประชากรแฝงในพื้นที่ เพิ่มขึ้น เกิดความต้องการใช้ ทรัพยากรมากขึ้น และอาจ เสี่ยงต่อปัญหาสังคม หรือ อาชญากรรม เป็นต้น	สำรวจและเก็บข้อมูลความ ต้องการการใช้ไฟฟ้าและน้ำประปา ในพื้นที่ เพื่อการบริหารจัดการที่ ยั่งยืน	1. สร้างหลักประกันว่าจะมีการ เข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการ พื้นฐานที่พอเพียงปลอดภัย และ ในราคาที่สามารถจ่ายได้ และ ยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573
	ขออนุมัติใช้พื้นที่ในเขตป่าไม้ เพื่อพัฒนาด้านโครงสร้างพื้น ฐานรองรับกิจกรรมโลจิสติกส์ เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่าน แดนถาวรภูตู จำนวน 1,800 ไร่	โครงการขออนุมัติในหลักการขอใช้ พื้นที่ป่าสงวนจำนวน 635 ไร่ เพื่อ ใช้พื้นที่ก่อสร้างด้านชายแดนถาวร ช่องภูตู โดยขอให้กระทรวง ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รับไปดำเนินการ และเร่งรัดการขอ อนุมัติขอใช้พื้นที่	ผลกระทบเชิงบวก - ทำให้การขนส่งสินค้า สะดวก และเป็นไปอย่างมี ประสิทธิภาพ - สามารถดำเนินการพิธีการ ศุลกากรได้สะดวก เกิดบริการ ณ จุดเดียว โดยไม่ต้องติดต่อ	จัดทำรายงานวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) เพื่อ คาดการณ์ผลกระทบทั้งในทางบวก และทางลบ จากการพัฒนาในแต่ ละโครงการ เพื่อกำหนดมาตรการ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบ	3. ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีด ความสามารถให้ครอบคลุมและ ยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการ บริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของ มนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการ และยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี 2573

องค์ประกอบโลจิสติกส์ ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตาม แผนยุทธศาสตร์จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
- ห้องน้ำสาธารณะแยกชาย/หญิง จำนวน 8 ห้อง - ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ - อยู่ในขั้นตอนการขอใช้พื้นที่ 735 ไร่ จากกรมป่าไม้ ▪ สิ่งอำนวยความสะดวกการค้าชายแดน - การเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์การตรวจสอบปล่อยสินค้า หรือ E – Tracking - ไม่มีอาคารสำนักงานถาวรสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการตรวจปล่อยสินค้า - ไม่มีเครื่อง X-ray - มีเครื่องชั่งน้ำหนักครบทุก แต่ไม่	- จัดตั้งศูนย์เปลี่ยนถ่ายและกระจายสินค้า บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู - จัดตั้งด่านศุลกากร บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู	- โครงการออกแบบตลาดการค้าชายแดนภูตู งบประมาณ 200,532,677 บาท - โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า งบประมาณ 220,000,000 บาท - โครงการสร้างชุมประตู และปรับปรุงทัศนียภาพ ทล.117 เชื่อมโยงจุดผ่านแดนถาวรภูตู งบประมาณ 45,720,000 บาท - โครงการจัดทำผังเมืองชายแดนภูตู และการศึกษาสำรวจออกแบบด่านการค้าชายแดนภูตูรองรับประชาคมอาเซียน - ก่อสร้างอาคารด่านศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง และอาคารต่างๆ ณ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู - โครงการก่อสร้างเพื่อกิจกรรมตรวจปล่อยสินค้า ประกอบด้วย อาคารที่ทำการด่านพรมแดน อาคารตรวจปล่อยสินค้าขาเข้า (Import-ICD) อาคารบรรจุและตรวจปล่อยสินค้าขาออก (Export-ICD) อาคารคลังของกลาง อาคารปฏิบัติการ	ประสานงานกับด่านศุลกากรทุ่งช้าง สำหรับสินค้าบางกรณี - เกิดการจ้างงาน <u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - พื้นที่ป่าไม้ลดลง - พื้นที่ทำกินของคนในท้องถิ่นถูกเวนคืน ส่งผลต่อวิถีชีวิตการทำมาหากินของคนในชุมชน	สิ่งแวดล้อมและใช้ในการประกอบการตัดสินใจพัฒนาโครงการ - ควรศึกษาความจำเป็นในการใช้พื้นที่ป่าไม้บริเวณด้านอย่างเหมาะสม และสอดคล้องกับวิถีชุมชน - ควรดำเนินโครงการพัฒนาปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานบริเวณที่มีอยู่เดิมอย่างคุ้มค่า เพื่อให้ทราบถึงสิ่งที่ต้องดำเนินการเพิ่มเติมได้ชัดเจน	

องค์ประกอบโลจิสติกส์ ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตาม แผนยุทธศาสตร์จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
สามารถใช้การได้ เนื่องจากติดปัญหา เรื่องข้อระเบียบการใช้ พื้นที่ ■ สาธารณูปโภค - มีปัญหาไฟฟ้าดับ บ่อยครั้งในช่วงที่มีฝน ตกหนัก และปัญหา ด้านระบบไฟฟ้าที่ยัง ไม่เสถียร - มีปัญหาด้านระบบ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการสื่อสารบริเวณ จุดผ่านแดนถาวรภูตู พบว่า มีสัญญาณ เครือข่าย เครื่องโทรศัพท์ ให้บริการครอบคลุม เกือบทุกพื้นที่ แต่บาง พื้นที่ที่สัญญาณมี ปัญหาไม่สามารถ เชื่อมต่อสัญญาณได้		ตรวจสอบรถบรรทุกสินค้า/ตู้คอน เทนเนอร์ด้วยระบบ X-ray ลาน สำหรับจอดรถบรรทุก/ตู้คอนเทน เนอร์ขาเข้าและขาออก ห้องปฏิบัติการและเครื่องชั่งน้ำหนัก รถบรรทุกอาคารบ้านพักราชการ ลานสำหรับรถบรรทุกจอดเพื่อ ปฏิบัติพิธีการ - โครงการก่อสร้างอาคารศูนย์วิจัย ด้านสิ่งแวดล้อม			
		- โครงการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย ชุมชน เทศบาลตำบลบ้านโคก - โครงการพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสีย ชุมชน เขตเศรษฐกิจพิเศษจุดผ่าน แดนถาวรภูตู องค์การบริหารส่วน ตำบลม่วงเจ็ดต้น - โครงการก่อสร้างเตาเผาขยะและคัด แยกขยะ อำเภอบ้านโคก	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - มีสถานที่ทิ้งขยะ และการจัดการ ขยะของเสียที่เป็นระบบ <u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก สูงขึ้น จากการขยายตัวของเมือง	- จัดทำรายงานวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) เพื่อ คาดการณ์ผลกระทบทั้งในทางบวก และทางลบ จากการพัฒนาในแต่ ละโครงการ เพื่อกำหนดมาตรการ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อมและใช้ในการ ประกอบการตัดสินใจพัฒนา โครงการ - ควรดำเนินโครงการศึกษา รูปแบบการจัดการขยะที่เหมาะสม สำหรับพื้นที่ เพื่อรองรับกิจกรรม	6. ลดผลกระทบทางลบต่อ สิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรในเขต เมือง รวมถึงการให้ความสนใจเป็น พิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการ จัดการของเสียของเทศบาล และ การจัดการของเสียอื่นๆ ภายในปี 2573

องค์ประกอบโลจิสติกส์ ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุดรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตาม แผนยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูคู้ จังหวัดอุดรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
- การผลิตน้ำประปา แบ่งการผลิตเป็น 2 ระบบ ได้แก่ ระบบ ประปาภูเขา และ ระบบประปาหมู่บ้าน (น้ำบาดาล) - มีสวนสาธารณะ บริเวณตรงข้าม โรงพยาบาลบ้านโคก ■ สาธารณสุข - โรงพยาบาลบ้านโคก - ห่างไกลจาก โรงพยาบาลศูนย์ จังหวัด - ภาระค่ารักษา ของผู้ ไม่ได้รับสิทธิการรักษา 30 บาท ■ ระบบการจัดการ สิ่งแวดล้อม - ไม่มีการแยกขยะ และ ระบบจัดการก่อน ปล่อยของเสีย - ไม่มีพื้นที่สำหรับสร้าง หลุมฝังกลบขยะที่		- โครงการก่อสร้างสวนสาธารณะ อำเภอบ้านโคก	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - ประชากรในพื้นที่ มีสถานที่ สำหรับกิจกรรมนันทนาการ พักผ่อน ออกกำลังกาย ช่วย เสริมสร้างสุขภาพร่างกายให้ แข็งแรง <u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - หากขาดผู้รับผิดชอบในการ บริหารจัดการดูแล จะทำให้เป็น พื้นที่รกร้าง - อาจถูกใช้เป็นแหล่งที่มีมูลของ กลุ่มวัยรุ่นบางกลุ่ม	ต่าง ๆ ที่จะเกิดขึ้นในอำเภอบ้าน โคก - จัดทำรายงานวิเคราะห์ ผลกระทบสิ่งแวดล้อม (Environmental Impact Assessment Report : EIA) เพื่อคาดการณ์ผลกระทบ ทั้งใน ทางบวกและทางลบ ในการ ก่อสร้างสวนสาธารณะอำเภอบ้านโคก เพื่อกำหนดมาตรการ ป้องกันและแก้ไขผลกระทบ สิ่งแวดล้อมและใช้ในการ ประกอบการตัดสินใจ - กำหนดผู้รับผิดชอบ ดูแล สวนสาธารณะ	7. จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่ สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัย ครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วน หน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ภายในปี 2573
		- โครงการการมีส่วนร่วมของ สำนักงานสาธารณสุขชายแดน ระหว่างประเทศไทยและ สปป. ลาว เพื่อให้เกิดการแลกเปลี่ยน ข่าวสารและแลกเปลี่ยนด้าน ทักษะ รวมถึงการถ่ายทอด นวัตกรรมต่าง ๆ เพื่อบริหารงาน สาธารณสุขในองค์กรได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - ระบบสาธารณสุขของ สปป. ลาว สามารถช่วยรักษาผู้ป่วย ภายในประเทศได้อย่างมี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น และ ลดการส่งต่อผู้ป่วยมายัง ประเทศไทย (โรงพยาบาลบ้าน โคก) - ลดจำนวนผู้ป่วย	จัดตั้งกองทุนความร่วมมือระหว่าง ประเทศ เพื่อการส่งเสริมกิจกรรม สาธารณสุขและการรักษาพยาบาล ผู้ป่วยคนไทยและสปป.ลาว	c. สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อย ที่สุด รวมถึงผ่านทางความ ช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการ ในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและ ทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

องค์ประกอบโลจิสติกส์ ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิติ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตาม แผนยุทธศาสตร์จังหวัดอุดรดิติ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูู่ จังหวัดอุดรดิติ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
ถูกต้องและเป็น มาตรฐาน		- ส่งเสริมและมุ่งเน้นส่งเสริมให้ชาวบ้านรักษาสุขภาพ ทั้งการบริโภค การออกกำลังกาย และการป้องกันโรคติดต่อทางเพศสัมพันธ์ เพื่อสุขภาพร่างกายที่แข็งแรงและลดจำนวนผู้ป่วยในโรงพยาบาล	<u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - โรงพยาบาลบ้านโคกประสพปัญหาค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลของผู้ป่วยจากสปป.ลาว และผู้ป่วยที่ไม่ได้รับสิทธิโครงการประกันสุขภาพถ้วนหน้า (บัตรทอง)		

4.3.4 กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Law and regulation)

นโยบายของรัฐที่ให้ความสำคัญของการพัฒนาการค้าชายแดน การสร้างโอกาสความร่วมมือทางการค้าและการลงทุนร่วมกับประเทศเพื่อนบ้าน ความต้องการที่จะจุดผ่านแดนถาวรภูตู มีการยกระดับให้เป็นจุดผ่านแดนถาวรภูตู ซึ่งเป็นด่านสากลของทั้งสองประเทศ แนวโน้มการค้าชายแดนมีปริมาณลดลงอย่างเห็นได้ชัด เนื่องจากความซับซ้อนของเงื่อนไขและขั้นตอนทางพิธีการศุลกากร รวมถึงการประเมินภาษีสินค้าขาเข้าของด่าน สปป.ลาว ที่มีมาตรฐานการเก็บที่ไม่ชัดเจนและมีอัตราค่าภาษีอากรสูง ส่งผลกระทบต่อผู้ประกอบการนำเข้าสินค้าของ สปป.ลาว ทำให้คู่ค้าจาก สปป.ลาว เลือกใช้ช่องทางการค้าอื่น เช่น จุดผ่อนปรนการค้าช่องห้วยต่าง ด้านประเพณีช่องทางราชหรือช่องหมาหลง และด่านประเพณีห้วยพร้าว ทางภาครัฐเองได้มีนโยบายส่งเสริมความสัมพันธ์/ความร่วมมือระหว่างไทย - สปป.ลาว ในระดับท้องถิ่น การสนับสนุนให้จังหวัดอุตรดิตถ์มีการจัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ (MOU) ระหว่างจังหวัดอุตรดิตถ์กับแขวงไซยะบูลี สปป.ลาว ผ่านกระทรวงต่างประเทศ เพื่อเป็นข้อตกลงในความร่วมมือในด้านต่างๆ เพื่อสร้างความเชื่อมโยงระดับประชาชนในพื้นที่อำเภอชายแดน และแก้ไขปัญหาดังกล่าว

จากการวิเคราะห์ด้านกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก ปัจจุบันถือว่าเป็นปัญหาที่ต้องได้รับการแก้ไข จากการสัมภาษณ์ผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง ทางภาครัฐมีแผนและโครงการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคในพื้นที่ และทางผู้วิจัยได้มีการเสนอแนวทางการพัฒนาด้านกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก เพื่อยรรับการเจริญเติบโตในอนาคต ดังตาราง 12

ตาราง 12 ข้อมูลอุปสงค์-อุปทานของในปัจจุบัน แผนและโครงการพัฒนา และข้อเสนอแนวทางการพัฒนาขององค์ประกอบโลจิสติกส์ด้านกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตามแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Law and regulation) - นโยบายส่งเสริมการค้าชายแดน - เชื่อมต่อ 3 ระเบียงเศรษฐกิจ ได้แก่ NSEC EWEC และ LIMEC - Free Trade Area : FTA เขตการค้าเสรี - นโยบายที่ไม่สอดคล้องกัน โดยภาคจังหวัดมีนโยบายในการส่งเสริม และพัฒนาเขตชายแดนภูตู เพื่อให้เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านนานาชาติ แต่ในส่วนของประเทศบาลตำบลบ้านของเทศบาลตำบลบ้านโคกนั้น มีนโยบายในพัฒนา และแนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการค้า	- การกำหนดนโยบายในการพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องกับนโยบายของภาครัฐ - เสนอให้มีการปิดเส้นทางการค้าชายวัฒนธรรม หรือด้านธรรมชาติ เป็นเส้นทางที่ผู้คนใน 2 ริมฝั่งชายแดนระหว่างไทยกับลาวได้แลกเปลี่ยนซื้อขายสินค้ากัน เมื่อปิดเส้นทางธรรมชาติการค้าซื้อขายผ่านแดนก็จะผ่านได้แค่เพียงจุดผ่านแดนภูตู - เสนอให้จุดผ่านด่านมีการตรวจสอบควบคุมการเข้าออกของคนงานแรงงานต่างชาติให้ถูกต้องตามกฎหมาย ซึ่ง ณ เวลานี้ยังไม่มีการควบคุมการเข้าออกของคนงานแรงงานต่างชาติ	- จังหวัดอุตรดิตถ์จัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ (MOU) ระหว่างจังหวัดอุตรดิตถ์กับแขวงไซยะบูลี สปป.ลาว - จัดประชุมเพื่อกำหนดแผนและขยายความร่วมมือที่มีอยู่ให้ยกระดับขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างจังหวัดอุตรดิตถ์กับแขวงไซยะบูลี - จัดทำความตกลงทางเศรษฐกิจการค้าการลงทุนในประเทศเพื่อนบ้าน (Outbound Research and Driving Economic Program On Trade and Investment) - สำรวจและจัดเตรียมข้อมูลทางด้านอุปสงค์และอุปทานเพื่อใช้ประกอบการจัดทำ	<u>ผลกระทบเชิงบวก</u> - การเชื่อมโยงการค้าระหว่างประเทศ - มีมาตรฐานการควบคุมภาษีนำเข้าส่งออกสินค้าระหว่างประเทศที่ชัดเจน - มีการพัฒนาเศรษฐกิจในพื้นที่และเกิดการค้าการลงทุน <u>ผลกระทบเชิงลบ</u> - ประชากรท้องถิ่นใน สปป.ลาว ไม่เข้ามาใช้จ่ายในพื้นที่เนื่องจากมีขั้นตอนพิธีการนำเข้าส่งออกสินค้ามีความยุ่งยาก และต้นทุนสูง	- การลงนามความร่วมมือระหว่างประเทศ ให้มีการจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมหรือภาษีที่เป็นมาตรฐาน - การอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการพาณิชย์ โดยการจัดกิจกรรมพบปะนักลงทุนของทั้งสองประเทศ - การส่งเสริมความสัมพันธ์ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์สองแผ่นดิน เพื่อเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจ ดึงดูดนักลงทุน	a. สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวก ระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติ และระดับภูมิภาค

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	ผลการวิเคราะห์ แนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์จากโครงการย่อย ที่ 1 และ 2	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน ตามแผนยุทธศาสตร์ จังหวัดอุตรดิตถ์	ผลกระทบจากการพัฒนา	ข้อเสนอแนะแนวทาง การพัฒนาอย่างยั่งยืน ของเมือง ชายแดน บริเวณจุดผ่านแดน ถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์	เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน 11
ชายแดนทางช่องทางต่าง ๆ ■ กฎระเบียบการค้าชายแดน - สินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้าและส่งออก เพื่อปฏิบัติตามกฎหมายใด กฎหมายหนึ่งของ สปป.ลาว มีผลบังคับใช้ ทั้งหมด 25 รายการ เช่น สัตว์ที่มีชีวิต ปลา และสัตว์น้ำ เนื้อสัตว์อื่น ๆ ของสัตว์ที่บริโภคได้ ผลิตภัณฑ์สัตว์และสิ่งปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ เป็นต้น	- การเชื่อมโยงการค้าระหว่างประเทศให้เกิดผลสำเร็จ	ต้นแบบการค้าการลงทุน ครอบคลุม			

จากการวิเคราะห์องค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดนในปัจจุบัน พบว่าในแต่ละด้านยังมีปัญหาและความไม่พร้อมในการรองรับการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน อาทิ ด้านการค้าชายแดน ตลาดการค้าชายแดนท้องถิ่นซบเซาลงอย่างมาก เนื่องจากกฎระเบียบข้อบังคับของด่านชายแดนทั้งสองประเทศ และมีการเสียภาษีการนำเข้าสินค้าที่ต้นทุนสูง ด้านการขนส่ง พื้นผิวถนนขรุขระเป็นหลุมขนาดใหญ่ การสัญจรผ่านเป็นไปด้วยความยากลำบาก การเกิดฝุ่นละอองจากรถบรรทุก ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค ความพร้อมในด้านนี้ไม่เพียงพอต่อความต้องการในปัจจุบัน อาทิ ปัญหาเรื่องข้อระเบียบการใช้พื้นที่ ปัญหาไฟฟ้าดับ น้ำอุปโภคไม่เพียงพอ ไม่มีระบบการจัดการขยะที่เหมาะสม และด้านกฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก กฎระเบียบข้อบังคับของด่านชายแดนทั้งสองประเทศส่งผลกระทบต่อการค้าและการส่งออกในพื้นที่ เป็นต้น ซึ่งทางภาครัฐได้มีการกำหนดโครงการต่าง ๆ เพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาพื้นที่ทางผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์ผลกระทบและเสนอแนวทางในการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนอย่างยั่งยืน ให้สอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนที่ 11 ดังตาราง 9 – 12 จากข้อเสนอแนะทั้ง 4 องค์ประกอบ ยังไม่ครอบคลุมทั้ง 10 เป้าประสงค์ ขาดเป้าประสงค์ข้อที่ 5. ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบ และลดการสูญเสียโดยธรรมชาติทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวข้องกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573 และข้อ b. ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิทัศน์ทางต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตาม ในพื้นที่ยังไม่พบปัญหาจากการเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ หากมีการดำเนินโครงการหรือการดำเนินงานตามข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนอย่างยั่งยืนในแต่ละด้านก็มีส่วนช่วยในการป้องกันการเกิดภัยพิบัติและผลกระทบทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมได้ เนื่องจากการพัฒนาตามหลักความยั่งยืน (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1. ข้อเสนอแนะแนวทางการพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุตรดิตถ์ ด้านระบบโลจิสติกส์สำหรับผู้ที่เกี่ยวข้อง

การพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ โดยการดำเนินโครงการจัดสร้างโครงสร้างพื้นฐานและระบบสาธารณูปโภคต่าง ๆ เพื่อให้เกิดการไหลของกิจกรรมการค้า การขนส่ง และการบริการที่เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ เพื่อให้เกิดความเหมาะสมต่อการพัฒนาในบริบทของพื้นที่ และผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อภาพรวมขนาดเล็กของพื้นที่ และภาพรวมขนาดใหญ่ ดังนั้น จึงควรมีการบูรณาการองค์กรและภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ร่วมกันนำเสนอและขับเคลื่อนการพัฒนาให้มีแนวทางที่สอดคล้องกัน ซึ่งประกอบด้วย 4 ภาคส่วน ดังนี้

ภาครัฐ เป็นหน่วยงานหลักที่มีบทบาทและเป็นองค์กรส่วนกลางการเชื่อมโยงทุกภาคส่วน เพื่อเข้ามามีส่วนร่วมในการบูรณาการและเสนอแนะทางของรูปแบบการดำเนินโครงการและกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ให้เกิดความยั่งยืน ทั้งในด้านวิถีชีวิต วัฒนธรรมชุมชน เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในพื้นที่ จัดทำโครงการรับฟังข้อคิดเห็นและความต้องการของประชากรในพื้นที่ เช่น การจัดประชาพิจารณ์ หรือการผสานงานร่วมกับองค์กรส่วนท้องถิ่น กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน และผู้นำชุมชน เป็นต้น จัดตั้งหน่วยงานที่เป็นศูนย์กลางในการรับ-ส่งข้อมูล สนับสนุนการพัฒนา ด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคให้เพียงพอและเหมาะสมกับสภาพพื้นที่ โดยสิ่งเหล่านั้นชุมชนจะต้องได้ใช้ประโยชน์ร่วมกับการพัฒนาเพื่ออุตสาหกรรมการค้าเมืองชายแดน การขอใช้พื้นที่ในเขตป่าไม้และที่ดินทำกินบางส่วนของคนในพื้นที่ จะต้องมีการปรับเปลี่ยนหรือแผนผังโครงการที่ชัดเจน โดยจัดสรรที่ดินให้แก่หน่วยงานที่ต้องการใช้พื้นที่ได้อย่างเหมาะสม และขุดเซยหรือจัดหาที่ดินทำกินใหม่ให้แก่ประชากรที่ถูกเวนคืนที่ดิน ทั้งนี้ ภาครัฐจะต้องดำเนินการจัดเตรียมพื้นที่ปลูกป่าทดแทนและฟื้นฟูสภาพป่าไม้ที่เสื่อมโทรม เพื่อขุดเซยการใช้ป่าไม้บริเวณที่ตั้งของเขตโลจิสติกส์เมืองชายแดน ตามนโยบายและเงื่อนไขของกรมป่าไม้วาดด้วยการขอใช้พื้นที่ป่าเพื่อการอนุรักษ์ (Zone C) มีการสร้างความสัมพันธ์ที่ดีกับหน่วยงานใน สปป.ลาว จัดทำข้อตกลงเกี่ยวกับการเข้า-ออกของประชากรทั้งสองประเทศ และการจัดเก็บภาษีสินค้าที่เป็นมาตรฐาน พัฒนาศูนย์บริการบุคคลในหน่วยงานให้มีวิสัยทัศน์และทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้ จะต้องมียุทธศาสตร์หรือกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการด้านสิ่งแวดล้อม การคัดแยกขยะ และการจัดการของเสียก่อนปล่อยลงสู่สิ่งแวดล้อม

ภาคเอกชน ควรมีส่วนร่วมในการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานภายในเขตเมืองโลจิสติกส์ชายแดน พัฒนาอสังหาริมทรัพย์ อาคารพื้นที่ใช้สอยในการประกอบกิจการ ระบบสาธารณูปโภค การจัดหาบริการต่าง ๆ ที่ผู้ประกอบการใช้ประโยชน์ร่วมกัน การรับจ้างหรือสัมปทานเพื่อทำภารกิจต่าง ๆ แทนหน่วยงานภาครัฐและ

การส่งเสริมการลงทุน เช่น ระบบขนส่งสาธารณะระหว่างประเทศ ผู้ให้บริการด้านการขนส่ง คลังสินค้าและศูนย์เปลี่ยนถ่ายสินค้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม จะต้องทำคำนึงถึงผลกระทบที่อาจเกิดกับผู้ประกอบการรายย่อยหรือผู้ประกอบการท้องถิ่น ที่เสียเปรียบการแข่งขันทางธุรกิจกับผู้ประกอบการรายใหญ่จากต่างพื้นที่ ทำให้ไม่เกิดการหมุนเวียนทางเศรษฐกิจของชุมชนที่ดี และสร้างการจ้างงานให้แก่ประชากรในพื้นที่

ภาคประชาชน ควรให้ความสำคัญและสร้างความเข้าใจต่อการพัฒนาและการเปลี่ยนแปลงที่จะเกิดในพื้นที่ ผู้นำชุมชนมีการจัดเวทีเพื่อให้ประชาชนในท้องถิ่นที่ได้รับทราบข่าวสาร มีส่วนร่วมในการเสนอความคิดเห็นและแนวทางในการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน เช่น ผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต่อการเวนคืนที่ดินของรัฐ ปัญหาความปลอดภัยในการใช้ถนนของรถบรรทุกสินค้าที่เพิ่มขึ้น การเข้าถึงระบบขนส่งสาธารณะที่สะดวกและราคาเหมาะสม เป็นต้น นอกจากนี้ ภาคประชาชนควรมีการพัฒนาผลิตภัณฑ์หรือสินค้าชุมชนให้เกิดการเพิ่มคุณค่า หรือจัดตั้งกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่เข้มแข็งเพื่อผลิตและแปรรูปสินค้าจากวัตถุดิบท้องถิ่น รวมถึงการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวในพื้นที่ ได้แก่ การสร้างกิจกรรมการท่องเที่ยว นำเสนอรูปแบบวิถีชีวิต ประเพณี และภูมิปัญญา การจัดตั้งที่พักที่มีมาตรฐานเพื่อสามารถรองรับนักท่องเที่ยวได้หลายรูปแบบ ร้านอาหาร ของที่ระลึกท้องถิ่น การเดินทางและรูปแบบเส้นทางการเชื่อมโยงสถานที่ท่องเที่ยวต่าง ๆ ภายในแหล่งท่องเที่ยวอำเภอบ้านโคก เป็นต้น

ภาควิชาการ ควรมีบทบาทในการเป็นศูนย์การรวบรวมข้อมูล และวิเคราะห์ผลในมิติต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องต่อการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูคู้ เพื่อนำเสนอให้แก่ผู้ที่ต้องการใช้ข้อมูล ทั้งนี้ สามารถจัดทำฐานข้อมูลไว้ในระบบเทคโนโลยีสารสนเทศเพื่อให้สามารถใช้งานได้ง่าย โรงเรียนและสถานศึกษาภายในท้องถิ่น ควรมีส่วนร่วมเป็นองค์ความรู้ในการสร้างความเข้าใจให้แก่ชุมชน เกี่ยวกับนโยบายการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน ให้รับทราบถึงแนวทาง ผลกระทบทั้งทางบวกและทางลบที่จะเกิดขึ้น นอกจากนี้ ควรปลูกจิตสำนึกแก่นักเรียนให้รู้ถึงคุณค่าวิถีชีวิตและภูมิปัญญาท้องถิ่น สร้างทรัพยากรบุคคลในพื้นที่ให้มีคุณภาพ ให้มีบทบาทในการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน ให้เป็นไปอย่างยั่งยืน

5.1.2. การขอใช้พื้นที่และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ จังหวัดอุดรธานี

การใช้พื้นที่บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ในการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคเพื่อรองรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ในการดำเนินกิจกรรมการค้าและโลจิสติกส์เมืองชายแดน ซึ่งปัจจุบันอยู่ในระหว่างขั้นตอนการพิจารณาขออนุมัติใช้พื้นที่ป่าบกกรมป่าไม้ จำนวน 735 ไร่ เมื่อได้รับการอนุมัติใช้พื้นที่เรียบร้อยแล้ว สำนักงานจังหวัดอุดรธานีได้มอบหมายให้สำนักงานโยธาธิการและผังเมือง จังหวัดอุดรธานี เป็นหน่วยงานหลักในการจัดทำผังเมืองบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูคู้และผังเมืองชายแดน โดยจัดสรรพื้นที่ให้แก่หน่วยงานตามความเหมาะสม เช่น พื้นที่สำหรับหน่วยงานตาม CIQ ได้แก่ ด้านศุลกากร ด้านตรวจคนเข้าเมือง ด้านกักกันพืชและสัตว์ สำนักงานอาหารและยา สำนักงานป่าไม้ และ พื้นที่สำหรับใช้ในการตรวจปล่อยสินค้า เป็นต้น รวมถึงพื้นที่อาคารสำนักงานหน่วยงานราชการต่าง ๆ เช่น แขวงทางหลวง ที่ว่าการอำเภอบ้านโคก องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น และโรงพยาบาล เป็นต้น นอกจากนี้ ต้องมีพื้นที่สำหรับในส่วนของภาคเอกชน ที่จะเข้ามาประกอบกิจการในพื้นที่ดังกล่าว เช่น

คลังสินค้า ตลาด สถานีขนส่ง จุดจอดพักรถบรรทุก และพื้นที่จุดเปลี่ยนถ่ายสินค้า เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ปัจจุบันสำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์ได้มอบหมายให้แต่ละหน่วยงานแจ้งจำนวนความต้องการในการใช้พื้นที่บริเวณดังกล่าวไว้เบื้องต้น เพื่อเป็นข้อมูลในการออกแบบและจัดทำผังเมืองบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู ทั้งนี้ จะต้องคำนึงถึงการจัดการขยะและของเสียในพื้นที่ มีนโยบายและกฎข้อบังคับการจัดการขยะของอุตสาหกรรมในพื้นที่อย่างเป็นระบบ มีโครงการส่งเสริมให้เกิดการลดการใช้ทรัพยากรและการนำกลับมาใช้ซ้ำ เพิ่มพื้นที่สีเขียวให้มากขึ้น

การจัดการสิ่งแวดล้อมด้านการขนส่ง ควรปรับปรุงระบบขนส่งสาธารณะให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น สามารถเข้าถึงได้สะดวก มีจำนวนเที่ยวต่อวันที่เหมาะสมกับความต้องการ ตรงต่อเวลา มีการตรวจเช็คสภาพรถให้ได้มาตรฐาน เลือกใช้พลังงานทดแทน และพฤติกรรมขับขี่ที่ประหยัดเชื้อเพลิง (Eco Driving) รวมถึงการส่งเสริมให้ประชาชนปรับเปลี่ยนมาใช้บริการระบบขนส่งสาธารณะ หรือการเดินทางระยะใกล้โดยใช้จักรยาน การเดิน หรือยานพาหนะไฟฟ้า เป็นต้น การขนส่งสินค้า ควรเส้นทางเลี่ยงเมืองหรือในเขตชุมชน เพื่อลดปัญหามลพิษและการเกิดอุบัติเหตุ ส่งเสริมการใช้พลังงานเชื้อเพลิงที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เพื่อลดปริมาณการปล่อยมลพิษและก๊าซเรือนกระจก พัฒนาระบบขนส่งทางราง โดยเชื่อมต่อรางรถไฟจากสถานีคลาอาสน์มายังบริเวณเมืองโลจิสติกส์จุดผ่านแดนถาวรภูู เพื่อให้เกิดการขนส่งต่อเนื่องหลายรูปแบบ ที่สามารถขนส่งสินค้าได้ปริมาณมาก ระยะทางไกล ต้นทุนต่อหน่วยต่ำ และช่วยลดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากการใช้รถยนต์

5.2 ข้อเสนอแนะ

แนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์ จะต้องพัฒนาตามองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดนทั้ง 4 ด้าน ให้เกิดความยั่งยืน ได้แก่ การค้าชายแดน (Border Trade) พัฒนาสินค้าและบริการ โดยเพิ่มคุณค่าสินค้าค้าท้องถิ่นทั้งคุณภาพและปริมาณเพื่อรองรับต่อความ

ต้องการของผู้บริโภคได้ ส่งเสริมความสัมพันธ์ โดยการจัดกิจกรรมส่งเสริมความสัมพันธ์สองประเทศ เพื่อให้เกิดพันธมิตรทางการค้า สนับสนุนผู้ประกอบการท้องถิ่นเพื่อเพิ่มศักยภาพในการแข่งขัน การขนส่ง (Transportation) มีเส้นทางขนส่งสินค้าที่สามารถเชื่อมโยงกับเส้นทางขนส่งอื่น ๆ ทั่วภูมิภาค และเชื่อมต่อ การขนส่งหลายรูปแบบโดยเฉพาะทางรางที่สถานีรถไฟคลาอาสน์ พัฒนาระบบขนส่งสาธารณะระหว่าง ประเทศไทย-สปป.ลาว ให้สามารถเข้าถึงง่ายและมีราคาที่เหมาะสม โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities) ควรกำหนดการใช้พื้นที่และจัดทำแผนผังการจัดตั้งหน่วยงานที่มีส่วนเกี่ยวข้องภายในพื้นที่โลจิสติกส์เมืองชายแดนที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดการใช้พื้นที่ป่าไม้อย่างคุ้มค่า มีการจัดพื้นที่ปลูกป่าและอนุรักษ์ป่าเสื่อมโทรมทดแทนพื้นที่ป่าที่นำไปใช้ในการประกอบกิจกรรม สร้างพื้นที่สีเขียวสวนสาธารณะ รวมถึงส่งเสริมระบบสาธารณสุขภายในพื้นที่และประเทศเพื่อนบ้าน ให้ประชากรมีสุขภาพอนามัยที่ดี ลดการเจ็บป่วย และด้านกฎระเบียบ/นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Law and regulation) ควรจัดทำกลไกความร่วมมือระหว่างประเทศ ให้มีการจัดเก็บอัตราค่าธรรมเนียมหรือภาษีที่เป็นมาตรฐาน และอำนวยความสะดวกด้านการค้าและการพาณิชย์

บรรณานุกรม

- นियามการค้าชายแดน. (2553) กรุงเทพฯ: สำนักงานปลัดกระทรวงมหาดไทย กระทรวงมหาดไทย.
- แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 พ.ศ. 2560 – 2564. (2560). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- แผนยุทธศาสตร์การพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของประเทศไทย ฉบับที่ 3 พ.ศ. 2560-2564 (2560). กรุงเทพฯ: สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี
- วิสัยทัศน์และยุทธศาสตร์การพัฒนาจังหวัดอุตรดิตถ์ (2558). อุตรดิตถ์: สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์
- แผนพัฒนาท้องถิ่น 4 ปี พ.ศ. 2561-2564 (2560). จังหวัดอุตรดิตถ์: งานนโยบายและแผน องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์
- แผนพัฒนาอำเภอบ้านโคก พ.ศ. 2561-2564 (2560). จังหวัดอุตรดิตถ์: ที่ว่าการอำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์
- แผนที่การใช้พื้นที่ป่าไม้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคสำหรับรองรับโลจิสติกส์เมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูตู (2561) กรุงเทพฯ: กรมโยธาธิการและผังเมือง
- จิตพล ชัยมะดัน. (2558). ศึกษานโยบายการค้าชายแดนไทย-กัมพูชากับการปรับตัวเข้าสู่ประชาคมอาเซียน กรณีศึกษาจังหวัดสระแก้ว. จังหวัดชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- พิทยา สุวพันธ์. (2557). ศึกษาผลกระทบการเปิดเขตเศรษฐกิจพิเศษแม่สอด (ไทย) - เขตเศรษฐกิจพิเศษเมียวดี (เมียนมา) ภายใต้กรอบประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน. จังหวัดลำปาง: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- สุพัตตรา ตันติจริยาพันธ์. (2557). ทิศทางสังคมของชุมชนชายแดนไทย-ลาวในการพัฒนาและป้องกันทางสังคมจากผลของการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจประชาคมเศรษฐกิจอาเซียน กรณีศึกษาตำบลม่วงเจ็ดต้น อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์. จังหวัดอุตรดิตถ์: มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์
- ไพศาล มะระพุกษ์วรรณ. (2556). แหล่งสารนิเทศบนอินเทอร์เน็ต. เปิดตำนานเมืองลับแล จังหวัดอุตรดิตถ์. กรุงเทพฯ: สำนักงานนโยบายและยุทธศาสตร์การค้า กระทรวงพาณิชย์
- ผุสดี พลสารมย์. (2555). การค้าระหว่างประเทศทางบกด้านเหนือและด้านตะวันตก. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย
- กรวรรณ สังขกร. (2553). การพัฒนาเมืองชายแดนเพื่อรองรับผลกระทบจากการท่องเที่ยวและการค้าในกลุ่มน้ำโขง. จังหวัดเชียงใหม่: มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
- สาธิต พะเนียงทอง. (2548). การจัดการข้ออุปทานเชิงกลยุทธ์. กรุงเทพฯ: ซีเอ็ดยูเคชั่น

ภาคผนวก

แบบสัมภาษณ์เชิงลึก

โครงการแผน การศึกษาวเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะที่ 1

วัตถุประสงค์ของโครงการ 1) เพื่อวิเคราะห์นโยบายที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเมืองชายแดนตามกรอบความยั่งยืน (ด้านเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)
2) เพื่อจัดทำข้อเสนอแนะแนวทางการจัดการด้านโลจิสติกส์และบทบาทของผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ) โลจิสติกส์เมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู จังหวัดอุตรดิตถ์

1. ข้อมูลทั่วไปของผู้ให้สัมภาษณ์

- 1.1 ชื่อ
- 1.2 อาชีพ/ประเภทธุรกิจ/ตำแหน่ง
- 1.3 ภูมิลำเนา (คนในพื้นที่หรือไม่)

2. การพัฒนาระบบโลจิสติกส์เพื่อนำไปสู่เมืองชายแดนที่ยั่งยืน (อำเภอบ้านโคก จังหวัดอุตรดิตถ์)

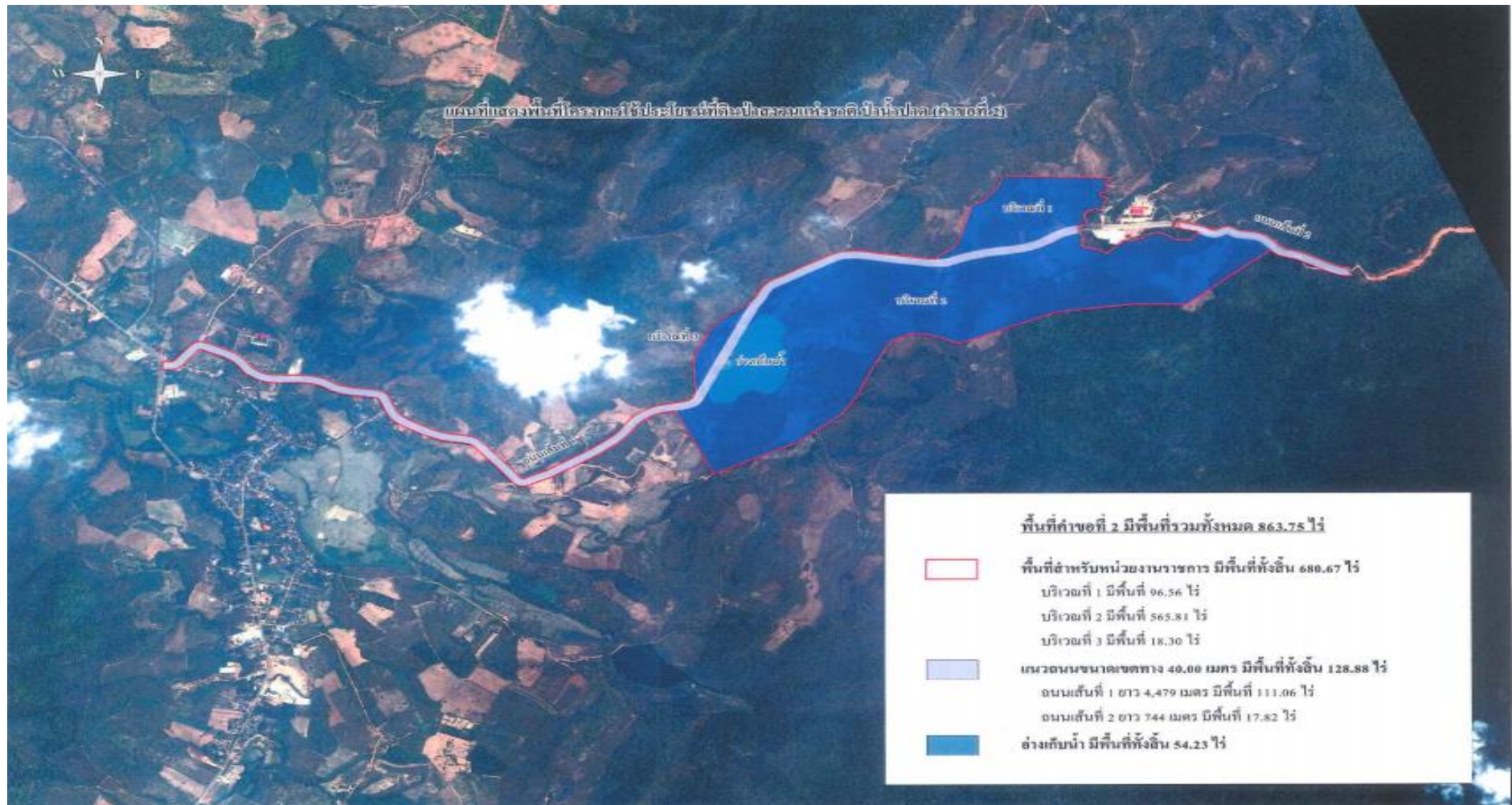
- 2.1 สถานการณ์ปัจจุบันของจุดผ่านแดนถาวรภูตู (ด้านการค้าชายแดน การมีส่วนร่วม และผลกระทบด้านบวกและลบ ของชุมชน)
- 2.2 ทิศทางการบริหารจัดการและใช้พื้นที่ในปัจจุบัน (สภาพพื้นที่)
- 2.3 องค์ประกอบโลจิสติกส์ในพื้นที่ (อาทิ ที่พัก การเดินทาง ร้านอาหาร ร้านค้า เป็นต้น)
- 2.4 ปัญหาและอุปสรรคต่อการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ เพื่อนำไปสู่เมืองชายแดนที่ยั่งยืน
- 2.5 การเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน สามารถเข้าถึงและใช้บริการได้อย่างปลอดภัย
- 2.6 การยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการ และยั่งยืน
- 2.7 แนวทางการลดผลกระทบทางลบของเมืองต่อสิ่งแวดล้อม โดยรวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศและการจัดการของเสียในพื้นที่
- 2.8 การเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียวที่ปลอดภัย ครอบคลุม และเข้าถึงได้โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้ทุพพลภาพ เด็ก สตรี และผู้สูงอายุ
- 2.9 การเสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติ

3. แนวทางการพัฒนาโลจิสติกส์เมืองชายแดนภูตูอย่างยั่งยืน (เศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม)

- 3.1 โครงการที่ส่งเสริมคุณภาพเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ในพื้นที่

- 3.2 นโยบาย/การดำเนินการสอดคล้องตามหลักการพัฒนาเมืองยั่งยืนหรือไม่
- 3.3 มุมมองการบริหารจัดการให้เกิดเป็นเมืองโลจิสติกส์ชายแดนอย่างยั่งยืน ควรเป็นไปในทิศทางใดที่เหมาะสม เพื่อให้เกิดความสมดุลระหว่างสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม
- 3.4 การมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน ควรมีบทบาทและทำงานร่วมกันอย่างไรบ้าง (ภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการ)
- 4. ข้อเสนอแนะ เพื่อให้เกิดการพัฒนาระบบโลจิสติกส์ของเมืองชายแดนที่ยั่งยืน

แผนที่การขอใช้พื้นที่ป่าไม้ เพื่อพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภคสำหรับรองรับโลจิสติกส์เมืองชายแดน จุดผ่านแดนถาวรภูดู

ที่มา: กรมโยธาธิการและผังเมือง, 2561

การจัดประชุมรับฟังความคิดเห็น

คณะผู้วิจัยได้จัดประชุมรับฟังความคิดเห็นจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ในวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ณ โรงแรมพลายเคย์ จังหวัดอุตรดิตถ์ เพื่อรับฟังข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะต่อผลการจัดทำข้อเสนอแนะเชิงนโยบายตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน (เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน เป้าหมายที่ 11 เมืองและถิ่นฐานมนุษย์อย่างยั่งยืน) จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการที่เกี่ยวข้อง โดยมีการนำเสนอข้อมูลองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน และโครงการการพัฒนาพื้นที่ในปัจจุบัน ดังตาราง 13 และข้อมูลที่สอดคล้องตามตัวชี้วัด จากการลงพื้นที่ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ดังตาราง 14 ตาราง 13 ข้อมูลองค์ประกอบโลจิสติกส์เมืองชายแดน และโครงการการพัฒนาพื้นที่ในปัจจุบัน

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	แผนและโครงการพัฒนา
การค้าชายแดน (Border Trade) ■ อุปสงค์ (Demand) - ความต้องการสินค้าอุปโภคบริโภคของไทยที่ได้รับความนิยม - วัสดุก่อสร้าง - น้ำมันปิโตรเลียมเป็นสินค้าส่งออกที่มีมูลค่าสูงสุด ประมาณ 541.02 ล้านบาทต่อปี (ข้อมูลปี 2560) ■ อุปทาน (Supply) - ปริมาณรถขนส่งสินค้าผ่านเข้าและออกด่านต่อวันค่อนข้างน้อย - สินค้าส่งออกหลัก คือ ประเภทสินค้าเกษตรและสินค้าอุปโภคบริโภค - ผลไม้ในพื้นที่ตามฤดูกาล - ผลิตภัณฑ์ของชุมชน เช่น ผ้าทอมัดหมี่ ไช้เค็มกะทิสมุนไพร ผ้าขาวม้าบ้านโคกโน และไม้กวาด เป็นต้น - สถานที่ท่องเที่ยว ได้แก่ ตลาดการค้าชายแดนภูตู ตลาดการค้าชายแดน จุดค้าขายประเพณีช่องมหาราช ภูทุ่งแล้ง จุดชมวิวสองแผ่นดินภูแลลาว	โครงการพัฒนาเมืองชายแดน - โครงการส่งเสริมความสัมพันธ์ระหว่างประชาชนกับประชาชนในพื้นที่ชายแดน เพื่อเน้นทางด้านความมั่นคง เศรษฐกิจ สังคมวัฒนธรรม และความสัมพันธ์อันดีระหว่างประชาชนต่อประชาชนในพื้นที่ชายแดน - โครงการจัดทำสำรวจและจัดเตรียมข้อมูลทางด้านอุปสงค์และอุปทาน - ส่งเสริมการประกอบอาชีพ เพื่อให้พึ่งพาตนเองได้ตามหลักเศรษฐกิจพอเพียง - โครงการพัฒนาการท่องเที่ยวเชิงประวัติศาสตร์ วัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นอย่างยั่งยืน จัดกิจกรรมงานสืบสานประเพณีของดีสองแผ่นดิน - โครงการออกแบบศูนย์ข้อมูลการท่องเที่ยวจุดผ่านแดนถาวรภูตูและศูนย์แสดงสินค้าชุมชน - โครงการพัฒนาภูทุ่งแล้ง เพื่อการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ - โครงการส่งเสริมแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์ “เรือไม้ตะเคียนทองยักษ์” บ้านโคก - โครงการจัดทำและพัฒนาป้ายแนะนำแหล่งท่องเที่ยวอำเภอบ้านโคก

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	แผนและโครงการพัฒนา
การขนส่ง (Transportation) ■ การเดินทางส่วนบุคคล - สามารถเดินทางด้วยพาหนะส่วนบุคคลได้สะดวก - จากเมืองอุดรดิตรัสามารถเดินทางได้ 3 เส้นทาง คือ เส้นทางที่ 1 ผ่านอำเภอท่าปลา อีก 2 เส้นทางผ่าน อำเภอทองแสนขัน น้ำปาด และฟากท่า ระยะทาง เฉลี่ยประมาณ 160 กิโลเมตร - เส้นทางระหว่างจุดผ่านแดนถาวรภูู ฝั่งประเทศไทย ไปถึงฝั่งลาว มีความเสียหายจำนวนมาก พบหลุมบ่อ และสภาพของผิวทางที่ชำรุด ไหล่ทางที่พังเสียหาย เส้นทางที่ลาดชัน ก่อทำให้เกิดอุบัติเหตุบ่อยครั้ง ■ การขนส่งสินค้า - รองรับบริการขนส่งด้วยรถบรรทุกขนาดเล็ก รถบรรทุก สิบล้อ รถพ่วง และรถเทรเลอร์ - รถบรรทุกสินค้าไทย สามารถเข้าไปใช้เส้นทางใน สปป.ลาวได้ - มีศักยภาพในการพัฒนาเพื่อเชื่อมต่อการขนส่งทางราง ด้วยตู้คอนเทนเนอร์ สถานีรถไฟฟาศิลาอาสน์ไปท่าเรือ คลองเตยและท่าเรือแหลมฉบัง - ไปรษณียบ้านโคก ■ การขนส่งมวลชน - มีรถโดยสาร (พัดลม) อุดรดิตรั – บ้านโคก มีเวลาไม่ แน่นอ้น จำนวนเที่ยววิ่งต่อวันไม่สม่ำเสมอ ระยะเวลา เดินทางนาน และมีผู้ให้บริการน้อย - ไม่มีรถโดยสารระหว่างประเทศ	โครงการพัฒนาเมืองชายแดนภูู - โครงการออกแบบสถานีขนส่งผู้โดยสารระหว่างประเทศ - โครงการขยายถนนและตัดถนนเลี้ยวชุมชนเชื่อมโยงสู่จุด ผ่านแดนถาวรภูู - โครงการขยายช่องทางจราจร อำเภอเมือง - อำเภอภูู ระยะทาง 165 กม. เป็น 4 ช่องจราจร
โครงสร้างพื้นฐานและสาธารณูปโภค (Infrastructure and Facilities) ■ พื้นที่การค้าชายแดน - อาคารศูนย์การกระจายสินค้า การคัดแยก ติดสลาก บรรจุภัณฑ์ ในคลังสินค้า แต่ไม่เปิดให้ใช้การ - อาคารจำหน่ายสินค้าขนาดใหญ่เปิดโล่งมีหลัง รองรับ ร้านค้าได้ 50 ร้าน - อาคารขนาดเล็กแบ่งเป็นห้องมีประตูปิดถาวร จำนวน 30 ห้อง - ห้องน้ำสาธารณะแยกชาย/หญิง จำนวน 8 ห้อง - ตั้งอยู่ในพื้นที่ป่าไม้ ที่ยังไม่ได้รับอนุญาตให้ใช้พื้นที่ - อยู่ในขั้นตอนการขอใช้พื้นที่ 735 ไร่ จากกรมป่าไม้	โครงการพัฒนาเมืองชายแดนภูู - โครงการขออนุมัติใช้พื้นที่ป่าสงวนเพิ่มเติมจำนวน 635 ไร่ เพื่อก่อสร้างด่านชายแดน - โครงการจัดทำผังเมืองภููและออกแบบด้านการค้า ชายแดน - โครงการก่อสร้างอาคารด่านศุลกากร ตรวจคนเข้าเมือง และอาคารต่าง ๆ บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูู - โครงการก่อสร้างจุดตรวจปล่อยสินค้า และอุปกรณ์อำนวยความสะดวก - โครงการออกแบบตลาดการค้าชายแดนภูู - โครงการออกแบบชุมประทู และปรับภูมิทัศน์บริเวณทาง หลวง.117 เชื่อมโยงจุดผ่านแดนถาวรภูู

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	แผนและโครงการพัฒนา
■ สิ่งอำนวยความสะดวกการค้าชายแดน - การเชื่อมโยงข้อมูลอิเล็กทรอนิกส์การตรวจปล่อยสินค้า หรือ E – Tracking - ไม่มีอาคารสำนักงานถาวรสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องการตรวจปล่อยสินค้า - ไม่มีเครื่อง X-ray - มีเครื่องชั่งน้ำหนักบรรทุกทุก แต่ไม่สามารถใช้งานได้เนื่องจากติดปัญหาเรื่องข้อระเบียบการใช้พื้นที่ ■ สาธารณูปโภค - มีปัญหาไฟฟ้าดับบ่อยครั้งในช่วงที่มีฝนตกหนัก และปัญหาด้านระบบไฟฟ้าที่ยังไม่เสถียร - มีปัญหาด้านระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู พบว่า มีสัญญาณเครือข่ายเครื่องโทรศัพท์ให้บริการครอบคลุมเกือบทุกพื้นที่ แต่บางพื้นที่ที่สัญญาณมีปัญหาไม่สามารถเชื่อมต่อสัญญาณได้ - การผลิตน้ำประปาแบ่งการผลิตเป็น 2 ระบบ ได้แก่ ระบบประปาภูเขา และระบบประปาหมู่บ้าน (น้ำบาดาล) - มีสวนสาธารณะบริเวณตรงข้ามโรงพยาบาลบ้านโคก ■ สาธารณสุข - โรงพยาบาลบ้านโคก - ห่างไกลจากโรงพยาบาลศูนย์จังหวัด - ภาระค่ารักษา ของผู้ไม่ได้รับสิทธิการรักษา 30 บาท ■ ระบบการจัดการสิ่งแวล้อม - ไม่มีการแยกขยะ และระบบจัดการก่อนปล่อยของเสีย - ไม่มีพื้นที่สำหรับสร้างหลุมฝังกลบขยะที่ถูกต้องและเป็นมาตรฐาน	- โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและกระจายสินค้า - โครงการจัดตั้งศูนย์อุตสาหกรรมเกษตร - โครงการก่อสร้างหน่วยผลิตน้ำประปาชุมชน และคลองส่งน้ำ
กฎระเบียบและนโยบายที่เกี่ยวข้องกับการค้าการส่งออก (Law and regulation) ■ นโยบายส่งเสริมการค้าชายแดน - เชื่อมต่อ 3 ระเบียงเศรษฐกิจ ได้แก่ NSEC EWEC และ LIMEC - Free Trade Area : FTA เขตการค้าเสรี - นโยบายที่ไม่สอดคล้องกันโดยภาคจังหวัดมีนโยบายในการส่งเสริม และพัฒนาเขตชายแดนภูตู เพื่อให้เป็นประตูสู่ประเทศเพื่อนบ้านนานาชาติ แต่ในส่วนของ	โครงการพัฒนาเมืองชายแดนภูตู - จังหวัดอุตรดิตถ์จัดทำข้อตกลงระหว่างประเทศ (MOU) ระหว่างจังหวัดอุตรดิตถ์กับแขวงไชยะบูลี สปป.ลาว - จัดประชุมเพื่อกำหนดแผนและขยายความร่วมมือที่มีอยู่ให้ยกระดับขึ้นทั้งด้านปริมาณและคุณภาพในความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจการค้าระหว่างจังหวัดอุตรดิตถ์กับแขวงไชยะบูลี

องค์ประกอบโลจิสติกส์ปัจจุบัน	แผนและโครงการพัฒนา
เทศบาลตำบลบ้านโคกนั้น มีนโยบายในพัฒนา และ แนวทางการพัฒนาการส่งเสริมการค้าชายแดนทาง ช่องทางต่าง ๆ ■ กฎระเบียบการค้าชายแดน - สินค้าที่ต้องขออนุญาตนำเข้าและส่งออก เพื่อปฏิบัติ ตามกฎหมายใดกฎหมายหนึ่งของ สปป. ลาว มีผล บังคับใช้ ทั้งหมด 25 รายการ เช่น สัตว์ที่มีชีวิต ปลา และสัตว์น้ำ เนื้อ ส่วนอื่น ๆ ของสัตว์ที่บริโภคได้ ผลิตภัณฑ์สัตว์ และสิ่งปรุงแต่งจากเนื้อสัตว์ เป็นต้น	- จัดทำความตกลงทางเศรษฐกิจการค้าการลงทุนใน ประเทศเพื่อนบ้าน (Outbound Research and Driving Economic Program On Trade and Investment) - สำรวจและจัดเตรียมข้อมูลทางด้านอุปสงค์และ อุปทาน เพื่อใช้ประกอบการจัดทำต้นแบบการค้าการ ลงทุนครอบคลุม

ตาราง 14 ข้อมูลที่สอดคล้องตามตัวชี้วัด (เป้าหมายที่ 11 ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความ

ครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกันและยั่งยืน)

เป้าประสงค์ (สหประชาชาติ)	ตัวชี้วัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ)	ข้อมูลที่สอดคล้องตามตัวชี้วัด
1 สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่ อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐานที่ พอเพียงปลอดภัย และในราคาที่ สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชน แออัด ภายในปี 2573	สัดส่วนของประชากรในเขตเมืองที่อาศัยอยู่ใน ชุมชนแออัด ที่อยู่อาศัยนอกระบบ หรือไม่ เหมาะสม	- ประชากรตามสำมะโนประชากรมีจำนวน 15,686 คน . - ตามหลักฐานการทะเบียนราษฎร จำนวน 14,491 คน บุคคลต่างด้าว (สัญชาติลาว) 247 คน และที่เหลือ ได้แก่ ข้าราชการ พนักงานของรัฐ หรือพ่อค้า - ความหนาแน่นของประชากร 14.86 ตารางกิโลเมตร/คน
2 จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคม ขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ใน ราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดย การขยายการขนส่งสาธารณะ และ คำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ใน สถานการณ์เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และ ผู้สูงอายุ ภายในปี 2573	สัดส่วนของประชากรที่เข้าถึงการขนส่ง สาธารณะได้อย่างสะดวก จำแนกตามกลุ่มอายุ เพศ และบุคคลที่มีความบกพร่องทางร่างกาย	- สามารถรองรับความต้องการใช้บริการ ระบบขนส่งสาธารณะของคนในพื้นที่ได้ดี ยิ่งขึ้น - เชื่อมต่อการเดินทางระหว่างประเทศได้ สะดวก - มีปริมาณรถบนท้องถนนเพิ่มมากขึ้น มี ความเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ และเพิ่ม มลภาวะสู่ชุมชน
3 ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีด ความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหาร จัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่าง มีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุก ประเทศ ภายในปี 2573	สัดส่วนอัตราการใช้ที่ดินต่ออัตราการ เปลี่ยนแปลงประชากร ร้อยละของเมืองที่มีโครงสร้างจากการมีส่วนร่วม ร่วมโดยตรงของภาคประชาสังคมในการ วางแผนและการจัดการซึ่งดำเนินการเป็น ประจำ และเป็นประชาธิปไตย	- ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ป่าไม้ และ ส.ป.ก. - ที่ดินมีราคาสูงขึ้น - การจัดทำประชาพิจารณ์รับฟังความของ คนในพื้นที่ ต่อการพัฒนาเป็นเมืองโลจิสติกส์การค้าเมืองชายแดน

เป้าประสงค์ (สหประชาชาติ)	ตัวชี้วัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ)	ข้อมูลที่สอดคล้องตามตัวชี้วัด
4 เสริมความพยายามที่จะปกป้องและ คุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทาง ธรรมชาติของโลก	การใช้จ่ายร่วม (ภาครัฐและภาคเอกชน) ต่อหัว สำหรับการใช้จ่ายในเรื่องการสงวน การป้องกัน และการอนุรักษ์วัฒนธรรมและมรดกทาง ธรรมชาติ จำแนกตามประเภทมรดก (ทาง วัฒนธรรม ทางธรรมชาติ ผสมผสาน การ กำหนดโดยศูนย์มรดกโลก) ระดับของรัฐบาล (ประเทศ ภูมิภาค และท้องถิ่น/เทศบาล) ประเภทการใช้จ่าย (ค่าใช้จ่ายในการ ดำเนินงาน/ค่าใช้จ่ายในการลงทุน) และ ประเภทการระดมเงินทุนจากภาคเอกชน (การ บริจาคโดยสมัครใจ ภาคเอกชนที่ไม่หวังผล กำไร และผู้สนับสนุน)	- ภาครัฐมีงบประมาณที่จัดสรร ไว้เพื่อให้ ภาคเอกชนและประชาชน มีส่วนร่วมใน การดำเนินโครงการ ที่เกี่ยวข้องกับการสืบ ทอด อนุรักษ์วิถีวัฒนธรรมชุมชน - การส่งเสริมสถานที่มรดกทางวัฒนธรรมให้ กลายเป็นสถานที่ท่องเที่ยว อาจส่งผลให้ สถานที่เสื่อมโทรมและถูกทำลาย
5 ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ ได้รับผลกระทบและลดการสูญเสีย โดยตรงทางเศรษฐกิจเกี่ยวกับ ผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของ โลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัย พิบัติที่เกี่ยวข้องน้ำ โดยมีเป้าปกป้อง คนจนและคนอยู่ในสถานการณ์ที่ เปราะบาง ภายในปี 2573	จำนวนผู้เสียชีวิต สูญหาย และผู้ได้รับ ผลกระทบจากภัยพิบัติ ต่อประชากร 100,000 คน การสูญเสียทางเศรษฐกิจอันเนื่องมาจากภัย พิบัติโดยตรง ต่อ GDP รวมทั้งความเสียหายที่ เกิดกับโครงสร้างพื้นฐานและขีดความสามารถ บริการขั้นพื้นฐานที่สำคัญอื่นๆ อันเนื่องมาจาก ภัยพิบัติ	- ไม่เคยเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ - ไม่เคยเกิดภัยพิบัติทางธรรมชาติ - การยกระดับจากจุดผ่านพรมภู่อู่ เป็นจุด ผ่านแดนถาวรภู่อู่ ส่งผลให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงของวิถีการค้าขายบริเวณ ชายแดน เนื่องจากมีข้อจำกัดของกฎหมาย การค้าของทั้งสองประเทศ รวมถึงกำแพง ภาษีที่สูงและไม่มีความชัดเจน ทำให้ เศรษฐกิจการค้าชายแดนต้องถดถอย - ประชาชนในท้องถิ่น ไม่มีส่วนร่วมกับ กิจกรรมการค้าและโลจิสติกส์ขนาดใหญ่ที่ จะเกิดขึ้น - ประชากรแฝงที่เข้ามาอยู่อาศัยมากขึ้น จะ ทำให้ทรัพยากรในพื้นที่ลดลง
6 ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อม ต่อหัวประชากรในเขตเมือง รวมถึง การให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อ คุณภาพอากาศ และการจัดการของ เสียของเทศบาล และการจัดการของ เสียอื่นๆ ภายในปี 2573	ร้อยละของขยะในเขตเมืองที่มีการจัดเก็บเป็น ประจำ และเพียงพอที่จะปล่อยของเสียขึ้น สู่บรรยากาศที่เกิดจากของเสียทั้งหมดที่เกิดจาก เมืองนั้น ระดับค่าเฉลี่ยทั้งปีของฝุ่นละอองขนาดเล็ก (เช่น PM2.5 และ PM10) ในเขตเมือง (ถ่วง น้ำหนักกับประชากร)	- มีสถานที่กำจัดขยะที่ถูกต้อง - มีปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็กสูงขึ้น จาก การขยายตัวของเมือง
7 จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสี เขียว ที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึง ได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่อง ทางร่างกาย ภายในปี 2573	ส่วนแบ่งเฉลี่ยของพื้นที่เมืองที่ถูกสร้างขึ้นให้ เป็นสถานที่ที่ใช้ประโยชน์สาธารณะสำหรับทุก คน จำแนกตาม อายุ เพศ และบุคคลที่มีความ บกพร่องทางร่างกาย สัดส่วนของผู้ที่ตกเป็นเหยื่อของการคุกคามทาง ร่างกาย หรือเพศ จำแนกตาม เพศ อายุ	- การเวนคืนที่ดินทำกินของคนในท้องถิ่น เพื่อสร้างเขตพัฒนา โลจิสติกส์การค้าเมือง ชายภู่อู่ - มีโอกาสเกิดอาชญากรรมมากขึ้น

เป้าประสงค์ (สหประชาชาติ)	ตัวชี้วัด (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาเศรษฐกิจ และสังคมแห่งชาติ)	ข้อมูลที่สอดคล้องตามตัวชี้วัด
	สถานภาพความพิการ และสถานที่เกิดเหตุ ในช่วง 12 เดือนที่ผ่านมา	
a สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวก ระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และ ชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่ง ของการวางแผนการพัฒนาใน ระดับชาติและระดับภูมิภาค	สัดส่วนประชากรอาศัยในเมืองที่นำแผนการ พัฒนาเมืองและภูมิภาคไปบูรณาการกับการ คาดประมาณประชากรและความต้องการ ทรัพยากร จำแนกตามขนาดของเมือง	- มีโอกาสในการผลิตสินค้าเพื่อจัดจำหน่าย และขยายธุรกิจของตนเอง จากการเติบโต ของเศรษฐกิจการค้าเมืองชายแดน - อัตราการแข่งขันสูง ผู้ประกอบการใน ท้องถิ่นอาจรู้ราคาและความหลากหลาย ของสินค้าจากผู้ประกอบการต่างถิ่นที่เข้า มาทำธุรกิจในพื้นที่ไม่ได้ไม่ได้
b ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและ กระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่ เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบาย และแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพ การใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบ และปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพ ภูมิอากาศ มีภูมิทัศน์ทางต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตาม	สัดส่วนของเมืองที่มีกลยุทธ์ลดความเสี่ยง และ การฟื้นฟูให้สู่สภาพปกติ มีความสอดคล้องกับ กรอบการทำงานระหว่างประเทศที่ได้รับความ เห็นชอบ (อาทิจ ผู้ประสบความสำเร็จในการวางแผนการลดความเสี่ยงภัยพิบัติ Hyogo Framework for Action 2005-2015) ซึ่ง ประกอบด้วยกลุ่มคนเปราะบาง และกลุ่มคน ชายขอบ ตามแผนที่กำหนดไว้ มีการนำไป ดำเนินการ และติดตามผล จำนวนประเทศที่มียุทธศาสตร์การลดความ เสี่ยงภัยพิบัติระดับประเทศ และระดับท้องถิ่น	- เกิดการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ ระหว่างประชากรทั้งสองประเทศ
c สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางการช่วยเหลือทาง การเงินและวิชาการในการสร้าง อาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุ ท้องถิ่น	สัดส่วนของการสนับสนุนทางการเงินที่จัดสรร ให้กับการก่อสร้าง และการเพิ่มเติมเพื่อให้เกิด ความยั่งยืน ยืดหยุ่น และอาคารที่ใช้ทรัพยากร อย่างมีประสิทธิภาพ	- ตัวอย่างงบประมาณโครงการ เพื่อสร้าง เมืองโลจิสติกส์การค้าชายแดนภูตู เช่น • โครงการออกแบบตลาดการค้า ชายแดนภูตู งบประมาณ 200,532,677 บาท • โครงการก่อสร้างสถานีขนส่ง ผู้โดยสารระหว่างประเทศ งบประมาณ 25,572,548 บาท • โครงการจัดตั้งศูนย์รวบรวมและ กระจายสินค้า งบประมาณ 220,000,000 บาท • โครงการสร้างชุมชุมประตู และปรับภูมิ ทัศน์บริเวณ ทล.117 เชื่อมโยงจุด ผ่านแดนถาวรภูตู งบประมาณ 45,720,000 บาท

จากการรับฟังความคิดเห็น จากผู้มีส่วนเกี่ยวข้องหน่วยงานของภาครัฐ ภาคเอกชน ภาคประชาชน และภาควิชาการที่เกี่ยวข้อง มีการนำเสนอปัญหาและแนวทางในการพัฒนาพื้นที่ให้สอดคล้องตามกรอบการพัฒนาอย่างยั่งยืน ดังนี้

1. สร้างหลักประกันว่าจะมีการเข้าถึงที่อยู่อาศัยและการบริการพื้นฐานที่พอเพียงปลอดภัย และในราคาที่สามารถจ่ายได้ และยกระดับชุมชนแออัด ภายในปี 2573

ปัญหา ไม่มีมาตรการควบคุมการเข้าออกของคนงานแรงงานต่างชาติ

ข้อเสนอแนะ เสนอให้จุดผ่านแดนมีการตรวจสอบควบคุมการเข้าออกของคนงานแรงงานต่างชาติ ให้ถูกต้องตามกฎหมาย

2. จัดให้มีการเข้าถึงระบบคมนาคมขนส่งที่ยั่งยืน เข้าถึงได้ ปลอดภัย ในราคาที่สามารถจ่ายได้ สำหรับทุกคน พัฒนาความปลอดภัยทางถนน โดยการขยายการขนส่งสาธารณะ และคำนึงเป็นพิเศษถึงกลุ่มคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ผู้หญิง เด็ก ผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย และผู้สูงอายุ ภายในปี 2573

ปัญหา

- ความร่วมมือในการจัดประชุมในการจัดทำแผนพัฒนาเส้นทางทางเชื่อมโยงระหว่าง 2 ประเทศ ที่ไม่สำเร็จ
- ระบบการขนส่งสาธารณะที่ไม่สะดวก มีเวลาไม่แน่นอน จำนวนเที่ยววิ่งต่อวันไม่สม่ำเสมอ ระยะเวลาเดินทางนาน และมีผู้ใช้บริการน้อย
- สภาพผิวจราจรมีชำรุดเป็นบางจุด และมีความลาดชันในบางช่วง ตามสภาพภูมิประเทศที่เป็นภูเขา

ข้อเสนอแนะ

- เสนอการพัฒนาทางหลวงหมายเลข 117 และทางหลวงหมายเลข 1045 โดยเส้นทางทั้ง 2 เส้นทางจะถูกพัฒนาเป็นถนน 4 ช่องจราจร

3. ยกระดับการพัฒนาเมืองและขีดความสามารถให้ครอบคลุมและยั่งยืน เพื่อการวางแผนและการบริหารจัดการการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์อย่างมีส่วนร่วม บูรณาการและยั่งยืนในทุกประเทศ ภายในปี 2573

ปัญหา

- พ.ร.บ.ผังเมืองต้องสอดคล้องกับสภาพพื้นที่ในปัจจุบัน และการพัฒนาจุดผ่านแดนถาวรภูตู
- มีข้อกำหนดห้ามจัดตั้งโรงงานการผลิต ซึ่งทางสำนักงานอุตสาหกรรมมีการผลักดันให้มีการจัดตั้งโรงงานอุตสาหกรรม

- ปัญหาการใช้พื้นที่ป่าไม้ในปัจจุบัน ที่มีชาวบ้านเข้าไปประกอบกิจกรรม แต่ก็ยังไม่ได้รับการอนุญาตจากกรมป่าไม้
- 4. เสริมความพยายามที่จะปกป้องและคุ้มครองมรดกทางวัฒนธรรมและทางธรรมชาติของโลก
- 5. ลดจำนวนการตายและจำนวนคนที่ได้รับผลกระทบและลดการสูญเสียโดยตรงทางเศรษฐกิจที่เกี่ยวกับผลิตภัณฑ์มวลรวมภายในประเทศของโลกที่เกิดจากภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงภัยพิบัติที่เกี่ยวข้องกับน้ำ โดยมุ่งเป้าปกป้องคนจนและคนที่อยู่ในสถานการณ์ที่เปราะบาง ภายในปี 2573
- 6. ลดผลกระทบทางลบต่อสิ่งแวดล้อมต่อหัวประชากรในเขตเมือง รวมถึงการให้ความสนใจเป็นพิเศษต่อคุณภาพอากาศ และการจัดการของเสียของเทศบาล และการจัดการของเสียอื่นๆ ภายในปี 2573

ปัญหา

- ไม่มีระบบการจัดการที่ถูกต้อง มีการนำขยะไปทิ้งในป่า ห่างมีฝนตกหนักอาจเกิดโรคระบาดได้
- ปัญหาการทิ้งขยะของตำบลม่วงเจ็ดต้น ที่ยังไม่มีจุดในการทิ้งขยะ
- ปัญหาฝุ่นละอองที่เกิดจากรถบรรทุกในการขนส่งสินค้าผ่านบริเวณชุมชนเมือง (อำเภอบ้านโคก)

ข้อเสนอแนะ

- มีการแก้ไขปัญหาลักษณะเฉพาะหน้าในเรื่องของฝุ่นละอองที่เกิดจากรถชนข้าวโพด คือให้รถบรรทุกข้าวโพดมีการใช้ผ้าคลุมรถบรรทุก และมีการจำกัดความเร็วในเขตชุมชนให้วิ่งชะลอ
- ให้มีการทำถนนเลี้ยวหมู่บ้าน และขยายเส้นทางถนนเลี้ยวหมู่บ้าน
- 7. จัดให้มีการเข้าถึงพื้นที่สาธารณะสีเขียว ที่ปลอดภัยครอบคลุมและเข้าถึงได้ โดยถ้วนหน้า โดยเฉพาะผู้หญิง เด็ก คนชรา และผู้มีความบกพร่องทางร่างกาย ภายในปี 2573
- a. สนับสนุนการเชื่อมโยงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อมในทางบวกระหว่างพื้นที่เมือง รอบเมือง และชนบท โดยการเสริมความแข็งแกร่งของการวางแผนการพัฒนาในระดับชาติและระดับภูมิภาค

ปัญหา

- ไม่มีศักยภาพในการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศในพื้นที่
- ตลาดบริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูตู ในปัจจุบันที่มีความขบเซ้า ทำให้ผู้ประกอบการเลียงไปใช้จุดผ่านแดนอื่นๆ อาทิเช่น จุดผ่านแดนจังหวัดเลย หรือจังหวัดใกล้เคียงอื่นๆ แทน
- ไม่มีสิ่งดึงดูดด้านการท่องเที่ยว และระยะทางในการเดินทางมายังจุดผ่านแดนถาวรภูตูค่อนข้างไกล
- ค่าใช้จ่ายในการเก็บภาษี ณ จุดผ่านด่าน ที่มีความขัดแย้งกันอยู่ในเรื่องของราคาการเก็บภาษีไม่เท่ากัน

- ราคาการค้าขายสินค้าทางการเกษตรระหว่างประเทศ ที่ขัดแย้งกับการส่งเสริมการค้าระหว่างประเทศ

ข้อเสนอแนะ

- การขยายขอบเขตของการศึกษา โดยมีการทำ MOU แลกเปลี่ยนความรู้ทางด้านการศึกษาร่วมกันกับสถานศึกษาของประเทศลาว และประเทศจีน
 - ให้มีการเปิดประมูล ให้ภาคเอกชนมาเปิดคลังสินค้าในการดำเนินธุรกิจ เช่น การสต็อกสินค้า, การกระจายสินค้า เป็นต้น
 - การเชื่อมโยงการค้าระหว่างประเทศ มีการทำ MOU ระหว่างจังหวัดอุดรธานี ประเทศไทยกับแขวงไซยะบูลี ประเทศลาวให้สำเร็จ
 - ควรมีจุดแลนด์มาร์คที่เป็นจุดขายและจุดเด่น ไว้เป็นสถานที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวที่เดินทางมาถึง
 - เสนอให้มีการเชื่อมโยงระบบขนส่งทางรางรถไฟ กับจุดผ่านแดนถาวรภูคู้ ให้มีการส่งออกและการนำเข้าสินค้า ผ่านช่องทางการขนส่งด้วยระบบราง
- b. ภายในปี 2563 เพิ่มจำนวนเมืองและกระบวนการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์ที่เลือกใช้และดำเนินการตามนโยบายและแผนที่บูรณาการ เพื่อนำไปสู่ความครอบคลุม ความมีประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร การลดผลกระทบและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ มีภูมิทัศน์ทางต่อภัยพิบัติ และให้พัฒนาและดำเนินการตาม
- c. สนับสนุนประเทศพัฒนาน้อยที่สุด รวมถึงผ่านทางความช่วยเหลือทางการเงินและวิชาการในการสร้างอาคารที่ยั่งยืนและทนทานโดยใช้วัสดุท้องถิ่น

ปัญหา

- งบประมาณที่ไม่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนา เนื่องจากติดปัญหาเรื่องการขออนุญาตการใช้พื้นที่จากกรมป่าไม้
- ปริมาณงานในพื้นที่ที่ไม่เพียงพอกับจำนวนแรงงานที่เพิ่มขึ้น

ข้อเสนอแนะ

- ทางภาควิชาการมีบุคลากรผู้ที่มีความรู้ความสามารถในผลิตอุปกรณ์ หรือเทคโนโลยีต่างๆ ที่สามารถนำมาช่วยพัฒนาและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในชุมชนได้ แต่ยังขาดในเรื่องของงบประมาณในการใช้สร้างสรรค์ผลงาน
- ให้มีการเพิ่มการสร้างงานให้เกิดขึ้นกับคนในพื้นที่
- มีผู้ประสานงานกับโครงการที่จะนำงบประมาณไปลง และมีการจัดประชุมเพื่ออภิปรายในเรื่องการพัฒนาจุดผ่านแดนภูคู้ต่อไป

นายธนกร อังจิตรไพศาล
ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์กล่าวเปิดงาน

ดร.บุญทรัพย์ พานิชการ
มอบของที่ระลึกแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดอุตรดิตถ์

นำเสนอโครงการแผนงานและโครงการย่อย

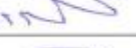
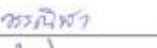
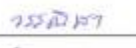
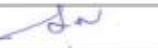
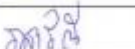
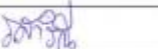

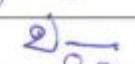
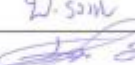
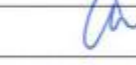
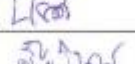
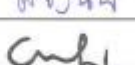
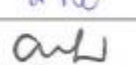
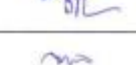
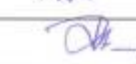
รับฟังความคิดเห็นจากผู้เข้าร่วมประชุม

ผู้เข้าร่วมประชุม ในวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ณ โรงแรมฟลายเคย์ จังหวัดอุตรดิตถ์

รายชื่อผู้เข้าร่วมประชุม ในวันที่ 8 พฤศจิกายน พ.ศ. 2561 ณ โรงแรมฟลายเดย์ จังหวัดอุตรดิตถ์

การสัมมนารับฟังและแลกเปลี่ยนความคิดเห็น						
โครงการ การศึกษาวิเคราะห์ระบบโลจิสติกส์เพื่อพัฒนาเมืองชายแดน บริเวณจุดผ่านแดนถาวรภูฏู จังหวัดอุตรดิตถ์ ระยะที่ 1						
ดำเนินการโดยวิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร						
วันพฤหัสบดีที่ 8 พฤศจิกายน 2561 เวลา 9.00 - 16.00 น. ณ โรงแรมฟลายเดย์ จังหวัดอุตรดิตถ์						
ลำดับ	หน่วยงาน	รายชื่อผู้เข้าร่วม	ตำแหน่ง	เบอร์ติดต่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ
1 ✓	สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์	นายธนกร อังจักรไพศาล	ผู้ว่าราชการจังหวัด	055-411-537		
2	สำนักงานจังหวัดอุตรดิตถ์	นายอัครเดช กิตติสุข	ผู้ติดตาม ผู้ว่าจังหวัดอุตรดิตถ์	055-411-538		
3	สำนักงานป่าไม้จังหวัดอุตรดิตถ์					
4 ✓	สำนักงานสถิติจังหวัดอุตรดิตถ์	นางศุภกานต์ พรหมน้อย	สถิติจังหวัดอุตรดิตถ์	090-980-4231		
5	สำนักงานสถิติจังหวัดอุตรดิตถ์	นางสาวจุฬารัตน์ บุญหาเสต	นักวิชาการสถิติชำนาญการ	081-442-3840		
6 ✓	สำนักงานอุตสาหกรรมจังหวัดอุตรดิตถ์	นาย เกรียง มณีรัตน์ นางสาวนิลเนตร โลหะพจน์พิลาศ	นักวิชาการอุตสาหกรรมจังหวัดอุตรดิตถ์	055-411-684		
7 ✓	สำนักงานพาณิชย์จังหวัดอุตรดิตถ์	นางสาวกรรณิการ์ ศรีวงศ์มูล	นักวิชาการพาณิชย์ปฏิบัติการ	087-309-7922		
8 ✓	สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์	ต.ต.ดิเรก พัฒนสงคราม	ผบ.หมู่ ตม.จังหวัดอุตรดิตถ์	086-075-0125		
9	สำนักงานตรวจคนเข้าเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์	จ.ส.ต.ชัยยุทธ อังทองวน	ผบ.หมู่ ตม.จังหวัดอุตรดิตถ์	095-159-997		
10	ด่านกักกันสัตว์ บ้านโคก	นายญาณนคร แห่งพิษ	หัวหน้าด่านกักกันสัตว์	081-025-4776		
11 ✓	ด่านกักกันสัตว์ บ้านโคก	นางสาววรรณิสา พลอยสีสังข์	พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	080-117-3049		
12	ด่านกักกันสัตว์ บ้านโคก	นายณัฐวุฒิ ไสแฉม	พนักงานผู้ช่วยปศุสัตว์	097-9611191		
13	เทศบาลตำบลบ้านโคก	นายนวนัย สิงห์ทอง	นายกเทศมนตรีตำบลบ้านโคก	089-042-9199		
14	องค์การบริหารส่วนตำบลม่วงเจ็ดต้น					
15 ✓	ที่ว่าการอำเภอบ้านโคก	นายสุทัศน์ วงษ์ทับทิม	นายอำเภอบ้านโคก	096-669-7290		
16 ✓	สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดอุตรดิตถ์	นางสาวสาริณี มากดี	นักวิชาการสาธารณสุขปฏิบัติการ	088-281-0877		
17	สำนักงานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม	นายเขว่ง ไชยหลาก	ผอ.สนง.ทสจ.อุตรดิตถ์			

ลำดับ	หน่วยงาน	รายชื่อผู้เข้าร่วม	ตำแหน่ง	เบอร์ติดต่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ
18 ✓	สำนักงานแรงงานจังหวัดอุตรดิตถ์	นางสาวกนก ธีรวงศ์วิไล	นักวิชาการแรงงานชำนาญการพิเศษ	095-732855		
19 ✓	สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัดอุตรดิตถ์	นายธนโชค พงษ์สวัสดิ์	นักวิเคราะห์นโยบายและแผนชำนาญการพิเศษ	089-248-7788		
20 ✓	สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุตรดิตถ์	นาย ประจวบ สมสวัสดิ์	ธนารักษ์พื้นที่อุตรดิตถ์	081-9510979		
21	สำนักงานธนารักษ์พื้นที่อุตรดิตถ์	นายประจิดพงศ์ เขียวทอง	นักประเมินราคาทรัพย์สินชำนาญการ	099-2394264		
22 ✓	สำนักงานการท่องเที่ยวและกีฬาจังหวัดอุตรดิตถ์	นายคณิศร ธีระพร	นักพัฒนาการท่องเที่ยว	089 872414		
23 ✓	องค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์	นายชัชชาติ ธนวัฒน์	รองนายกองค์การบริหารส่วนจังหวัดอุตรดิตถ์	088 - 413049 055-411-259		
24 ✓	สภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุตรดิตถ์	คุณเนาวรัตน์ ทรงเกียรติกุล	ประธานสภาอุตสาหกรรมจังหวัดอุตรดิตถ์	081-605-0320		
25 ✓	หอการค้าจังหวัดอุตรดิตถ์	นายพิเชษฐ สอนโค	ประธานหอการค้า			
26	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์	นายสังสฤษฏ์ สีเมือง	นักวิเคราะห์ผังเมืองชำนาญการพิเศษ			
27 ✓	สำนักงานโยธาธิการและผังเมืองจังหวัดอุตรดิตถ์	นายภูษิต ไสยมรรคา	วิศวกรโยธานำงานการพิเศษ	091-681305		
28 ✓	แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ที่ 2	นายเอกนรินทร์ มะทะ	นายช่างโยธาธิการชำนาญงาน	081-020-6198		
29	แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ที่ 2	นายพงษ์ชัย บุญช่วง	นายช่างโยธาปฏิบัติงาน	062-290-2129		
30	แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ที่ 2	นายพิชิตพล เทพอำนาจ	นายช่างโยธาปฏิบัติงาน	088-407-9356		
31	สำนักงานทางหลวงชนบทที่ 9 (อุตรดิตถ์)	นายบุญญ โสณโค	วิศวกรโยธานำงานการ	089-191-0435		
32 ✓	แขวงทางหลวงชนบทจังหวัดอุตรดิตถ์	นายธีระพล บางไม้	นายช่างโยธาปฏิบัติงาน	086-927-0620		
33 ✓	สำนักงานขนส่งจังหวัดอุตรดิตถ์	นายปรภากร มลิกพรรค	หัวหน้ากลุ่มวิชาการขนส่งจังหวัดอุตรดิตถ์	089-642-8497		
34	สำนักงานขนส่งจังหวัดอุตรดิตถ์	นางพัชรภรณ์ งามแก่น	นักวิชาการขนส่งชำนาญการ	063-958-8777		
35	สำนักงานขนส่งจังหวัดอุตรดิตถ์	นายจุฑาพล เสือมี	นักวิชาการขนส่งปฏิบัติการ	081-740-1912		
36	แขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ 1	นายประสิทธิ์ เขียวจันทร์แสง	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิศวกรรมแขวงทางหลวงอุตรดิตถ์ที่ 1	083-646-8510		

ลำดับ	หน่วยงาน	รายชื่อผู้เข้าร่วม	ตำแหน่ง	เบอร์ติดต่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ
37	โรงเรียนบ้านโคกวิทยาคม	นางพรนภา ดีคำ	ครูประจำ		-	-
38	มหาวิทยาลัยราชภัฏอุตรดิตถ์	ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.กันต์ อินทวงศ์	คณบดีคณะเทคโนโลยีอุตสาหกรรม	081-7276735	-	-
39	วิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	นายกฤตภณ เฟตัมดี	รองผู้อำนวยการวิทยาลัยอาชีวศึกษาอุตรดิตถ์	084-616-8642		
40	วิทยาลัยสารพัดช่างอุตรดิตถ์					
41 ✓	วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	นางเยาว์ปรียา จินตะวงค์	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงาน 5	083-959-2226	เยาว์ปรียา	เยาว์ปรียา
42	วิทยาลัยเทคนิคอุตรดิตถ์	นางจรงค์ษ์ เทียนรัตน์	หัวหน้างานความร่วมมือ	086-269-6211	จรงค์ษ์	จรงค์ษ์
43 ✓	วิทยาลัยเทคโนโลยีอุตรดิตถ์	นางสาวสุภาวดี บุญเสาวลักษณ์	รองผู้อำนวยการฝ่ายแผนงานและความร่วมมือ	087-206-1345	สุภาวดี	สุภาวดี
44	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	ดร.บุญทวี พานิชการ	ผู้อำนวยการวิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร		บุญทวี	บุญทวี
45	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	ผศ.ดร.กฤตภา โสรัตน์	รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัยและบริการวิชาการ		กฤตภา	กฤตภา
46	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	ดร.รัชณี ปฏิทัศน์	อาจารย์ประจำ		รัชณี	รัชณี
47	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาวปริญญะ เมฆฉาย	นักวิจัยประจำ		ปริญญะ	ปริญญะ
48	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นายสุรจักร จันระวัยยศ	นักวิจัย		สุรจักร	สุรจักร
49	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นาย วรกันต์ พงศ์ศรีณ	นักวิจัย		วรกันต์	วรกันต์
50	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นาย อุกฤษฏ์ วัฒนวงศ์พิทักษ์	นักวิจัย		อุกฤษฏ์	อุกฤษฏ์
51	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นายเนติรัฐ อุไรวรรณ	นักวิจัย		เนติรัฐ	เนติรัฐ
52	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว พิมพ์า คณิศ	นักวิจัย		พิมพ์า	พิมพ์า
53	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว เบญจวรรณ ชมบริสุทธิ	นักวิจัย		เบญจวรรณ	เบญจวรรณ
54	วิทยาลัยโลจิสติกส์และโซ่อุปทาน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว ธัญญรัตน์ ไชยวงศ์	นักวิจัย		ธัญญรัตน์	ธัญญรัตน์

ลำดับ	หน่วยงาน	รายชื่อผู้เข้าร่วม	ตำแหน่ง	เบอร์ติดต่อ	ลงชื่อ	ลงชื่อ
55	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว กัทรวดี ประสมทรัพย์	นักวิจัย	098-1520748	กัทรวดี	กัทรวดี
56	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว เกษศิริ นทร์ อธิสสิโรพา	นักวิจัย	095-6241861	ก.ศิริ	ก.ศิริ
57	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว ศุภาคนางค์ ออดคำ	นักวิจัย	086-9520202	ศุภาคนางค์	ศุภาคนางค์
58	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว อภิญา ปาลวงศ์	นักวิจัย	082-3461179	อภิญา	อภิญา
59	วิทยาลัยโลจิสติกส์และซัพพลายเชน มหาวิทยาลัยนเรศวร	นางสาว ชัญญากรณ ฐปัทมเทียน	นักวิจัย	084-3566199	ชัญญากรณ	ชัญญากรณ
60	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์	เชษฐา โพธิ์จันทร์	นักวิจัย	089-5317788	เชษฐา โพธิ์จันทร์	เชษฐา โพธิ์จันทร์
61	มหาวิทยาลัยราชภัฏวชิรเวศน์	วิริยะ วิจิตรพงษ์	นักวิจัย		วิริยะ	วิริยะ
62	ม.มหาสารคาม	ไพรัช แสนรัมย์	นักวิจัย	0966430414	ไพรัช	ไพรัช
63	ม.มหาสารคาม					
64	ม.มหาสารคาม					
65	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย					
66	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	0612928688	นายกสมาคม	นายกสมาคม
67	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	095-206121	นายกสมาคม	นายกสมาคม
68	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	081-8881121	นายกสมาคม	นายกสมาคม
69	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	089803403	นายกสมาคม	นายกสมาคม
70	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	0639620968	นายกสมาคม	นายกสมาคม
71	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม		นายกสมาคม	นายกสมาคม
72	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	081-8884481	นายกสมาคม	นายกสมาคม
73	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	099582643	นายกสมาคม	นายกสมาคม
74	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคมผู้ค้าปลีกไทย	นายกสมาคม	061367444	นายกสมาคม	นายกสมาคม
75						
76						